

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS77427	ImageGroup:	I8LS77429
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྒྱལ་རབས་དང་ཚོས་འབྱུང་། འཛིན་གྲུ་བརྒྱུད་པའི་སྟོབ་དེབ། rgyal rabs dang chos 'byung / 'dzin grwa brgyad pa'i slob deb/
Author:	n/a
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Dharamsala
Publisher:	shes rig par khang /
Date:	1994
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

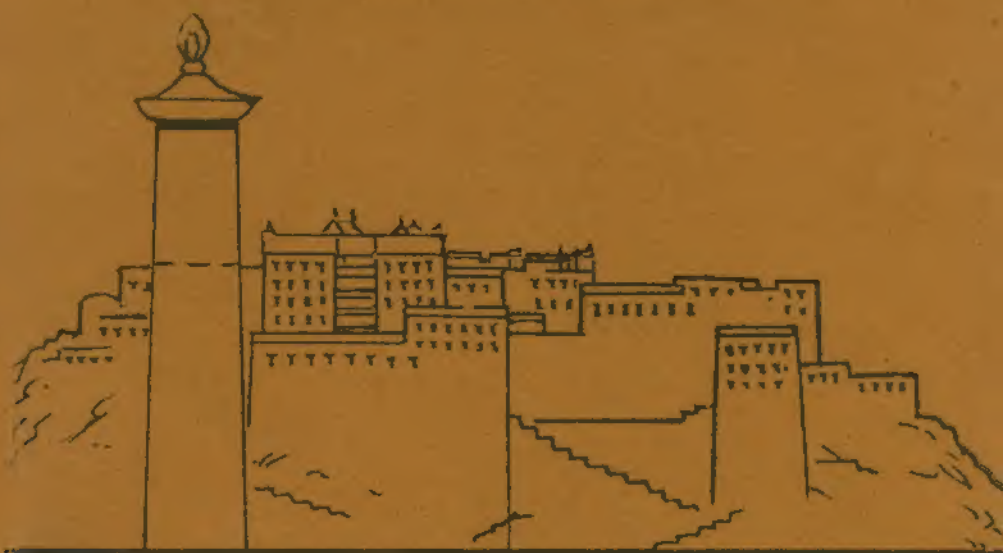
འཇིན་གྱ་བརྒྱུད་པའི་སློབ་དེབ།

ཐུལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་།

— སྐད་ལོག་ —

History and Religious History

Reader VIII Part II

འཇིན་གྱ་བརྒྱད་པའི་སློབ་དེབ།

རྒྱལ་རབས་དང་ཚེས་འབྱུང་།

History and Religious History

Reader VIII Part II

ཐོད་གཞུང་ཤེས་རིག་རྩིས་སྒྲིག་མེ་ཚན་ནས་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཏེ་
ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

༡༩༩༣ ལྟོ་བསྐྱར་ཞིབ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས།

འཛིན་བྱ་བ་བྱུང་པ།

ཐུལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་།

ཅོམ་སྒྲིག་འཁན་འཁྲར་བྱེད་པོ།

རི་ཁ་སློ་བ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

མང་གཞིའི་ཉམས་ཞིབ་དང་བདམས་བསྒྲིགས་བྱེད་མཁན།

འཕགས་མོ་ཆེ་རིང་། བདུགས་དཀར་འབུམ། བགྲིས་དོན་གྲུབ།

སློ་འདྲི་ཞུ་ཡུལ།

བཀའ་བྱུར་འདུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་ཐུལ་དང་། བཀའ་བྱུར་དབང་འདུས་དོ་མེ།

སྐྱེ་ཞིང་བྱུང་ཆེན་ར་པ།

ཐོན་བྱུར་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཞུ་དག་གཏོང་མཁན།

སླ་མ་རིན་ཆེན།

འཛིགས་མེད་སློ་བློ་སྒྲིག་

དེབ་ཀྱི་མདུན་ཤོག་དང་ནང་དོས་རི་མོ་འབྲི་མཁན།

བསྟན་དོན།

བསྐྱར་ཞིབ་དང་གདན་འབེབས་བྱེད་མཁན།

ཤེས་རིག་སློབ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོགས་རྒྱུང་།

ཀམ་ཕུ་ཏར་ནང་པར་ཅུ་སྒྲིག་མཁན།

རྟ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་བླ་པ།

༡༩༩༣ ལྟོ་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དཔར་བྱ་བསྟན།

དཔར་སྐྱོན་མེད་སྤྱི་ལོ་གསལ་བཤད།

༩ དེ་ལས་ཤེས་རིག་ཚོམ་སྒྲིག་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་ནས། སློབ་དཔལ་ཚོགས་ཆུང་གིས་བསྐྱར་ཞིབ་མེད་སྤྱི་ལོ་གསལ་བཤད། བདམས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་འཛིན་གྲུག་པ་དང་། བརྟན་པ། བརྒྱད་པ་
བཅས་ཀྱི་བོད་ཡིག་སློབ་དཔལ་ཚོམ་སྤྱི་ལོ་གསལ་བཤད་དག་དང་། འདྲ་པར་རྒྱུ་ལོག་འབྲུགས་པ་རྣམས་
མོ་རིམ་བཞིན་སྒྲིག་ནས་བསྐྱར་དཔར་འགྲེམས་བབྲིས་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༡ ལ།

ཚོམ་སྒྲིག་འགན་ལུས་ཕྱེད་པོ།

ཤུའི་དགེ་སློང་པདྨ་རིག་འཛིན།

ཞུ་དག་གཏོང་མཁན།

སེམས་ལའི་སློབ་དགེ་བྱམས་པ་ཚོས་གནས། བཀྲིས་དོན་གྲུབ། འཛིགས་མེད་བློ་གྲོས།

ཀམ་ཕུ་ཏར་ནང་མཐའ་མའི་པར་ཆ་སྒྲིག་མཁན།

རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ལས་ཕྱེད་འཛིགས་མེད་ཆེ་རིང་དང་བཀྲིས་དོན་གྲུབ།

༡༩༩༢ ལོར་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

Printed by : SHERIG PARKHANG SONAM TSERING
at JAYYED PRESS DELHI-6 Phone : 236579, 2932531

བོད་གཞི་རིག་པའི་ལས་ཁུངས།

DEPARTMENT OF EDUCATION

Central Tibetan Administration
of His Holiness The Dalai Lama

ཆེད་བསྐྱབས།

འདི་གཤམ་རིག་ཚུལ་སྤྱོད་ཁང་གི་འགན་ཁུར་འཁལ་འབྱེད་རིམ་སྒྲིབ་
ལུ་སྒྲིབ་ཡིག་དང་། ལྷུ་ལ་རབས། ཆོས་འབྱུང་། རང་ཆོས་རིག་པའི་བཅས་ཀྱི་
སྒྲིབ་དཔལ་ཁུངས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཟེན་དེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷུ་སྒྲིབ་དུས་ནས་
བཟུང་སྒྲིབ་ཁྱིམ་དངོས་གཞི་འགོ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་
མཁོན་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་འོས་སྒྲིབ་དཔལ་དོན། སྒྲིབ་ལྷུ་ཁུངས་གི་བོད་དཔལ་རྣམས་པ་
དང་། སྒྲིབ་ལྷུ་ཁུངས་པ་རང་རང་གི་ཁུངས་ལྷུ་འབྱེད་པའི་ལས་འགན་ལ་སྒྲིབ་ཆུང་ཆུང་
ཡོངས་སུ་མ་སོང་བར་སྒྲིབ་དཔལ་འདི་དག་བཟུང་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིག་དང་།
ལོ་རྒྱུས། རང་ཆོས་བཅས་ལ་ཁྱིམ་སྒྲིབ་གཟུང་ནན་དཔལ་པའི་འབྲོག་སྒྲིབ་ལྷུ་ལྟ་བུ་ལོ།

ད་ལས་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་དཔལ་ལྷུ་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་འབྱེད་ཡོད་
མཁས་པ་དང་། སྒྲིབ་དཔལ་ལྷུ་ཁུངས་ཀྱི་ཆོས་ཆུང་གི་ཆོས་མི། སྒྲིབ་ལྷུ་ཁུངས་གི་སྒྲིབ་
དཔལ་རྣམས་པ་བཅས་ནས་མཐུན་འབྱུང་དང་། ལྷུ་ཁུངས་ཀྱི་ཆོས་ཆུང་ལ་འདི་
ནས་ཐོག་སྒྲིབ་པ་རང་ལྷུ་ཁུངས་། བོད་གཞི་རིག་པའི་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
ལོ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༥ ལོ།

དཀར་ཆག

ཆུལ་རབས།

སྒྲིབ་ཚན་དང་པོ།	འཇུག་པས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་སྐུ་ཕྱིང་ བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ། ༡
སྒྲིབ་ཚན་གཉིས་པ།	རྟོག་པའི་དམག་དང་། རྟོག་པའི་བཟང་སྐྱོ། ༡༢
སྒྲིབ་ཚན་གསུམ་པ།	འཇུག་པས་མགོན་ཏུ་ལའི་ སྐུ་མ་སྐུ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ། ༡༣
སྒྲིབ་ཚན་བཞི་པ།	དབྱེན་བོད་དབར་ཐོག་མའི་ འགལ་སྐྱུང་ཆུལ། ༡༤
སྒྲིབ་ཚན་ལྔ་པ།	ཡུང་ཏུ་སེ་བན་བྱི་བྱུག་པའི་ དོན་གཅོད་དང་དེའི་རྗེས་འབྲས། ༡༥
སྒྲིབ་ཚན་དྲུག་པ།	འཇུག་དབང་སྐུ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་ བྱི་སོག་ཡུལ་གྱི་རྩེ་བས་སྐྱོད། ༡༦

སྟོབ་ཚན་བདུན་པ།	མན་ཐུའི་དམག་གིས་	
	བོད་ལ་བཅན་འཕྱུལ་བྱས་པ།	..... ༤༩
སྟོབ་ཚན་བརྒྱད་པ།	ལགོང་ས་མཆོག་གྱུ་གར་དུ་	
	ཉེན་གཡོལ་ལ་ཐེབས་པ།	..... ༤༩
སྟོབ་ཚན་དགུ་པ།	གྱུ་དམག་ཕྱིར་འབྱུང་དང་བོད་	
	རང་བཅན་གསལ་བསྒྲགས།	..... ༧༧
སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ།	ཤིང་རྟག་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་	..... ༩༤

ཆོས་འབྱུང་།

སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ་གཅིག་པ།	འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ།	..... ༡༠༩
སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ་གཉིས་པ།	སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ།	..... ༡༡༡
སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ་གསུམ་པ།	འཕགས་པ་ཐོགས་མིད།	..... ༡༣༠
སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ་བཞི་པ།	སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན།	..... ༡༣༩
སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ་ལྔ་པ།	སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་།	..... ༡༣༥
སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ་དྲུག་པ།	དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས།	..... ༡༤༩
སྟོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ་བདུན་པ།	སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འདོད་དང་	
	གྲུ་འོད།	..... ༡༥༠

ཐུལ་རབས།

སློབ་ཚན་དང་པོ།

ལྷ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སླ་མ་སྐྱ་ཕྱེང་
བརྟུ་གཅིག་པ་དང་། བརྟུ་གཉིས་པ།

ལྷོང་ས་ཏུ་ལའི་སླ་མ་སྐྱ་ཕྱེང་བརྟུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་དབང་མཁས་
གྲུབ་ཀྱི་མཚོ་ནི། ཁམས་མགར་ཐར་དུ་རབ་བྱུང་བརྟུ་བཞི་པའི་ས་ཁྱི་
༡༥༩༥ ལོར་འབྱུང་ས། དགུང་བྱངས་གསུམ་ཙམ་ལས་མ་སོན་ཡང་
མཛད་སྟོན་བྱས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། ཡབ་ཡུམ་དང་ཡུལ་མིར་
དགེ་ལྷན་བྱང་ཚུལ་གང་ས་ནས་ཁྱད་དུ་འཕགས། སྐྱ་ལོང་མའི་ན་བཟའ་
ཉེར་ཆས་སོགས་འབྲུལ་མེད་ངོས་འཛིན་གནང་བ་དང་། ཡུང་བཅུག་ཅི་
མཐུན་བྱང་བའི་ཁར་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་ནས་ཀྱང་ཐོན་པ་བཅས་ལ་
བརྟེན། ལྷ་སྐྱལ་བའི་ཡང་སྟོན་འབྲུལ་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། པཌ་
ཆེན་སློ་བཟང་བཟན་པའི་ཉི་མས་དབུ་སྐྱ་གཙུག་ལྷན་བཞེས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་
ཀྱི་མཚོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་གནང་།

རྒྱ་སྐྱལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༩༥ ལོར་ལྷ་སར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཅི་ཐོ་བྱང་

པོ་དྲུ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས། ལོ་དེར་རྟོར་ཁོག་དང་།
 རྩེ་དགེ་སོགས་སྤྲུ་ས་ལོ་མ་གྲགས་ཆེ་བརྒྱབ་སྒྲེ་མི་ཕུགས་དང་། ས་ཁང་
 ལ་སྒྲིན་ཤོར་ཆེན་པོ་ཕྱང་བས། དབུས་གཞུང་ནས་བསྐོར་ཞིབ་སྒྲུ་ཆ་བ་
 ཆེད་གཏོང་མཛད་དེ་སྒྲིབ་གསོ་དང་། འབྲུ་དངུལ་གྱི་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེར་
 བཙུང་།

སྤིང་སྒྲིང་ཆེ་སྒྲིན་སྒྲིང་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་
 མཚས་ལོ་ ༣༥ རེང་སྤིང་སྒྲིང་གི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་སྤེལ་ཆེས་ཕུག་ལས་
 མཛད་ཐུགས་འགྲེལ་མིན་གྱིས་ཁྲི་ལས་པག་ ཤིང་སྤུལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༥
 ལོར་ཀུན་གཟིགས་པམ་ཆེན་རེན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཚོ་གནས་ཆ་བ་
 སྤིང་གྱི་ཐུགས་འགན་སྒྲུབ་དགའི་རེང་བཙུང་ཆེས་དགོངས་ཞུ་ཕུལ་བའི་
 ཆ་བ་དུ། བོད་ཁྲིངས་ཚོགས་འདུ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་མོས་ལྷན་རྩ་སྒྲིང་
 ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ལེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚར་སྤིང་སྒྲིང་གི་ཐུགས་
 འགན་ཕུལ།

ལོ་འདིར་རྒྱལ་ཅི་དང་། པ་རྣམ་ཁྲལ་ས་མི་ཞིབ་གཅོད་པ་བསྐོ་
 བསྐུལ་གྱིས་གཞུང་རྒྱགས་ཁྲལ་ཚོ་མ་ཟིན་པའི་ཉམ་ཐག་དངོས་འབྲེལ་
 རྣམས་སྒྲེར་ཆོས་ཁག་ལ་སྒྲིང་སྒྲི་བེའུ་འདོགས་ལྷ་བྱར་ཅིས་སྒྲོད་དང་།
 ས་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བར་མ་དོར་འཕྲོལ་འབྲིལ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་ཁྲལ་ཀང་

གསར་བཞེས་གནང་སྟེ། མི་ལུག་ཞིབ་གཞུང་ཞེས་ཅིས་ཁང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 རྩ་འཛིན་མ་དེབ་གདན་འཁེབས་གནང་། དེའི་རྗེས་ལོ་དུ། བྲག་
 གཡལ་ཆེ་ཆང་ཆང་ཆང་སྒྲིམ་པའི་ཞིབ་གཞི་དང་། སྒྲུང་ཁམས་དང་།
 ས་ངན། ལོ་རྒྱུས་ལས་མི་ཞིབ་གཞི་ཆེན་ཞབས་པད་བཤད་སྒྲུབ་
 རོ་ལས་ས་གནས་ཁག་ལ་མངགས་གདོང་མཛད།

ཤིང་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ལྷུང་དབང་མཆོག་ནས་གསན་
 བསམ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་དབྱང་གུངས་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ན།
 བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ཐུགས་འགན་བཞེས།

སྐབས་འདིར། བལ་པོའི་དམག་དཔོན་འཇང་གླ་ཐུར་ཞེས་
 པས་དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་རྣམས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་གོར་དམག་དུག་སྒྲིང་ཅམ་
 བཏང་སྟེ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དབྱིན་ཇིས་འཇང་གླ་ཐུར་ལ་
 བདག་ཁྱེན་མང་པོ་སྤྲད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཤུགས་དང་། དཔུང་སྒྲུབས་
 རྒྱ་ཆེར་ཕྱིན་པར་བརྟེན། རིམ་བཞིན་བོད་ས་གཙུག་ནང་དང་། རྒྱིད་
 རོང་། རྫོང་དགལ། རོང་གསུ། སྤྱ་རྫོང་བཅས་ལ་གོར་ཁས་བཅོན་
 འཇུལ་གྱིས་བཅོམ་འཕྲོག་ཆད་མེད་བྱས་པས། བོད་གཞུང་ནས་དབུས་
 གཙང་མངའ་དཔོན་པད་ཆལ་བ་དཔུང་དང་བཅས་པ་གདོང་གནང་མཛད་

ཀྱང་ཕན་ཚུན་གོ་ལག་བཟང་ཞན་གོར་བར་བདེན་ཕན་ཐོགས་ཆེར་མ་བྱུང་
 བས། བཀའ་སློན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་སྣོད་ཕྱོགས་གོར་ཁར་དཔུང་
 འདུག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་དུ་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་བོད་དམག་དང་། ཡུལ་
 དམག་སྣོད་ཕྱག་འགྲའ་ཞིག་གིས་ཕར་གོལ་དྲག་པོ་བྱས་དེ་གཉའ་ནང་ཚུར་
 སྤངས་ཤིང་། རྗེ་དགའི་མཐའ་བཞི་བསྐོས། ཁང་གསར་བས་དཔུང་
 དམག་བྲིད་ནས་རོང་གར་ལ་དམག་དྲངས། བོད་དམག་གི་མ་ས་གང་
 འཚམ་བྱུང་ཡང་གོར་དམག་ཆམ་ལ་ཕབ།

དེ་རྗེས་གོར་ཁར་ནས་སྤར་ཡང་གོར་དམག་བདུན་སྣོད་བཏང་སྟེ་
 གཉའ་ནང་བཟུང་། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་ནས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་བཙོ་
 བརྒྱད་དྲག་ཅུའི་དམག་བསྐྱུལ་གནང་ཞིང་། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་
 ནས་དང་སྤངས་བྱ་གཞོན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དགུན་དུས་གངས་ཞོད་
 ལངས་ཉེར་ཡོད་པ་བཅས་ལ་མ་བཟོད་པས། གོར་ཕྱོགས་ནས་ཞི་བའི་
 ཆིངས་མོལ་གྱི་རེ་འདུན་བཏོན་པ་ལྟ་སྟེ། བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་སློན་
 བཤད་སྒྲུང་ལས་ཐོག་། གདན་སའི་མཁན་འཕྲས་བཅས་ནས་ཆིངས་
 མོལ་བྱས། གོར་བོད་དབར་ཟིང་འཁྲུག་ཞི་འཇགས་ཡོང་ཆེད། བོད་
 ཕྱོགས་ནས་གོར་ཁར་ལོ་ལྟར་དངུལ་ཨ་ལཱ་ལོ་སྣོད་སྣོད་ཕྱག་བཅུ་ཐམ་
 པ་རེ་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། གོར་ཁའི་སྐྱེ་ཆ་བལྟ་སར་བཅའ་སྣོད་ཆོག་པ།

བལ་པོའི་ཚོང་པ་ལྟ་སར་བཅའ་མཛད་ཀྱིས་རང་དགར་ཚོང་བྱ་ཆོག་པ་
 སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གོར་བོད་དབར་
 ༡༥༥ ལོར་ཆིངས་ཡིག་བཞག།

ཕྱི་ལོ་ ༡༥༥ ལོར་ལྷུལ་དབང་མཁས་གྲུབ་བྱ་མཚོ་མཚོག་
 དགུང་གངས་བཙོ་བཙུད་ལ་ཤེབས་ཤིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་
 བཞིས་དེ་སྐྱབས་ཅམ་ལས་མ་སོང་བར་སློབ་པ་དུ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་
 དུ་གཤེགས་ཤེས་སྐར་ཡང་ཟླ་སྤྱིང་ལ་དབང་སློབ་ཟུང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལྷུལ་མཚན་ལྷུལ་ཆབ་དུ་བསྐྱོས།

ལྷུལ་དབང་སྐྱེ་ཕྱིང་བཙུག་ཉིས་པ།

སྐབས་དེར་ལྷུལ་མགོན་རྒྱ་ལའི་སྐུ་མ་སྐྱོག་མའི་འོས་སྤྱུལ་
 ཁག་གསུམ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་རབ་བྱང་བཙུ་བཞི་བའི་མི་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༥
 ལོར་འོལ་དགའ་ཤིང་ཕྱིའི་ཉི་འདབས་སུ་སྐྱབས་ལྷུལ་པའི་འོས་སྤྱུལ་དེ་
 ཉིད་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྐྱེའི་ལུང་བརྟག་ཁག་ཅེ་མཐུན་
 བྱང་ཡང་། རྒྱུ་སྤྱིང་སྐུལ་བཟང་པོ་བྱང་དུ་སྐར་ཡང་ལྷུལ་སློན་གྱིས་
 བཙོས་གཞུང་ཞབས་ཆེ་པ་དང་། སེ་འབྲུག་གི་ལས་སྡེ་སོགས་ལྷན་

འཇོམས་སར་འོས་སྤྱོད་གསུམ་ཀ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གོང་མའི་སྐྱ་ཆས་ངོ་
 འདྲ་རེ་རེ་བཞིན་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་པ་ལ། སྐབས་བཅུ་ཙམ་ལས་མ་
 འཁོར་བའི་འོལ་དགའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ཆས་ངོ་མ་རྣམས་ངོས་འཇིན་
 བས་ལ་པོར་མཇུག་པ་དང་། སྐལ་ལྷན་ལུང་བརྟག་ཁག་དང་ཅི་མཐུན་བྱང་
 བས་གཞུང་དམངས་ཚང་མར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་རྟེན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སྤྱི་དུས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ལུང་བཞིས་དེ་མཚན་ལ་སྤྱོད་བཟང་བཟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་
 མཚོ་ཞིས་མཚན་གསོལ། ལྷགས་སྤྱོད་ ༡༩༦༠ ལོར་ཅི་པོ་བྱང་ཆེན་
 པོའི་གསེར་ཁྲིར་ཞབས་སོར་ལོག་དང་།

སྐབས་དེར་འབྲས་ལྗོངས་སུ་དབྱིན་རིས་ས་མཚམས་དང་ཆོང་
 འབྲེལ་སྒོར་བསྐྱོན་གཅོར་ཆེན་པོ་བཟོ་ཆུས་ཁ་ལ། རོང་སྐྱུ་དུ་དབྱིན་
 རིའི་དམག་མི་དང་འབྲས་ལྗོངས་པའི་ཡུལ་དམག་དབར་འབྲུག་ཟིང་ཕྱན་
 བྱ་བྱང་བ་དང་། འབྲས་དམག་གི་འགོ་ཁྲིད་སྤྱོད་ཁང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་དབྱིན་
 རིས་སྤང་ལྷག་ཆེན་པོ་བྱས་པར་བརྟེན་པོད་དུ་སྐབས་བཅོལ་ཞུ་འབྱོར་བྱང་
 བར་པོད་གཞུང་ནས་སྤྱོད་ཁང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་རིམ་བཞིའི་གོ་གནས་ཐོག།
 འཛོ་རྟེན་དུ་རྩོམ་བྱིས་སྤྱི་གི་པ་གཞིས་གཡོག་རིས་དང་བཅས་པ་
 གསོལ་རས་གནང་།

སྐྱུ་ཕྱིང་འདིའི་རིང་ཤོག་རའི་དམག་འབྲུག་དང་། སྐྱུ་ཚབ་རྩ་
 གྱིང་དང་ཕྱི་སྲིད་བཤད་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ནང་ཁྲལ་འགལ་སྒྲ་བྱུང་སྒྲོར་
 སྐྱོབ་ཚན་རྗེས་མར་གསལ་ཡོད།

སྐྱོང་ཚན།

- དང་པོ།   སྐྱོབ་དེབ་ལ་བལྟས་ནས་ལན་གྱིས།
- ༡   ལྷ་བས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱུ་ཕྱིང་བཅུ་གཅིག་པ་གསེར་
 བྲིར་མངའ་གསོལ་བའི་ལོ་དེར་རྟོར་ཁོག་དང་ཕྱི་དགེ་
 སྐྱོབ་སྐྱུ་ཁང་བྱུང་ངམ།
- ༢   ལྷ་བས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱུ་ཕྱིང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡང་
 སྲིད་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱས་སམ།
- ༣   ཐོར་བོད་དམག་འབྲུག་གི་འབྱུང་རྒྱུན་གྱིས།
- ༤   ཐོར་བོད་དམག་འབྲུག་གི་འབྲིགས་གྲོས་ཐག་ཇི་ལྟར་བཅད་
 པ་ཡིན།

གཉིས་པ།   བལ་ཆའི་མིང་ཆེན།

- མཛད་སྤྱོད།   བསམ་བསམ་ལེགས་བྱལ།
 བཅོ་བརྒྱད་དྲུག་ཟུ།   ཉི་ར་ཆས།   དམག་སྒྲུལ།
 ཆམ་ལ་ཕལ།   འཚོ་རྟེན།   སྒྲང་སྒྲེ་བེའུ་འདྲིགས།
- གསུམ་པ།   རྩོགས་གཅོད་བྱི་བ།
- ༡   ལྟུབས་མགོན་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་ཕྱོང་བཅུ་གཅིག་པའི་མཚན་
 དང་།   འབྲུངས་ཡུལ།   འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆིགས་
 བཅས་བྲིས།
- ༢   གོ་ར་བོད་དམག་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ག་དུས་ཕྱུང་བ་དང་ག་དུས་
 མཇུག་བསྒྲིལ་དམ།
- ༣   སྒྲ་ཕྱོང་བཅུ་གཅིག་པའི་དབུ་སྒྲ་གཙུག་ཕྱད་སྒྲས་བཞེས་པ་
 དང་།   མཚན་ལ་གང་གསལ།
- བཞི་པ།   རང་ཆིག་ཤོག་ནས་བྲིས།
- ༡   གོ་ར་བོད་དམག་འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་ཤྱེ་གཅིག་ལས་མི་
 ཉུང་བ་བྲིས།
- ༢   ལྟུབས་མགོན་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་ཕྱོང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡང་
 སྤྱིད་འབྲུལ་མེད་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟར་བྲུས་ཚུལ་ཡིག་ཕྱོང་
 བརྒྱད་ལས་མི་ཉུང་བ་བྲིས།

༣ གྲོ་ཁང་བཀྲ་ཤིས་ནམ་གྲུ་བོད་དུ་འབྱོར་དོན་དང་། བོད་
གཞུང་ནས་གཞིགས་སྒྲིང་གང་གནང་ངམ།

ལྟ་པ།

ཕྱིར་བཏུའི་སློབ་དེབ།

ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལམ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱིད་དོན་

གྲུ་རབས། (སྤྱི་ཆ་ ༡ ནས་ ༥༤ བར་)

སྲོབ་ཚན་གཉིས་པ།

རྟོག་པའི་དམག་དང་། རྩེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ།

༡ རྟོག་པའི་དམག་འབྲུག

ལ་དྲུགས་ནི་བོད་ཡུངས་མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྲུ་གནས་པའི་
ཡུལ་ཐེ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོན་སིང་པ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོས་གིང་ན་ ༡༨༩༥
ལོར་ལ་དྲུགས་ཀྱི་ས་ཆ་བཅན་བཟུང་བྱས་གིང་། བོད་དང་ལ་དྲུགས་
དབར་གྱི་ཚོང་ལམ་བཅད་པ་མ་ཟད། ལྷགས་སྐང་ ༡༨༩༡ ལོར་ལ་
དྲུགས་དང་སིང་པ་བསྐྱེད་བའི་དམག་དཔུང་ཁྱོན་ཆེ་བཏང་སྟེ་བོད་ཀྱི་
མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ལ་བཅན་འཇུག་བྱས།

ལ་ཤོང་ས་སྐྱེ་ཤིང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐྱེ་དུས་སྲུ་བྱུར་ཁང་ཆེ་བཏན་ནི་
རྩེ་དམག་སྤྱིར་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ། དམག་མི་སུམ་སྟོང་དང་བཅས་
མངའ་རིས་སྲུ་བཏང་སྟེ་སིང་དམག་ལ་ཕར་ཆོལ་ལན་མང་བྱས་ཀྱང་།
སིང་པ་རྒྱལ་ས་གོ་ལག་བཟང་བས་བོད་དམག་རྒྱལ་ས་གསུལ་ལས་རྒྱལ་མ་
ཐུབ། སྤར་ཡང་བོད་གཞུང་ནས་དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་སློན་དཔལ་

ལྷན་གྱི་རིགས་ལྷན་མངའ་དཔོན་བཤད་སྤྱོད་དབང་ལྷན་གྱི་པོ་དང་།
 དབྱས་གཙང་གི་ཡུལ་དམག་བཙས་བཏང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༥༣ ལོར་
 མངའ་རིས་ཁྲལ་དུ་ཁ་བ་ཤུགས་ཆེ་བཅས་སྟབས། སིང་དམག་གིས་གུང་
 ཟུག་མ་ཐེག་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་བོད་དམག་གིས་ཕར་གྲོལ་
 ཤུགས་ཆེ་བུས། ཕན་ཚུན་ལག་འཛིང་བཏང་སྟེ་སིང་པའི་དམག་དཔོན་
 རྩེ་ར་ལྷ་སིང་དང་དམག་མི་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཆར་བཙད། ལ་དུགས་ཀྱི་སྒྲོན་
 པོ་གཉིས་དང་དམག་མི་བརྒྱད་བརྒྱ་གསུམ་བཟུང་བུས། མངའ་རིས་
 རྫོང་གསུམ་གྱི་ས་ཁྱེ་ཡོངས་རྩོགས་ཚུར་སྤངས་ནས་ལ་དུགས་ཀྱི་ས་ཆ་
 ནས་སིང་པ་རྣམས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་། རྐབས་དེར་བོད་དམག་གི་མས་
 གང་འཆམས་བྱུང་ནའང་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་བཞག་སྟེ་
 དཔའ་མཛངས་རྒྱལ་པོ་དང་ཕྱི་རོལ་བཙན་འཇུལ་བར་དམག་འཐབ་
 བུས་དེ་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཆམས་བདུན་སྲུང་བུས་པའི་མཛད་རྗེས་ལྟམས་
 ཆེན་བཞག་གོ།

༣ རྩེ་སྤྱོད་བཤད་སྤྱོད་ལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༥༦༠ ལོར་རྒྱལ་བ་འབྲེན་ལས་ཀྱི་མཆོ་སྐྱོན་སྤྱོད་པས་
 བོད་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་དུ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་རིང་།
 བཏན་ཆེགས་དང་། ཤེ་བཤ། འགོ་མཆན་ཞུས་རིགས་ཆང་མར་སྤྱོད་

ཐམ་རང་དགར་གནང་ཐལ་ཆེ་བས།   ཐམ་འཛིན་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆར་གཞི་
 བཀའ་སློན་བཤད་སྒྲིབ་དབང་ཕུག་ཀྱི་ལ་པོ་སྐབས་བཀའ་སློན་ཐུན་མོང་ནས་
 ཕུལ་བར་བརྟེན།   རྩ་སྤྱོད་ལ་བྱེད་བབས་དེ་བཤད་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་བ་ཀྱི་
 སྤྱིད་དབང་འཕྲོག་འདོད་ཉམ་སེམས་བཅངས་པ་ཐུགས་རྩོགས་བྱང་ནས་
 བཤད་སྒྲིབ་མེ་སློན་མཁར་གཞིས་ཁོངས་སུ་བྱང་ཕུད་བཏང་།   བཤད་སྒྲིབ་
 གནས་དབྱུང་བཏང་རྗེས་བལ་པོའི་སྤྱིད་སློན་དང་ཕན་ཚུན་བདེ་འཆམས་
 ཀྱི་ཡིག་འབྲེལ་བྱང་བ་དེར་སྤྱད་བཏགས་ནས་མདའ་དཔོན་ཐོན་པ་སྐབས་
 བཤད་སྒྲིབ་ཆར་གཅོད་དུ་བཏང་ཡང་།   བཤད་སྒྲིབ་ཁྲོག་རའི་དམག་
 འབྲུག་སྐབས་བྱས་རྗེས་དང་།   ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ས་མི་ཞིབ་གཅོད་།
 གོར་བོད་ཆིངས་འབྲིག་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་རང་གཞུང་ལ་ཞབས་ཞུ་ལྷག་
 བསམ་ནམ་དག་ཞུས་སྤངས་གསལ་བཤད་བྱས་པར་བརྟེན།   མདའ་
 དཔོན་ཐོན་པས་བཤད་སྒྲིབ་སྐྱོག་ཐོག་མ་བཏང་བར།   མེ་མོ་ཀྱི་བྱེད་ཆལ་
 དགོན་དུ་སྒྲིབ་བཅད་ལུས་བསྐྱར་གྱིས་བཟང་བཅོན་ལྟ་བུར་བཞག།

བཤད་སྒྲིབ་ཉེ་ཕྱོགས་དགའ་ལྷན་གར་ཅེ་མཁན་པོའི་ཕུག་མཛོད་
 དཔལ་ལྷན་དོན་འབྲུབ་གྱིས་བཤད་སྒྲིབ་ལ་གསང་བའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་ལམ་
 བྱས་ནས་དགའ་འབྲས་ཐུན་མོང་བསྐྱེད་སློང་གིས་ཀྱི་ཆ་བ་རྩ་སྤྱོད་ལ་ངོ་
 གོལ་བྱས་པ་དང་།   བཤད་སྒྲིབ་དབང་ཕུག་ཀྱི་ལ་པོ་མེ་མོ་ནས་ལྷ་སར་

དགའ་འབྲས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པར།   རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་ངོས་ལེན་མི་
 མཛད་ཀ་མེད་པུང་།   བཤད་སྒྲ་ལྟ་སར་འབྱོར་རིམ་དགའ་འབྲས་དྲུང་གི་
 ཟེར་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐྱས་ཏེ་བོད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཆེ་བླ་ས་
 མང་པོས་བཤད་སྒྲ་དང་ཕྱག་མཛོད་དཔལ་ལྷན་དོན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱོགས་
 སྤྱ་ལངས།

དེ་ནས་བོད་དམག་དང་དགའ་འབྲས་གྲགས་ཆོས་ཏུ་སྦྱོང་རྒྱལ་
 ཚབ་བཞུགས་གནས་སུ་དཔུང་ཕྱོལ་བྱས་ཏེ།   ཏུ་སྦྱོང་དཔོན་འཁོར་
 རྣམས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་བྱོས་བྱོལ་ཐེབས།   དེ་འབྲལ་དགའ་འབྲས་དྲུང་
 གྱིས་མཚོན་བོད་ཁྲིའམ་སེར་སྒྲ་ཡོངས་ཀྱིས་ཞུ་མོས་ལྟར།   རྒྱལ་དབང་
 མཚོག་དགུང་གངས་བདུན་ལས་མ་ཐེབས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུ་ལྷགས་གཉིས་ཆབ་
 སྤྱིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞིས་པའི་རྒྱལ་བཞིས་ཐོག   །ནང་དོན་བཤད་སྒྲ་
 དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོ་སྤྱིད་སྦྱོང་དུ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་།

༣   མདོ་སྦྱོང་ཉག་རོང་ཁྲལ་གྱི་རྒྱལ་དམག་ཆམ་ལ་ཕབ་པ།

སྐབས་དེར་མདོ་སྦྱོང་ཁམས་ཁྲལ་རེ་ནང་དཔལ་མགོན་གྱི་བུ་རྒྱུད་
 མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་དང་།   མགོན་པོ་ཆེ་བརྟན་པ་བུ་ནས་དཔུང་གིད་ཀྱིས་
 མདོ་སྦྱོང་ཁྲལ་ཡུལ་ཞེ་མང་པོར་རྒྱལ་བཅོམ་དང་།   དབྱ་རྒྱག་ཚོད་མེད་
 བྱས་ཏེ་ཞེ་དུད་སུམ་བརྒྱ་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་སྦྱོད་མ་བྱུང་པར་དབྱས་ཕྱོགས་

སྤྱའཁྱེད། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཆུ་མ་བུ་དང་པོ་དག་གཞུང་ནས་
 ཆུ་བུར་དང་། ཞོང་དཀར་སྤྱོད་ལུང་བཅས་ལ་སྤོང་གནས་དང་སྤྱོད་གསོ་
 བཞུང་། དེ་རྗེས་ད་དུང་མུ་མཐུད་ཁམས་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་སྡེ་མང་པོར་
 མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་དབང་བྱས་དང་། བཞུང་སྡེར་ཆོང་པ་མང་
 པོར་རྒྱལ་བཅོམ་ཆོད་མེད་བྱས་ཆུང་། ཆུ་བོད་ཆོང་ལམ་ཡང་བཀག་
 འགོག་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་བོད་བཞུང་ལ་སྡོན་ལུ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་
 འཁྱོར་བར་བརྟེན། རྒྱལ་སྤོན་བཀའ་བཏོས་ཐོག་ནས། མགོན་པོ་རྣམ་
 རྒྱལ་མ་བུ་མཐར་སྤྱོད་བྱེད་པར་དམག་སྤྱི་ཞབས་པད་མུ་ལུང་ངོ་ལས་
 དམག་བཅས་ཉག་རོང་དུ་བསྐྱོད་དེ། བཞུང་དམག་དང་ཡུལ་དམག་
 མཉམ་རུབ་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མགོན་རྣམ་མ་བུ་ཉེ་ལྷོས་དང་། སྤོན་པོ་
 དབང་བྱས་བཅས་མི་བྱངས་ ༧༠ སྟོར་དུས་གཅིག་ལ་གསོན་བསྐྱེད་ས་
 བཏང་རྗེས་ལྷག་འཕྲོས་འགོ་དམངས་ཆང་མ་ར་བསད་ལུག་འདར་གྱི་དཔེ་
 ལྟར་མགོ་བཏགས་ཞུས་དེ་ཁུལ་དེའི་ཆབ་འབངས་མི་སེར་རྣམས་བདེ་ལ་
 བཀོད།

དེ་རྗེས་ཐའི་རི་ཆེ་རིང་དཔལ་ལྷན་ཉག་རོང་སྤྱི་ཁྱབ་དུ་བསྐྱོད་བཞག་
 བྱས་དབུས་བཞུང་གིས་ཐད་ཀའི་ལྷ་རྟོག་འོག་འཛིན་སྤྱོད་གནང་། བཀའ་
 ཞིབ་བྱར་འཛུགས་ཀྱིས་ཉག་དབུས་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་ཡུལ་དེམ་ཆེ་ཉེར་ལྷ།

རྩེད་གཤམ་ ཁྲིང་ཚང་། བེ་ཤི། ལི་ཐང་། འབའ། ཁྲིང་ཁ་གཤིས་པ་
 སོགས་ཀྱི་འགོ་དཔོན་དོ་མ་རྣམས་འགྲུགས་འབོད་ཀྱིས་སོ་སོའི་ས་རྩེ་དང་།
 རྩུ་དངོས། རྩོམ་རྩོག་བཅོམ་འཕྲོག་བྱས་པ་དོ་ཡོད་རྣམས་དོ་བདག་ལ་
 ཕྱིར་སློབ་དང་། སྤྱད་ཕྱིན་ལ་ཕྱུལ་མཆོག་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ཀྱི་དཔུང་
 མཆོམས་ལྟར་བྲལ་འཇལ་བྲིམས་འཁུར་དང་ལེན་ཞུ་རྒྱུར་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཆང་
 མས་དགའ་སྤྱོད་ངང་ནས་མནའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་ཕུལ་དེ་གཞུང་འབངས་
 ཀྱི་ལ་རྩུ་སྤར་སོར་རྩུད་པར་མཛད།

སྤྱི་མཐན་དཔལ་ལྷན་དོན་འགྲུབ་ཅེས་པ། ཁོ་པ་ཡིག་རྩིས་
 སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དམན་ཡང་། བྲལ་བསྐྱེད་བྲིམས་གནོན་སོགས་ཆགས་
 རྩུང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གདུག་རྩུབ་དང་བཅན་གྲགས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བ་མ་ཟད།
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཡོངས་ཚོགས་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཏམ་སེམས་བཅངས་
 ཡོད་པ་མཁྱེན་ནས། ཁོ་པ་བྲིམས་ཀྱིས་ཆར་གཅོད་གནང་རྒྱུར་ཐག་
 གཅོད་བྱས་ཀྱང་། ཁོ་པ་གཡོག་དང་བཅས་གསང་བློས་ཀྱིས་ལམ་དུ་རང་
 སློབ་ལྷེབས། དེ་རྗེས་ཁོ་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པར་བཀའ་ཞིབ་
 སྤྱད་བོད་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་རྩུས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་དེ་སྐབས་གསར་འཛུགས་
 གནང་བ་དང་། གཞུང་གི་བཀོད་སྤྱོད་ལ་ལོགས་བཅོས་ཀྱང་མཛད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ལོག་ས་མཆོག་ལྷགས་གཉིས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་

३ བོད་ཁྱེད་མ་ཚོ་གས་འདུ་བྱས་བཟུས་ཞེས་པ་གསར་དུ་
བཅུགས་སྒྲེར་བྲིས།

३ སློབ་ཚན་འདི་བསྐྱགས་ཐེས་ཁྱོད་ལ་བསམ་ཚུལ་ག་འདྲ་
ཞིག་བྱང་བ་ཡིག་ཕྱེང་བཅུ་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྲིས།

ལྔ་པ། ཟུར་བལྟའི་སློབ་དེབ།

ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ལྷག་བདེ་ལཱ་གྲིས་མཛད་པའི་སྲིད་དོན་
བྱུང་རབས། (སྒྲིང་ཆ་ ༡ ནས་ ༥༥ བར་)

སྒྲིབ་ཚན་གསུམ་པ།
 འ་སྒྲིབ་ས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲིལ་ཕྱིང་བཅུ་
 གསུམ་པ་ཆེན་པོ།

ལ་སྒྲིབ་དབང་འཕྲིན་ལས་སྒྲ་མཚེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་
 གཤམ་གསུམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཚན་གྱིས་
 སྒྲིབ་ཚབ་མཛད་དེ་སྒྲིབ་བའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་སྒྲིབ་ལྟར་འཛོལ་
 ཞིབ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༧༦ ལོར་གར་ཕྱོགས་དྲུག་ས་པོ་སྒྲིང་མདུན་དུ་
 ཡབ་ཀྱན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་སྒྲོ་བཟང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ལ་
 འཁྲུངས་པའི་བྱིའུ་དེ་ལྟ་མའི་མཚེ་གཟིགས་དང་། ལྟ་སྒྲ་ཚང་མའི་ལྱང་
 དོན་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཅེ་མཐུན་ངོ་མཚར་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་བྱུང་བས།
 གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་སོགས་མ་དགོས་པར་བོད་འབངས་སེར་སྒྲ་ཚང་
 མའི་སྒྲི་མོས་ལྟར་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས།

ས་སྒྲིབ་ ༡༥༧༤ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲིབ་
 པའི་དབང་ལྷུག་གིས་དབུ་སྒྲིབ་གཙུག་ལྷན་བཞེས་དེ་མཚན་ལ་ངག་དབང་སྒྲོ་

བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཐུ་མཚེ་ཞེས་གསེལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༧༩ ལོར་བོད་ཀྱི་
 གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ནམས་དང་། བདན་སའི་སྐ་སྒྲུལ་ཁག ། རྒྱལ་
 སྤུང་དུ་གདོགས་པའི་ས་སྤྱོད་ཁག་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག ། ཁྲིར་ཕེབས་
 ལེགས་འབུལ་ཞུ་མི་ཆེད་འགྱུར་མན་རྩའི་ཨམ་བན་དང་། ལྷ་སྤྱོད་ཨམ་
 བན། སྐུ་པོའི་དཔོན་རིགས་བཅས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དཔོན་ཁག་དུ་མས་
 ཆིབས་བྲག་ཐུ་ཆེ་དང་བཅས་པོ་བྱང་པོ་དུ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསེལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༥༨༦ ལོར་ཀུན་སྐྱོང་རྟ་ཆག་རྩེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱོད་
 སྐྱོང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཉིས་གནད་སྡེ་དགོངས་པ་རྩོགས། སྤྱོད་སྐྱོང་འདི་ནི་བར་
 སྐབས་རྒྱལ་ཆབ་དང་། སྤྱོད་སྐྱོང་རྩེ་སྡེ་དེ་གྲུང་པའི་ནང་ནས་ཉལ་
 སྐྱོང་མེད་ཁར་བསྟན་སྤྱོད་ལ་ཐུགས་ཁུར་དང་མཛད་རྩིས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱང་།
 སྐབས་དེར་ལགོང་ས་མཚོག་གིས་གསན་བསམ་གྲུབ་མེད་པར་བརྟེན།
 བཀའ་བཀ་དང་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་བཀའ་བསྐྱར་བྱང་དོན་ལྟར།
 བསྟན་ཐུས་སྐྱོང་དེ་མོང་ག་དབང་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་སྤྱོད་སྐྱོང་
 གི་ཁྲིར་ཕེབས།

བར་དེར་ཞབས་པད་མང་ཆེ་བ་སྐྱ་བོ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་པོན་
 མི་དྲག་གི་ཁྲིམ་ཆང་རེ་བྱང་ནས་རྒྱུད་འཛིན་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཡིན་གཤིས།
 གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་བྱིངས་སྟོ་ཡིད་མ་རངས་བ་བྱང་བས། རྒྱལ་མཚོག་

བསྐྱལ་བཟང་གྱི་མཚོའི་སྐྱེ་དུས་སུ་བཀའ་ཤག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཐོག་མར་
 གསར་འཇུགས་མཛད་སྐབས། བཀའ་སློན་ཁོངས་སེར་མོ་པ་གཅིག་བསྐོ་
 བཞག་གནང་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་། རྩེབས་རིས་སོགས་ལས་
 གསལ་པོར་ཡོད་པ་ལྟར་སྤར་ལམ་ཅུ་འཛིན་གནང་གྱུ་དང་། སྤང་ཕྱིན་
 བཀའ་སློན་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཡིག་རྩིས་དང་། ཉམས་ཚུང་འཛིན་ཐང་།
 སྤྱི་མོས་དྲང་ཚུགས་དང་ཞབས་ལོ་བཅས་ལ་སྒྲོ་བསྒྱུན་དེ་བསྐོ་བཞག་གནང་
 བ་ལས། སྤར་ལུགས་ས་ཁང་པ་གཞིས་རྗེས་འབྲེལ་ལམ། རྒྱུད་འཛིན་
 ལམ་འཇགས་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་གནང་གྱུ་མེད་པའི་རྒྱས་བཅད་གཙང་མ་
 མཛད་གྱུའི་སྤྱོད་བཟང་གསར་གཏོད་མཛད།

ལལོང་ས་མཚོག་དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུར་ཕེབས་ཤིང་། མདོ་སྡགས་
 གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་བསམ་དང་། སྤྱི་བོ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་བཞིས་བཅས་
 ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལྟར། ཤིང་ལུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༧༥ ལོར་ལུགས་གཉིས་
 ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་གཙང་བཞིས་གནང་སྟེ། དེ་མོ་སྤྱིད་སྤྱོད་ལས་
 འཁྲུར་ནས་དཔོངས་ཁྱེ་མཛད། གཞུང་འབངས་ཡོངས་ནས་སྤང་དོར་
 བྱེད་སྒྲོའི་སྤྱུག་དམ་ཅུ་ཆེག་དོན་ཆཅ་ལུ་པ་ཞིག་གསལ་བསྐྱབས་མཛད།
 གདན་ས་ཁག་དང་། གཞིས་དཔོན་ཁག་གི་སྤྱ་པ་ལོ་གཞིན་ཤིས་རིག་བཀྲ་
 བ་མང་པོ་དྲག་འདེམས་ཀྱིས་རྩེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལྟ་དོག་ལོག་སྒྲན་

ཅིས་ཁང་གི་མང་གཞི་གསར་འཛུགས་མཛད།

ས་ཕག་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༩༩ ལོར་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་
བཀའ་ལླང་དུ། རིང་གི་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་གྱི་སྤྱུ་ལ་སྤྱོ་བོ་མི་
བསྐྱེད་པས་བསམ་སྦྱོར་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་ཆུལ་ཡང་ཡང་ཐེབས་པ་དང་།
ལྷག་པར་གཞིམ་ཆུང་དུ་སྤྱན་འདྲིན་སྐབས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱུ་གསུང་
ཐུགས་དང་། མཛད་འཕྲིན་བཅས་པར་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་སྤྱོ་བོ་བསམ་
སྦྱོར་ལོག་པས་ངན་གཏད་མཆིས་པ་དེ་དག་གཏིར་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མཆན་ལ་བྱ་རིགས་ཤིག་ནས་མཆིལ་ལྷམ་ཞིག་སྤྲད་སོང་བར་བཅད་ཞིབ་
བྱས་ན་ངེས་པ་རྟེན་ཆུལ་གྱི་ལླང་བསྐྱེད་ངེས་གསལ་ཐེབས་པར་བརྟེན།
གཏིར་སྟོན་ཆེད་འབོད་གྱིས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་ལ། གཏིར་སྟོན་གྱིས་
སྤྱན་ལ་སྤྱོ་ལོ་བསྐྱེད་རྒྱས་སྤྲིང་རྒྱལ་བྱུར་དེ་མོ་སྤྲ་བའི་གསོལ་དཔོན་ཆོས་
འཕྱོར་ནས་འཇམ་ལྷམ་སྤྱོ་རིལ་ཞིག་སྤྲེར་བུང་བ་ཉིན་གཅིག་ལྷམ་དེ་ཕྱོན་
ཅིས་བྱས་པར་སྤྱོ་བྲག་འཛགས་པས་ཅི་ཡིན་མ་ཤེས་པར་སོམ་ཉིར་ལུས་
ལུགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷམ་དེ་ལམ་སངས་སྤངས་དེ། ཆང་མའི་
མདུན་སར་བཤིག་སྐབས་ལྷམ་གྱི་མཐིལ་སྤྱབས་ནས་མེ་བྱི་ལོ་པ་ཐུབ་
བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་ཁྲག་ཅེས་ངན་གཏད་སྐས་ཡོད་པ་དངོས་སུ་ར་འཕྲོད།

སྤྲིང་སྤྲིང་བྱུར་པ་དེ་མོ་དང་། ལི་ཐོགས་ནམས་དོ་དམ་གྱིས་

ཉེས་ཅན་གྱི་ཡན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཉན་མེད་ཉེས་ཁོངས་སུ་མ་ཆུང་
 པར་གཞུང་ས་ནས་བཀའ་ཞིབ་དྲང་ཆུགས་ཆེ་བ་ཡོང་བ་ཞེས་བོད་ཡུངས་
 ཆོགས་འདུ་ནས་ཆེག་ཐོ་ཕུལ་བ་ལྟར། ཞིབ་དཔྱད་ཆོགས་ཆུང་བསྟོ་
 བཞག་བསྟུལ་དེ། སྤྱིད་བྱུར་དེ་མོ་རང་ལ་གདན་ཐོག་འཇམ་འདྲི་གནང་
 བར། དེ་མོ་དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་མ་སྟེབས་གོང་སྟོ་བུར་སྤྱིད་སྟོང་གི་
 ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་ཇིས། གཞུང་ཞབས་སེར་སྒྱུ་མི་དྲག་མང་
 པོས་ལྔར་འཁོན་སྦྱིང་ནད་དུ་བབྱང་སྟེ་བརྟམས་བཅོས་ཡང་ཡང་བྱས་པར་
 བརྟེན། ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་འཁུར་བསྐྱར་དུ་ཡོང་རེས་དེ་འདྲ་བྱིད་དགོས་
 བྱང་ཆུལ་ངོས་ལེན་གཙང་མ་གནང་བ་དང་། དེ་མོའི་ཕྱོགས་གདོགས་སྒྱུ་
 ཉེ་གསོལ་དཔོན་སོགས་ནས་ཀྱང་ངོས་ལེན་ཞུས་པ་ཅེ་མཐུན་ར་འཕྲོད་
 བྱང་།

མཐའ་མའི་ཉེས་ཆད་དུ། དེ་མོ་སྤྱིད་བྱུར་བསྟན་སྟངས་བྱང་
 དུ་ཆེ་མཆམས་ལ་བཞུགས་དེ་གཞན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་།
 སྤྱིད་སྟོ་སྤྱིད་འཁུལ་བུལ་ངོས་རྟེན་བྱང་ན་གྱལ་སྒྱུལ་གྱི་གདན་ཐོབ་མེད་
 པར་ཆོགས་ཆེན་སྒྱུལ་སྒྱུའི་གདན་ཐོབ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་ཅོད་མི་ཆོག་པ།
 བསྟན་གྱིས་སྟངས་བྱང་གི་འཛིན་དབང་ཐད་དེ་མོ་སྒྱུ་གོང་མའི་སྐབས་ཀྱི་
 འཛིན་དབང་ཇི་ཡོད་རང་འཇགས་ལས། དེ་བྱིངས་སྤྱིད་སྟོང་གི་སྐབས་

ཡུང་བའི་འཛིན་དབང་གསར་ཐོབ་ཚང་མ་གཞུང་བཞིས། ལེ་ཐོགས་གྲོས་
 ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་ཆེ་བཅོན་གྱི་ཉིས་ཆད་བསྐྱུལ་དེ་ལྟ་ཞོལ་མི་མང་
 འདུ་འཛིམས་སར་བཀའ་བཅད་གསལ་བསྐྱབས་དང་། རྒྱ་བྱ་བ་ཐོང་
 གཞིས་ཚང་མར་སྐྱབ་ཐམ་ཅ་ཆེག་སྐྱར་འབྲེམས་ཀྱང་གནང་།

བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་ཞིབ་གཙང་མ་གནང་ཐོས། དེ་མའི་
 ཞབས་འབྲིང་འགའ་གས་དང་། བན་ཚང་གྲ་རིགས་འགའ་གས་ནས་ལྟ་
 རྒྱུད་མན་རྩའི་ཨམ་བན་ལ་གསེར་དངུལ་སྐོགས་སྐྱེ་རྒྱ་མང་པོ་སྤྲད་དེ།
 བསྐྱན་སྤྲིའི་སྒྲོར་ཆེག་རྩས་སྐྱབ་འདྲིན་གྱིས་པེ་ཅན་དུ་སྒྱུན་ཁྱེ་བཏང་བས་མ་
 ཚད། ཨམ་བན་གྱི་ཁྲིམས་སར་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་རྟོག་མ་
 བཏིང་སྒྲོང་བུང་བལ། ལམ་ཁོང་ས་མཆོག་ནས་ཨམ་བན་ལ་བཀའ་ཡིག་ལྟ་
 ཐོས་བསྐྱུལ་བའི་སྤྲིང་དོན་དུ། བློན་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་བདག་ངོ་མ་ལོགས་
 སུ་བཞག་སྟེ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་དགོས་བཅོམ་པ་འོས་མིན་ཡིན་ལྟགས་བཀའ་
 ཡིག་འབྲས་ནན་བསྐྱུལ་བ་དང་། བོད་ལྗོངས་ཆོགས་འདུ་ནས་ཀྱང་།
 བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ལུང་གི་བདག་པོ་ངོ་མ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ་ཨམ་
 བན་གྱིས་ཁྲིམས་སར་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་སྐྱེ་ཡིན་ཚུལ་ཀུན་གྱི་བརྒྱུད་ལངས་
 འདི་དག་ལ་བརྩི་འཛིག་དང་། ངོས་ལེན་བྱ་ཐབས་ཅ་བ་ནས་མེད་ཅེས་
 ཞོལ་ལན་སྤྲད་དེ་བྱ་ཐབས་མེད་པར་བྱལ། ཐོས་སུ་ཆུ་བྱི་ ༡༩༡༡ ལོར་

ལྷ་སར་རྒྱ་པོད་ཟིང་ལུག་སྐབས།   བསྟན་ཆུས་སྒྲིང་སྒྲ་བྲང་གིས་སྒར་
 ཡང་རྒྱ་དམག་དང་ལག་སྒྲིལ་བྱས་པར་བརྟེན།   བསྟན་སྒྲིང་སྒྲ་བྲང་མིང་
 ཙམ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཐབས་སྟབས་པོ་དེ་བྲུང་འདུག།

          ལྷ་ལྷ་དབང་སྐྱེ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་བྲུང་བ་འཕྲོས་
 འོག་གི་སྒོ་བ་ཚན་ཁག་དུ་སྤྱ་མཐུད་འགོད་རྒྱ་ཡིན།

སྒྲིང་ཚན།

- དང་པོ།   སྒོ་བ་དེ་བལ་བལ་སྟེང་ནས་ལན་གྲིས།
- ༡   སྐྱབས་མགོན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱེ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་གསེར་
           བུམ་དཀྲུགས་འདོན་མ་དགོས་པར་ངོས་འཛིན་ཅི་ལྟར་
           གནང་ངམ།
- ༢   ལྷ་སྐྱབས་མགོན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱེ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་གསེར་
           ཁྲིར་ཕེབས་པའི་ལོ་ཆིགས་དང་།   ཅི་ལྟར་གསེར་ཁྲིར་
           མངའ་གསོལ་ཞུས་སྐྱོར་གྲིས།
- ༣   དེ་མོ་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་མཚན་དང་།   ཁྲིང་མཐའ་མར་བྲིམས་
           ལ་ཐུག་ནས་ཉེས་ཆད་པོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས།

༥   བཀའ་ཤམ་ནང་བཀའ་སྒྲོན་ཡོང་སྐྱངས་ལེགས་བཅོས་གང་
མཛད་དམ།

གཉིས་པ།   གལ་ཆེད་མིང་ཆོག།
                 འཛོལ་ཞིག   ཆེབས་དྲག   །སྲིད་སྒྲིང་།   རྩོག་འཛིངས།
                 འགལ་ག   ཟྱོང་གུད།   བཀོད་བྱས།   བཀའ་བཀོད།
                 རམས་པ།   རྒྱལ་གཡོ།   ལེ་ཐོགས།   རན་གདད།

གསུམ་པ།   རྩོགས་གཅོད་དེ་ག

༡   ལསྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པའི་
         འཁྲུངས་ལོ་དང་།   འཁྲུངས་ཡུལ།   ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་
         མཚན་བཅས་བྲིས།

༢   སྲིད་སྒྲིང་དེ་སྲིད་བྱང་པའི་ནང་ནས་ཐུགས་ཁུར་མཛད་ཅིས་
         ཆེ་བ་སྐྱབྱང་།

༣   གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་བཀའ་ལྷུང་གང་བསྐྱལ་ཡོད་
         དམ།

བཞི་པ།   རང་ཆོག་ཐོག་ནས་བྲིས།

༡   དེ་མོ་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱིས་ལགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྒྲིག་ལ་བདོ་བའི་
         རན་གདད་བཅུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྲིས།

- १   དེ་མོ་རྒྱལ་བྱུང་དང་།   ལེ་ཐོགས་བཅས་པར་བཀའ་ཉིས་
          བང་འཕྲུག་ཡོད་དམ།
 ३   བསྟན་སྒྲིང་སྤྱང་མེད་ཅམ་མ་ལྟག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་རེད།
 ལྟ་པ།   རྒྱུང་བལྟའི་སྟོག་དེས།
          ལྟ་སྟབ་པ་དབང་ལྟག་བདེ་ལྟན་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་
          དོན་རྒྱལ་རབས།   (སྤྱིད་ཆ་ ༥༩ ནས་ ༩༩ བར་)

སྲོབ་ཚན་བཞི་པ།

དབྱིན་པོད་དབར་ཐོག་མའི་འགལ་སྒྲ་བྱང་ཚུལ།

དབྱིན་ཇིས་ཀྱི་གར་དབང་སྐྱར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས། ཉེ་
ལམ་གྱི་ཀྱུ་ལྷན་བལ་ཡུལ་དང་། འབྲུག་ །འབྲས་ལྗོངས་བཅས་པ་
ཟ་སེམས་ཀྱིས་ཞི་དྲག་གི་ཐབས་ཤེས་རིམ་པར་བྱས་པ་དང་། ས་གནས་
དེ་དག་པོད་དང་ས་འབྲེལ་ཡིན་པར་བརྟེན། དབྱིན་ཇིས་པོད་ཀྱི་ས་
མཚམས་ཁག་ལ་སྐྱར་སྐྱོད་དང་སྐུལ་ཞིབ་བྱས་པ་པོད་གཞུང་ནས་མཁྱེན་
རྟོགས་བྱང་འཕྲུལ། འབྲས་ལྗོངས་ས་སྐྱོད་པ་སོགས་ནས་དབྱིན་ཇིའི་མི་
རིགས་པོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་གང་བྱང་གཏོང་ཐུང་མེད་པར་ལྟ་རྟོག་སྤངས་
འཛིན་དགོས་པའི་ཉེན་བརྟེན་བཏང་།

དབྱིན་པོད་དབར་ཐོག་ཀའི་འགལ་སྒྲ་ཡོང་བཞི་ཐོག་མའི་ལྷ་ཀྱིན་
གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ། ༡༨༥༧ ལོར་འབྲུག་གཞུང་དང་དབྱིན་
གཞུང་དབར་གྱོས་ཚད་ཅིག་བཞག་པའི་ནང་དོན། པོད་གཞུང་ནས་
འབྲུག་ཡུལ་ནང་བྱས་གཏོགས་བྱེད་མི་ཚོག་པ་དང་། འབྲུག་གི་ས་ཆའི་

རང་ནས་དབྱིན་གཞུང་གིས་ཤིང་གི་དགེ་བོད་སྤྱོད་རྒྱ་ལོ་རེར་ས་ཁྲལ་སྤྱོད་
 རྒྱ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བོད་གཞུང་ནས་གསན་འདུལ། དབྱིན་ཇིས་
 འབྲུག་བརྒྱུད་བོད་ལ་ཡོང་རྒྱའི་ལམ་མ་བཟོས་པ་དང་། དབྱིན་ཇིས་
 འབྲུག་གི་ནང་སྤྱིད་ལ་ཐེ་གཏོགས་བཅས་མ་བྱས་ཆེ། བོད་གཞུང་གིས་
 འབྲུག་གི་ཆབ་སྤྱོད་ལ་བྱས་གཏོགས་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཐག་
 བཅོད་བྱས་འདུག །གཉིས་པ་ནི། ༡༨༨༥ ལོར་རྒྱ་ནག་མན་ཇུའི་སྐྱེ་
 ཆབ་དང་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆབ་དབར་ཅི་ཕྱ་ཞིས་པའི་ས་གནས་
 སུ་གྲོས་ཆོགས་སྐབས། རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་དབར་དབྱིན་ཇིའི་མི་
 རིགས་ལྟ་སྟོར་དུ་འགྲོ་སྐབས་བོད་བརྒྱུད་འགྲོ་བསྐྱོད་ཆོག་པའི་གྲོས་ཆོད་
 བཞག་པ་དང་། དེ་སྟོར་བོད་གཞུང་ནས་གསན་ཐོས་བྱུང་འདུལ་བོད་ཀྱི་
 ས་ཆའི་བདག་པོ་བོད་གཞུང་ཡོད་བཞིན་པར་རྒྱ་ནག་མན་ཇུ་གཞུང་གིས་
 བོད་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་གཏོང་རྒྱའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་།
 བབས་འོས་ཅ་བ་ནས་མེད་གཤིས། བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ནང་བོད་གཞུང་གི་
 བཀའ་ཁྲོལ་དང་ལག་ཁྲིར་མེད་པར་ཕྱི་མི་གཅིག་ཀྱང་གཏོང་རྒྱ་མིན་པའི་
 ཐག་བཅོད་དང་འབྲེལ། ས་གནས་ཇོང་གཞིས་ཆང་མར་ཁྲབ་བསྐྱབས་
 བཞང་།

དེ་ཇིས་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་མིག་ཀོ་ལི་ས་ཏེ་བ་ཟེར་བ་བོད་

མོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་དམག་སྐྱོད་ལཱིན་པ།

གྱི་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆུལ་དབང་ཡབ་སྐུ་མཇུག་དེན་ཕྱག་དྲགས་སྒྲིང་ཆེན་
 བཅུ་དང་། སྐྱེན་གཟིགས་སྒྲ་ཆོགས། གསེར་དངུལ་སོགས་འབུལ་དེན་
 རྒྱ་ཆེ་དང་བཅས་དཀྱིན་བོད་ཆོང་དོན་སྐྱོར་བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་བོད་ནང་
 འགོ་སྐྱོད་ཆོག་པའི་མན་རྩ་གོང་མའི་ལག་ཁྱིམ་ཡོད་པ་ལྟར། རྩ་ལེབ་ལ་
 བརྒྱད་བོད་ནང་འབྱོར་རྒྱ་ཡིན་ལྷགས་གནས་ཆུལ་འབྱོར་པར། བོད་
 གཞུང་ནས་འབྲས་ལྗོངས་ས་སྤྱོད་བརྒྱད་བཀའ་ལན་གནང་དོན། རྒྱ་
 དཀར་ནག་སྤུངས་ལག་ཁྱིམ་ཡོད་རུང་། བོད་ཀྱི་ས་ཐོག་དུ་གཏོང་རྒྱ་མིན་
 པའི་ཐག་ཆོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཐེབས་ཐལ་མེད་པ་ཞེས་བཀག་འགོག་བྱས་ཏེ་
 བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནང་འཇུག་ཞུགས་བྱ་ཐབས་བྱུང་མིང་།

མཐའ་མཚམས་བཅུན་སྲུང་ཆེད་ལྷང་ཐུར་དུ་དག་ཇོང་བཅིགས་པ།

༡༤༤༩ ལོར་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་དང་ཉེ་བའི་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་
 ས་ཆ་གོ་སྐྱབ་ཅེས་པའི་ས་གནས་སུ་དཀྱིན་ཇིའི་ས་སྐྱོར་ཆ་ཞག་འབུལ་
 ཁང་ཁ་གས་བརྒྱབ་ཅིས་ཡོད་པའི་གནས་ཆུལ་དེར། བོད་གཞུང་དྲོགས་
 འདྲོགས་ཀྱིས་ས་གནས་དེར་སྐྱོ་ཆབ་ཁག་གཅིག་ལྟ་སྐྱོར་དུ་འབྱོར་ཇེས།
 གོ་མའི་ས་ཆ་ལྷང་ཐུར་ཞེས་པར་ས་མཚམས་དྲོག་ཞིབ་ཁང་དང་ས་སྲུང་

དབྱ་ཚིང་ཆབས་ཅིག་དུ་མཁར་ཚིང་ཞིག་གསར་ཀླག་བྱ་རྒྱུ་འཆར་གཞི་
 བཏོན་པར། སྐབས་དེར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོས་དཔྱིན་ཇི་དང་བོད་
 བཞུང་གཉིས་ཀར་འབྲལ་ཁང་དང་། དབྱ་ཚིང་གསར་ཀླག་མ་དགོས་པའི་
 བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་ཞི་འགྲིག་ཡོང་ཐབས་གནང་ཡང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་
 མ་ཉན་པར། མཐའ་དོན་ ༡༩༥༧ ལོར་བོད་བཞུང་གིས་ལྷང་ཐུར་དུ་
 དབྱ་ཚིང་གསར་ཀླག་ཐོག་ས་སྤྱང་འགོ་པ་གཅིག་དང་། དམག་དགུས་ཉི་
 ཤུ་ཙུ་པུ་བཅུགས།

ལྷང་ཐུར་དུ་དབྱ་ཚིང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དཔྱིན་ཇིས་ཤེས་མ་ཐག།
 ལྷང་ཐུར་གྱི་དབྱ་ཚིང་ཕྱིར་བསྐྱུ་མ་བྱས་ཆེ་དམག་འཐབ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལྟགས་
 བོད་བཞུང་ལ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་ཉིན་བདེའི་ཡི་གེ་འབྲིས།
 འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོས་དཔྱིན་བོད་དབར་འགྲིགས་ཐབས་བཀའ་མོལ་
 ཐེངས་མང་ཞུས་པ་མ་ཟད། དཔྱིན་ཇིའི་མངའ་ཐང་དང་དམག་ཤུགས་
 ལ་བོད་པས་གདོང་ལྡན་གདན་ནས་ཐུབ་མིན་སྟགས་འབྲེལ་བཤད་ཇི་ལྟར་
 ཞུས་ཤིང་དོན་ཡན་མ་ཤུངས་པར་བོད་མིས་ལྷང་ཐུར་དུ་དཔུང་སྡོན་བཏང་སྟེ་
 བོལ་འཛིང་བྱ་རྒྱུར་བྱ་སྒྲིག་བྱས།

འབྲས་ལྗོངས་དང་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་དཔྱིན་ཇིའི་དམག་མི་
 ཉིས་སྟོང་ཐམ་པ་དང་། མི་སྒྲིགས་བཞི་བཅས་འབྲིར་ཏེ་ས་བྱི་ ༡༩༥༩

ཀླ ༡ ཆེས ༡༡ ཉིན་ལུང་ཐུར་དུ་དབྱེན་ཇི་དང་བོད་དམག་དབར་མི་
 འཕེན་འགོ་རྒྱལ་པ་དང་། དམག་ཤུགས་དང་། གོ་མཚོན། སྤྱིག་
 འཇུགས་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་དབྱེན་ཇིའི་ཁ་གདང་མ་ལྟོགས་པར་མཐར་བོད་
 དམག་རྣམས་རང་གི་དབྱ་ཚོང་བསྐྱར་དེ་བྲོས་ཕྱིན་པ་སོགས་ཡམ་ཉེས་
 ཆེན་པོ་བྱང་།

ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་ཁག

ལུང་ཐུར་དུ་བོད་དམག་ལ་ཡམ་ཉེས་བྱང་ཇིས། བོད་གཞུང་
 གིས་བོད་ཡུལ་སྤོང་སྤང་གང་ས་ནས་ཡུལ་དམག་བསྐྱོ་བཞོང་དང་།
 དམག་ཕོགས་སོགས་ཤ་སྤྱིག་གནང་ཐུར་ལྟོགས་སྐྱལ་ ༡༥༩༠ ལོར་རྒྱ་གར་
 དབྱེན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དང་ལྷ་ཚོད་མན་ཇུའི་ཨམ་བན་དབར་ཀ་ལི་ཀ་དར་
 ཆིངས་ཡིག་དོན་ཆེན་བརྒྱད་འཁོད་ཅིག་བཞག་པའི་ནང་། བོད་དང་
 འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ས་མཚམས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། ཚོང་འབྲེལ། དབྱེན་
 བོད་དཔོན་རིགས་དབར་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་ཕྱོགས་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་
 དང་། ཡང་གིང་སྤྱལ་ ༡༥༩༣ ལོར་སྤྱིང་ཡང་དབྱེན་ཇི་དང་། རྒྱ་མིའི་
 སྐུ་ཚབ་དབར་རྟོར་སྤྱིང་དུ་ཚོང་དོན་སྤྱིག་འཇུགས་ཟེར་བའི་ཆིངས་ཡིག་
 དོན་ཆེན་དགུ་འཁོད་པ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་བོད་དང་འབྲས་

ཡོངས་དབར་ཚོང་འབྲེལ་སྒྲར་ལ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བཤད་བྱས་ཡོད།
 བོད་གསལ་ཆིངས་ཡིག་འདི་དག་བཞག་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་སྒྲི་ཆབ་མེད་
 སྐབས་བོད་གཞུང་ནས་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པར་བརྟེན། ཆིངས་དོན་
 རྣམས་ལག་ལེན་བསྐྱར་སྐབ་མེད། བོད་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་འདི་
 དག་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ནམ་ཡང་གནང་མེད།

དེའི་སྐབས་གདན་སའི་གྲུ་རྒྱུ་ཁོངས་སུ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཁུལ་དུ་
 ཡོད་པའི་ཉི་ཉོང་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྱེ་ཞེས་པས། བོད་ལ་ཁྱུ་རུ་སྐྱའི་
 དྲག་པོའི་རོགས་རམ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་གར་དབྱིན་གཞུང་ལ་
 བདང་གྱིན་དང་། དེ་བཞིན་འབྲས་སྤྲངས་ཁོངས་སོགས་པོའི་གྲུ་རྒྱུ་དོ་ཇི་
 ཡིབ་ཅེས་པས་བོད་གཞུང་དང་། ཁྱུ་རུ་སྐྱ་དབར་འབྲེལ་ལམ་གཏོད་
 ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིར་དོགས་
 འདྲོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་དབྱིན་ཇིས་བོད་ནང་གི་གནས་
 ཚུལ་ངོ་མ་རྟོགས་མ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་ཆོས་ཀྱང་དབྱིན་
 ཇིའི་བསམ་ཚུལ་དང་། སློབས་ཤུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ངོ་མ་
 ཤེས་མེད་ལ། ཤེས་ཐབས་ཀྱི་འབད་ཅོལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་བརྟེན་
 སུན་ཚུན་གོ་རྟོགས་ཇི་བཞིན་མ་ཐུབ་པའི་ངང་དབྱིན་བོད་དབར་གྱི་འབྲེལ་
 བ་ཇི་སྐྱབ་ཇི་ཞན་དུ་བྱུང་།

སྒྲིང་ཚན།

དང་པོ།   སྒྲིང་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་གྱིས།

༡   དབྱིན་རིས་ཀྱི་གར་ལ་དབང་གྱུར་བྱས་རིས་བྱིས་མཆེས་
 རྒྱལ་ཕྱན་གང་དང་གང་ལ་བཅན་འཇུལ་བྱས།

༢   དབྱིན་བོད་དམག་འབྲུག་དང་པོའི་སྐབས་བོད་དམག་ལ་
 ཕམ་ཉེས་བྱུང་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༣   དབྱིན་བོད་དབར་འགལ་ཁྱེད་ལོང་གཞི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ།

གཉིས་པ།   གལ་ཆེའི་མིང་ཆོག།

བྱིས་མཆེས།   དབང་གྱུར།   དཔུང་རྩལ།   འབུལ་ཉེན།
 ཡོ་ཆས།   རྒྱལ་ཕྱན།   ཞིབ་བཤེས།   ལྷུལ་ཞིབ།
 མེ་སྒྲོགས།   མཁར་རྫོང་།   དམག་སྒྲུབ།   ལུང་བྱུར།

གསུམ་པ།   རྩོགས་གཙོད་དེ་ག།

༡   བོད་དམག་མཐའ་མཚམས་སྤངས་སྒྲིབ་དུ་སླེབས་པའི་ལོ་
 ཆོགས་གྱིས།

༢   དབྱིན་དམག་གིས་བཅན་འཇུལ་བྱེད་པའི་བྱིས་མཆེས་རྒྱལ་
 ཕྱན་ཁག་གི་མིང་གྱིས།

- ༡   དབྱིན་པོད་དམག་འབྲུག་དང་པོ་གང་དུ་བརྒྱབ་བཅ།
 བཞི་པ།   རང་ཆོག་ཐོག་ནས་བྲིས།
- ༡   དབྱིན་པོད་དམག་འབྲུག་གི་བྱང་ཟིམ་སྒོར་ཡིག་སྤེང་བཅུ་
 བཞི་ལས་མི་ཉུང་བཞིག་བྲིས།
- ༢   ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནང་ ༡༩༩༡ ལོ་ལོ་རྒྱུ་བཞག་པའི་དབྱིན་གྱི་
 གཉིས་དབར་གྱི་ཆོང་དོན་ཆིངས་ཡིག་ཁག་ལ་བོད་པས་ངོས་
 ལེན་མ་བྱས་པའི་གྱུ་མཚན་བྲིས།
- ༣   གྱི་དབྱིན་དབར་བྲིམས་འགལ་ཆིངས་ཡིག་ཇི་ལྟར་བཞག་
 ཡོད་དམ།
- ལཱ་པ།   ཟུར་བལྟའི་ཁྲོག་དེབ།
 ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ལྷུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་མཇུག་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 དོན་གྱི་འབྲུག་ (སྤྱི་ཆ་ ༧༩ ནས་ ༩༩ བར་)

སློབ་ཚན་ལྔ་པ།

ཡུང་ཉ་སེ་བན་གྱི་དྲག་པོའི་དོན་གཙང་དང་
དེའི་རྗེས་འབྲས།

སློབ་ཚན་སློན་མར་བཤད་ཟིན་པའི་ ༡༩༠༠ ལོར་དབྱིན་གྱི་
དབར་བཞག་པའི་ཚོང་དོན་ཆེང་ས་ཡིག་ལ་བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་ཡོང་
ཐབས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ བར་དབྱིན་ཇིས་མན་
རྩའི་གོང་མ་བརྒྱད་བོད་ལ་བཀའ་ཚིག་ཞུས་པའི་འབད་བཙོན་རིམ་པ་བྱས་
ཀྱང་དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཁས། དབྱིན་གཞུང་གིས་བོད་
གཞུང་ལ་ཐད་ཀར་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བཀའ་ཚིག་ཞུ་ཐབས་ཀྱང་མེད་པ་
གསལ་པོ་གེས་དོགས་བྱུང་བའི་མཐར་དབྱིན་ཇིས་བོད་ལ་དྲག་པོའི་དོན་
གཙང་པ་ཞིག་གཏོང་གྱུར་ཐག་གཙང་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན་
ཡུང་ཉ་སེ་བན་དང་དྲག་ཆས་སྤྲོས་པའི་དམག་དཔུང་བཅས་བོད་འབྲས་ས་
མཆམས་སུ་འབྱོར། དེ་སྐོར་བོད་ཕྱོགས་ནས་ཐོས་འཕྲུལ། གམ་པ་

རྫོང་རྫོང་བོད་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ནས་དབྱིན་ཇི་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བརྒྱུ་ནས་
 བོད་ལ་མ་ཐེབས་རྟེན། བོད་གཞུང་སྐྱེ་ཆ་བ་དྲུང་མདའ་གཉིས་ཐེབས་
 ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པར། དབྱིན་ཇི་ས་ང་ཚོའི་གཞུང་གིས་བཀའ་མོལ་
 བཙུང་ཡུལ་གཤམ་པ་རྫོང་རང་ལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་གཤིས། སང་ཉིན་
 ང་ཚོ་གཤམ་པར་བསྐྱོད་སྐྱེ་ཡིན་པས་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཆ་ཚང་ཡོད་
 པའི་སྐྱེ་ཆ་བ་དེར་ཐེབས་རྟེན་ཞེས་བཤད།

ཕྱི་ཉིན་དབྱིན་དམག་ཐོན་བྱ་བས་བྱེད་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་
 ཆ་བ་གཉིས་ནས་འགོག་ཐབས་བྱས་ཀྱང་མ་ཁོག་པར་དཔུང་བྱགས་ཀྱིས་
 གཤམ་པ་ཕྱོགས་སུ་གར་བསྐྱོད་བྱས། དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་རྣམས་གཤམ་
 པར་འཁྱོར་ནས་རི་གཤམ་དུ་དམག་སྐར་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱོད།

སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་གིས་ཚུལ་ཅི་དང་དེང་རི་རི་སོགས་ལ་ཡོད་
 པའི་བོད་དམག་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱོལ་གྱིས་གོལ་འཛིང་བྱ་བྱེད་གོ་སྟོན་བྱེད་
 བཞིན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བོད་གཞུང་སྐྱེ་ཆ་བ་དྲུང་མདའ་
 དང་ཡུང་ཏ་སི་བན་དབར་མཇལ་འཛེམས་ཐེངས་ཁ་ཤས་གནང་སྟེ་དབྱིན་
 དམག་གཤམ་པ་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ན་ས་མཚམས་སུ་ཚོང་དོན་གྲོས་མོལ་
 བཙུང་འཐུས་མཐའ་ནན་བྱས་ཀྱང་། དབྱིན་ཇིའི་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ན་
 རྫོང་རྫོང་མན་རྩའི་ཨམ་བན་དང་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་

མི་སྒྲ་གམ་པ་རང་དུ་སྒྲུག་འཕྲད་ཀྱི་ཆོང་འབྲེལ་བཀའ་མོལ་བྱེད་དགོས་
ཞེས་པར་བཤད་ཚུར་བཤད་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་འགོར་
འགྲངས་བྱུང་།

དུས་ལུན་དེའི་རིང་གམ་པར་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་རྣམས་
ཀྱིས་དྲག་ཤུགས་རྩལ་ངོམས་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ས་ཆ་ཆང་མར་རི་
འཛིགས་དང་། པར་རྒྱག་པ། ས་ཁྲ་ལེན་པ། བྱིར་རྒྱག་པ། ཅི་
ཤིང་མེ་དོག་སྟགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་བསྟན། རྒྱལ་ས་དེར་གམ་པ་
ས་ཁྲལ་འདི་བཞིན་སྒྲ་བྲང་བཀྱིས་ལྷན་པོའི་འཛིན་དབང་འོག་ཡོད་པར་
བརྟེན། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་དུས་ལུན་གནང་བ་ལྟར་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆབ་སྟགས་ཁང་མཁན་པོ་སྟགས་ས་གནས་སུ་ཕེབས་དྲི།
དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་རྣམས་གམ་པ་ནས་འཕྲལ་དུ་ཕྱིར་འབྲེན་མ་
གནང་ཆེ་བཀྱིས་ལྷན་པོར་བོད་གཞུང་ནས་གཟིགས་ཚུལ་དང་བཀའ་ཉིས་
ཡོང་ལུགས་དབྱིན་ཇིར་བཀའ་མོལ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་ས་དེར་རྒྱམ་
དུས་ཀྱང་དགུན་ཁར་ཉེ་བས་བྲང་ངར་གྱིས་མ་བཟོད་པའི་ཡོན་གང་ལྟར་
དབྱིན་དམག་རྣམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོའི་རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༩ ཉིན་གམ་པ་
ནས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་འདུག།

རྒྱལ་ས་དེར་དབྱིན་ཇིར་ཞི་དྲག་གང་གི་ལམ་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་

ཕྱོགས་སྒྲོར་བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཚྭ་གསལ་འདུའི་དབར་བསམ་
 འཆར་འགལ་སྒྲར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བཀའ་ཤག་ནས་ད་ཆ་དཔྱིན་
 རིའི་སྒྲོབས་ཤུགས་ལ་བོད་པས་ཁ་གདང་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་གསལ་པོ་མཐུན་
 ཏེ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འགྲིགས་ཐབས་གཙོ་འདོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གནང་
 བཞེད་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ལྗོངས་ཚྭ་གསལ་འདུ་ནས་དཔྱིན་རིའི་སངས་རྒྱལ་
 བསྟན་པའི་དབང་བོ་དྲངས་མར་ངོས་འཛིན་གྱིས། མོ་ཟད་མོ་ལ་ཐུག་ཀྱང་
 མོ་ལ་འཛིང་བྱ་བྱ་ཡིན་ལུགས་ཉམ་ཀྱང་བཟོད་པར་བརྟེན། བཀའ་ཤག་གི་
 དགོངས་ཚུལ་ལྟར་ཕྱག་ལེན་འགོལ་ཐབས་མ་བྱུང་།

དེ་སྐབས་བོད་མི་རྣམས་དབང་བོའི་དཔྱིན་སྒྲོར་དཀྱུགས་ཤིང་གི་
 ཆིངས་ཞགས་ནང་ཚུད་དེ། བོད་གཞུང་ནས་སྐབས་དེའི་བཀའ་སློན་གཙོ་
 བོ་བཤད་སྒྲས་དཔྱིན་རིའི་ཤྲོག་རྩན་བཟུངས་ཏེ་དབང་བོར་ཉེ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེན་
 པའི་དྲོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། དཔྱིན་ཕྱོགས་ནས་ཁོང་གིས་རུ་སྐར་ཉེ་
 ཕྱོགས་བསྐྱེན་པའི་དྲོགས་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ། བྱང་གི་དོག་
 སྒྲ་མ་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་དྲུགས་སུ་བྱུང་། རིང་པོར་མ་
 སང་བའི་གོང་བཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ་ (བཤད་སྒྲ། ཞོལ་ཁང་། ཆང་
 བྲིམ།) གྱིས་གཙོས་བཀའ་ཤག་ཡོངས་ཚྭ་གསལ་གནས་དབྱུང་བཏང་བ་མ་ཟད།
 རྣམ་སྒྲིང་དུ་དོད་མ་ཞིབ་དཔྱོད་བྱས་པ་དང་། བཀའ་ཆབ་གསར་པ་མི་

བཞི་བརྒྱ་བཞག་བསྟུལ།

དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལྷ་ ༡༡ པའི་ནང་འབྲས་སྤྱི་ཀའའོ་གྱི་
ལྷ་ཉི་གྱི་ནས་ལྷ་སར་ཕུག་བྱིས་ཤིག་ཕུལ་བའི་ནང་། ཡུང་ཏ་སེ་བན་གྱིས་
སྤེལ་ཁྲིད་པའི་དབྱིན་གཞུང་དོན་གཙོད་ཅིག་བོད་ལ་གཏོང་བྱ་ཡིན་ན།
ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཚོང་དོན་སྒྲོར་བཀའ་མོལ་གནང་མི་དབང་ཚད་ལྡན་
པའི་བོད་གྱི་སྐྱེ་ཆབ་རྒྱལ་ཅེར་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་འཁྲོལ། བོད་
གཞུང་ནས་ད་ཆ་དབྱིན་ཇིའི་སྐྱེ་ཆབ་བོད་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་པ་བཀག་
འཁོག་གནང་བྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་བརྟེན། གཞིས་རྒྱལ་དིང་
གསུམ་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་སྤྱོད་དམག་སྤར་ནམས་གྱི་ཤོག །ཁམས་ཀོང་ཁུལ་གྱི་
ཡུལ་དམག་ནམས་བསྟུ་འགྲུགས་ཀྱིས་གོ་ལག་དང་། མཚོན་སྤྱང་སོགས་
སྤྱད་དེ་རྒྱལ་འདིད་དང་བཅས་ཡག་རེའི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་བཞིན་གནང་།
ཡུལ་དམག་དེ་དག་ལ་དམག་གི་སྤྱོད་བཅར་ཉི་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ།
གོ་ལག་ནི་བོད་མདའ་དང་། གྱི །མདུང་། ལྷ་ཕེ །འུར་དོ་སོགས་
ལས་མེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོའི་ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་ཡུང་ཏ་སེ་བན་
གཙོ་བྱས་པའི་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་ཁག་གཅིག་དང་དམག་མི་སྤྱོད་ཕུག་
ལ་ལ་འཕུལ་མདའི་མཚོན་ཆ་དང་། མི་སྤྱོགས་སོགས་དཔ་ཆས་ཕུན་

སྤུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་གྲོ་མོ་རིན་ཆེན་སྤང་དང་། སྤུམ་གདོང་ཁུལ་
 བརྒྱད་པལ་རིར་འབྱུང་། དེ་སྤུམ་པར་བཀའ་མོལ་ལེགས་ལམ་མ་
 བུང་བའི་རྒྱན་གྱིས་ད་ལམ་དབྱིན་ཇིའི་དོན་གཅོད་དམག་བཅས་རྒྱལ་ཅི་
 བར་འགྲོ་བྱ་གདན་ལེགས་ཡིན་གཤིས། ལམ་དུ་བཀག་འགོག་བྱས་པ་
 ཡིན་ན་དེ་ལས་བུང་བའི་ངན་འབྲས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བོད་པ་རང་ལ་ཡོད་
 ཅས་ཐ་ཆེག་གི་ཉིན་བདེ་དང་བཅས་དེ་གའི་རྒྱལ་མོ་དབྱིན་དམག་ཁག་
 བཅིག་སྤུམ་ཕྱོགས་ནས་ཐོན་པ་དང་། ཁག་བཅིག་དུད་སྤེའི་ཕུ་ནས་ཐོན་
 ཏི་ཆུ་མིག་གཤོངས་ཀོའི་རྒྱལ་ཕྱོགས་དང་། ལྷ་རུའི་ཕུ་བཅས་རི་མགོ་
 ཁག་བསྐོར་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་དམག་རྣམས་ནི་ཆུ་མིག་
 གཤོངས་ཀོའི་ལམ་གཞུང་དུ་དོ་ཡིས་བཅིགས་པའི་འཛིང་རགས་ཆུང་ཆུང་
 དེར་སྒྲོས་བཀའ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད།

ཤིང་འབྲུག་ ༡༩༠༥ ལྷ་མོ་ཆེས་ ༣༡ ཉིན་ཉིམ་ཤར་ཅམ་ལ་
 དབྱིན་དམག་རུ་ཁག་བཅིག་བོད་མིའི་འཛིང་རགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་མཐོང་འཕྲལ། གྲོས་མོལ་གནང་ཆེད་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྤིང་སྤུམ་
 དང་། རྣམ་སྤུམ་སྤིང་པ་གཉིས་འཛིང་རགས་ནས་ཐོན་ཏེ་དབྱིན་ཇིའི་
 དཔོན་དམག་དང་ཐུག་འཕྲད་སྐབས། དབྱིན་ཇི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་ཐལ་ཆ་མི་
 འབྲུང་བའི་ཆེད་དབྱིན་དམག་གི་མི་མདའི་མདེའུ་རྣམས་འདོན་བྱ་དང་།

ଶ୍ରୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତାଚାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

བོད་དམག་གི་མི་མདའི་སྒྲིབ་དེའི་མི་གསོད་དཔོན་པའི་སྒྲོས་འགྲོ་བའོན་
 རྒྱུ་ཆེད་མར་བཀའ་ཁྲབ་བཏང་སྟེ་རུང་ཟང་སོང་རྒྱུ་དཔྱིན་དམག་གིས་
 བོད་དམག་རྣམས་མཐའ་བསྐྱར་བ་དང་། ཉི་འགྲམ་རི་ལྷོ་བས་ཁག་ནས་
 དུས་གཅིག་ལ་མི་མདའ་འཕངས་ཏེ་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྒྲིང་གིས་གཙོས་བོད་
 དམག་ལྔ་བརྒྱ་སྟོར་བསད་མས་བྱུང་བ་དང་། ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་འཛིན་
 བཟུང་བྱས་ཏེ་ཡམ་ཉིས་ཆེན་པོ་བྱུང་།

དེ་རྒྱུ་དཔྱིན་ཇིའི་དམག་མི་རྣམས་དུད་སྡེ་ནས་ཐོན་ཏེ་དམག་
 འཁྲུག་རྒྱུ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཅེར་འབྱོར། དུད་སྡེ་དང་རྒྱལ་ཅེར་བར་བོད་
 པའི་དམག་མི་ཁྱོད་ཆེ་བསད་མས་བྱུང་། དཔྱིན་ཇིས་རྒྱལ་ཅེའི་མཁར་
 རྫོང་ལ་མི་སྒྲིགས་ཆོད་མེད་བརྒྱབ་སྟེ། རྒྱལ་ཅེ་རྫོང་དཔྱིན་ཇིའི་ལག་དུ་
 ཐོངས་གཅིག་ཤོར་ཡང་། མདའ་དཔོན་བཀྲིས་སྒྲིང་པས་དམག་རྣམས་
 འཁྲིད་དེ་སྤར་ཡང་རྒྱལ་ཅེ་རྫོང་དཔྱིན་ཇིའི་ལག་ནས་རྒྱུར་ལེན་ཐུབ་པ་
 བྱུང་བ་མ་ཟད། དཔྱིན་ཇིའི་དམག་སྤར་ཐོག་བོད་དམག་གིས་མཆན་
 འགོགས་ལན་གཉིས་ཙམ་བྱས་ཀྱང་དབང་ཕྱོགས་ལ་གནད་དུ་འཁོལ་བའི་
 ཡམ་ཉིས་ཆེ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

རྒྱལ་ཅེར་ཁྲི་བ་གསུམ་ཙམ་རིང་ངང་སྒྲུག་བྱས་ཀྱང་བོད་གཞུང་གི་
 དབང་ཆ་ལྷན་པའི་སྐྱེ་ཆ་མ་འབྱོར་སྐབས། ཐ་མར་དཔྱིན་གཞུང་

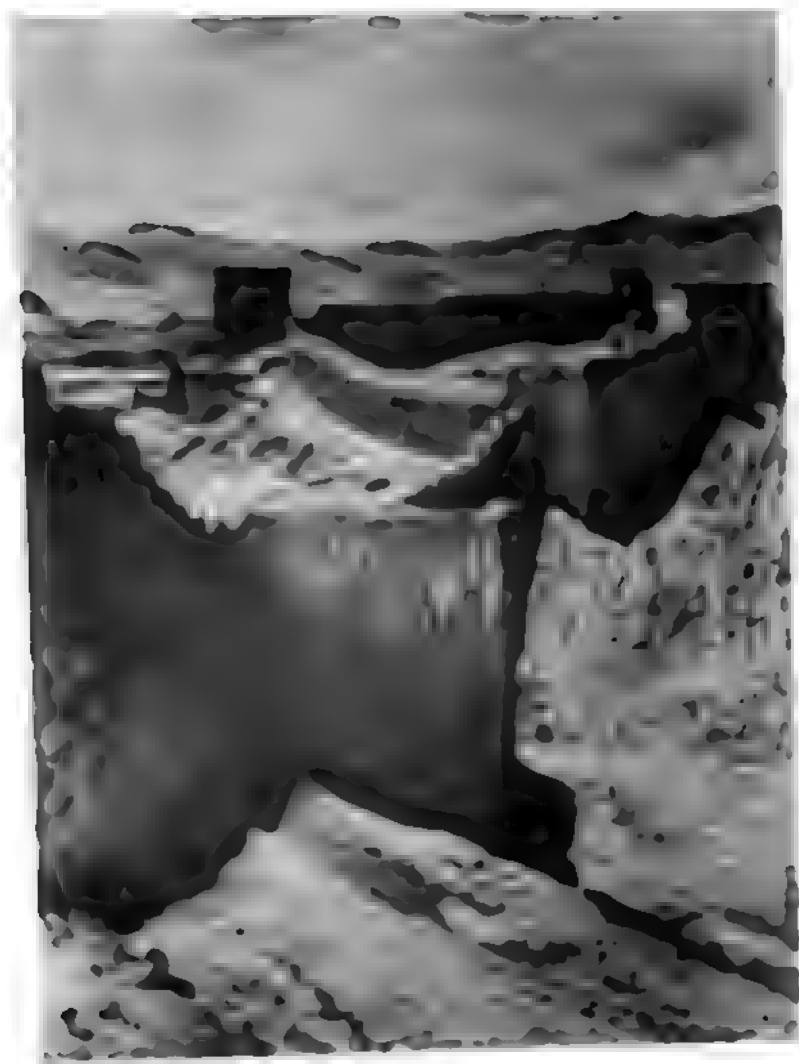

Figure 1. A large, dark, irregularly shaped object, possibly a rock or a piece of debris, resting on a light-colored, textured surface.

དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་ཡུང་ཏ་སེ་བན་གྱིས་ཁོ་པ་ལྟ་སར་བསྐྱོད་ནས་དུ་ལའི་
 སྒྲ་མ་སྒྱུ་རོ་མ་མཇུག་འཕྲད་ཐོག་། དཔྱིན་བོད་ཆོང་དོན་སྒྲར་བཀའ་མཉམ་
 ཞུ་བྱ་ཡིན་ཞེས་དཔུང་བྱགས་ཀྱིས་སྐྱལ་ཅི་ནས་ཐོན།།

སྐྱོང་ཚན།

- དང་པོ།   སྒོ་བ་ཚན་ལ་བལྟས་ཏེ་དྲི་ལན་བྲིས།
 ༡   དཔྱིན་དམག་གིས་བོད་ལ་བཅན་འཇུག་བྱས་སྒྲར་མདོར་
           བསྐྱུས་བྲིས།
 ༢   དཔྱིན་ཇིའི་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་ལྟ་ས་བར་ཡོང་དགོས་པའི་
           སྐྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན།

བཞིས་པ།   གལ་ཆེའི་མིང་ཆོག།

དྲག་ཆས།   སྐྱུ་ཚབ།   དཔུང་བྱགས།   གམ་པ།
 བྱོགས་བསྐྱེལ།   ཁྱི་ར་སྐྱག་པ།   སྐྱལ་ཅི་ཚོང་།   བཀའ་ཚབ།
 མཚན་འགྲེལས།   ཆིངས་ཡིག་།   འཇིང་རགས།   ངང་སྐྱེ།

གསུམ་པ། རྟོགས་གཙུག་གི་པ།

- ༡ དབྱིན་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར་བའི་ལོ་ཆིགས་གྲིས།
- ༢ དབྱིན་དམག་རྒྱལ་ཅི་མཁར་ཚོང་ནས་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་
མཁན་པོ་དཀྱི་དམག་དཔོན་སུ་ཡིན།
- ༣ རྒྱ་མིག་གཤོངས་ཀོར་དབྱིན་དམག་གིས་བོད་དམག་བསད་
མས་དང་། འཛིན་བཟུང་འི་ཅམ་བྱས་སམ།

བཞི་པ། རང་ཆིག་ཐོག་ནས་གྲིས།

- ༡ དབྱིན་དམག་ལ་བོད་དམག་གིས་འི་ལྷ་ར་འགོག་ཤོལ་བྱས་
སྐོར་གྲིས།
- ༢ རྒྱ་མིག་གཤོངས་ཀོར་བོད་དམག་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་དོན་གང་
ཡིན་ནམ།
- ༣ བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མའི་
དབར་དགོངས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་གང་བྱུང་ཡོད་དམ།

ལྔ་པ། ཟུར་བལྟའི་ལྷོག་དེབ།

ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་མཇུག་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་
དོན་རྒྱལ་རབས། (སྤྱི་ཆ་ ༡༠༠ ནས་ ༡༩༩༩ ལ་)

སློབ་ཚན་དྲུག་པ།
 ལྟུལ་དབང་སྐྱེ་ཤང་བརྩ་གསུམ་པ་
 རྒྱ་སྐད་ཡུལ་གྱུར་ཡེབས་སྒྲིང་།

སློབ་ཚན་སྒྲིན་མར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། ༡༩༠༥ ལོའི་བོད་ཁྱི་
 ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉིན། དབྱིན་ཇི་བཅན་འཕྲུལ་དཔུང་དམག་ལྷགས་ཟམ་
 གུ་ཁར་གྱི་ཉི་འགམ་དུ་སླེབས་སྐབས། བོད་ཀྱི་བསྐྱོན་སྤྱི་དང་ལྷག་
 པར་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་ནང་གི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉིན་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་
 རྒྱལ་འོག །བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་བཅས་ནས་འེ་
 འདུན་དྲུག་པོ་ཞུས་པ་ལྟར། ལགོང་ས་མཆོག་གིས་དགའ་ལྷན་ཁྲི་པ་སློ་
 བཟང་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་ཚབ་དུ་བསྐོ་བཞག་བསྐུལ་དེ། ལྷ་ས་ནས་རྩ་
 སྤྱིང་དང་ནག་རྩ་སྐད་སྐད་དེམ་བཞིན་སྐད་ཡུལ་དུ་ཆིབས་ཞུས་བསྐྱུས་།
 ༡༩༠༥ ལོའི་ཁྱི་ ༥ ཆེས་ ༣ ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་དམག་
 ལྷ་སར་འཁྱོར་ཇིས། དབྱིན་ཇི་དང་ཐད་ཀར་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ན་ལམ་
 སང་བསད་བཟུང་བྱས་མི་ཡོང་ངམ་སྐུམ་པའི་དྲོགས་འདྲོགས་ཀྱིས་བོད་

དགའ་ལྷན་གྱི་ལོ་ལྔ་པ་ཆེ་ལ་མོ་སྒྲོ་བཟང་ལྷུ་ལ་མཆན།

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མི་དྲག་སྲུ་ཡང་དབྱིན་ཇིའི་སར་འགྲོ་བརྒྱུད་བྱེད་མ་
 ལུས་པར་ཐོད་སྐབས། སྤྱིད་སྤྱོད་དགའ་ལྗན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེབས་ཞབས་
 སྐབས་བདེ་དང་བཅས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྒར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡུང་ཏ་མེ་བན་
 དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དབྱིན་དབར་བཀའ་མོལ་སྒོ་དབྱེ་ཐོག་མ་
 མཇེད། དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱིད་སྤྱོད་རིན་པོ་
 ཆེར་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་འོས་པའི་རྩ་སྤྱིག་དང་གུས་བསུ་གཟེངས་བརྟེན་རྒྱ་
 ཆེ་ཞུས།

དབྱིན་ཇིའི་ཕྱོགས་ནས། ཆིངས་འགྲིག་དོན་ཆན་དགོས་རིགས་
 བོད་གཞུང་ལ་གྲོས་འདོན་བྱས་པའི་དང་པོ། རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་
 དབར་ཆོང་དོན་དང་། ཆོང་རྩ་འཇུགས་རྒྱུའི་སྒོར། གཉིས་པ། བོད་
 འབྲས་ས་མཚམས་ཀྱི་ཚོད་རྩྭ་སེལ་ཐབས། བསུམ་པ། ད་ལམ་
 དབྱིན་དམག་ལྷ་ས་བར་ཡོང་དགོས་བྱུང་བའི་དམག་གི་འགྲོ་གྲོན་གུན་
 གསལ་སློག་ཆ། བཞི་པ། དམག་ཐོག་འཇུ་བཟུང་བྱས་པའི་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀའི་བཟུང་དམག་ཅིས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་གྲོས་གཞི་དོན་ཆན་ཁག་
 བདོན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དབྱིན་ཇིས་བདོན་པའི་དོན་ཆན་ཁག་ལ་
 འདོད་སློབ་ངང་པ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་

སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་དུ་བཞུགས་མེད་པ་དང་། བལ་བོད་ས་
 མཚམས་སྐྱོར་རྩྱུ་བྱ་ཡོད་ལུས། རྒྱ་མིས་ཁམས་ཁྲལ་གྱི་ས་གནས་ཁག་
 ལ་བསྐྱུན་གཅེར་བཅད་གསེག་བཅོ་ལྷུས་བཅས་ཀྱི་དཀའ་རྩྱུ་མང་པོ་དུས་
 གཅིག་དུ་འཕྲད་ལུས་ལ་སྤང་། དབྱིན་ཇིས་བདོན་པའི་དོན་ཚན་ཁག་ལ་
 མོས་མཐུན་མ་གནང་ཀ་མེད་བྱང་།

༡༩༠༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༧ ཉིན་ཅེ་སྤྱི་བྱང་ཆེན་པོའི་ཆོམས་
 ཆེན་སྲིད་ཞེའི་ཡུན་ཆོགས་ནང་། དབྱིན་བོད་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཚད་ཆ་
 ཚང་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཆབ་དུ་རྒྱལ་ཆབ་དགའ་ལྷན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྤོ་བཟང་རྒྱལ་
 མཚན་དང་ཡུང་ཏ་སེ་བན་གཉིས་ནས་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་མིག་
 མཐོང་བར་དབང་བཅས་ཀྱི་སར་དོན་ཚན་བཅུ་ཡོད་པའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་
 མིང་ཡིག་དང་དྭགས་ཐེལ་ཕབ་པ་རེད།

རྒྱ་སྐྱུ་ ༡༨༩༠ ལོར་དབྱིན་གཞུང་དང་། མན་ཇུའི་གཞུང་
 གཉིས་དབར་ཆོང་དོན་ཆིངས་ཡིག་བཞག་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་མེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆིངས་དོན་ཁག་ལ་བོད་གཞུང་གིས་རྩ་འཛིན་ངོས་ལེན་མ་
 བྱས་པ་དེས་ཉེན་བྱས་ཏེ། དབྱིན་ཇིའི་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་ལྷ་ས་བར་
 གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་སར་བཞག་པའི་ ༡༩༠༥ ལོའི་ཆིངས་
 ཡིག་འདི་ནི་དབྱིན་བོད་བར་ཐད་ཀར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པ་

འདིས། བོད་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པར་ཁྲུངས་སྐྱེལ་ར་
སྤྱོད་གསལ་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཁྱེ ༡༠ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ལ་གོང་ས་མཆོག་སྐོན་ལོའི་རྒྱལ་ས་
སྐོན་ཡུལ་དུ་ཁྲུང་རལ་ (དེང་སང་ཕྱི་སྐོན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཨོ་ལུན་སྐོན་ཐར་) ལ་
ཐེབས་འཁྱོར་གནང་། སྐོན་པོའི་དཔོན་རིགས། སེར་སྐྱ་མི་མང་དང་
དེར་གནས་མན་ཐུའི་ཨམ་བན་སྐོན་གྱིས་ཐེབས་བསྐྱེད་དང་སྐོན་ལེན་གྱི་ཆེ་
དང་བཅས་ཁལ་ཁ་ཐེ་བཅུན་དམ་པས་གཙོས་པའི་ས་གནས་ཐེ་དཔོན་ཁག་
ལ་རིམ་བཞིན་མཇུག་འཕྲད་གནང་། ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྐོན་ཡུལ་དུ་
བཞུགས་རིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གྱི་ཆེར་བསྐྱོར་བར་མཇུག་པ་དང་།
དགོན་སྐོན་ཐེ་ཐལ་ཆེར་ལ་ལེགས་གསོ་གནང་སྐོན་ཡུལ་དེའི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་
གྲུངས་ལས་འདས་པར་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཆེམས་པར་མཇུག་།
མཐར་ ༡༩༠༦ ལོར་བོད་ནས་སྐྱོཆབ་རིམ་འཁྱོར་གྱིས་བོད་དུ་བྱེད་
ཐེབས་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་རེ་འདུན་ཁུས་པ་ལྟར་སྐྱོའཕུམ་
བུམས་པ་སྦྱིང་དུ་ཁབས་སོར་འཁོད།

ལོ་འདྲིའི་ཁྱེ ༦ པའི་ནང་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དམག་ལུའུ་ཅུན་
གྱི་འགོ་བྱེད་རྒྱ་དཔོན་གའོ་ཨར་ཐུང་གིས་མི་བསད་རྒྱུ་འཕྲོག་གི་བཅན་
དབང་ཆོད་མེད་བུས་པའི་སྐོན་ལུ་འཁྱོར་བ་དང་། ཐེ་ཅིན་ནས་མན་ཐུ་

སྐར་རྒྱ་བོད་དཔོན་ཞང་གི་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་ཆིངས་ཡིག་གི་དོ་རིང་བཅུགས་
 ཚུལ། ལྷག་པར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་པའི་སྐབས་ནས་མན་ཐུའི་གོང་མ་ཤུན་
 ཅེ་དང་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པན་
 ཚུན་གཅིག་པན་གཅིག་གོགས་ལས། གཅིག་འོག་གཅིག་ཚུད་མིན་ཚུལ་
 སྟོགས་གནས་ལུགས་ཞིབ་གསུངས་གནང་བར། གོང་མ་གོང་ཤུ་ནས་ཀྱང་།
 རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་བཟོན་པོ་ཡོང་བ་དང་། སྐར་སྟོལ་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 ཏི་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་ལམ་རྒྱན་འབྲོངས་ཡོང་བ་མཛད་དགོས་ཞེས་ཕྱག་བྲིས་
 དང་། གཟེངས་བསྟོད་སྟོགས་གནང་སྟེས་རྒྱ་ཆེ་ཕུལ་བར། སར་ཡང་
 ལགོང་ས་མཆོག་ནས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དེན་གྱིས་མཆོན་བོད་ཀྱི་དངོས་
 རིགས་རྒྱ་ཆེ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ལེགས་བྲིས་སྟོགས་བསུལ།

ལགོང་ས་མཆོག་པེ་ཅིན་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཕྱི་རྒྱལ་ཁྱུ་རུ་སྟུ་དང་།
 རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གཉིས་ལ་མཐུན་ལམ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེར་དགོངས་ཏི་
 བཀའ་ཡིག་དང་མི་སྣ་ཆེད་མངགས་མཛད་པ་དང་། པེ་ཅིན་དུ་ཡོད་
 པའི་ཨ་མི་རེ་ཀ། དབྱིན་ཇི། ཁྱུ་རུ་སྟུ། ཉི་ཏོང་། སར་ན་སི།
 འཇར་མན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་སྐོར་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་
 དང་སྐྱེ་ཆབ་གཏོང་གནང་མཛད། མདོར་ན་རྒྱ་སྟོགས་གི་ཡུལ་གྱུར་ལོ་འཁོར་
 བཞི་ལྷག་ཙམ་ཕེབས་བཞུགས་གནང་ཤིང་། བོད་ཁྲོའངས་བསྟན་སྟོན་ཀྱི་

ཆེད་སྐྱོང་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྟར་བཞེས་མཛད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་བོད་སྐད་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་འགྲོ་ཀུན་ལ་རིས་མེད་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱངས་པར་མཛད།

བར་དེར་ལྷ་ལྟན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུའི་མི་སྣ་དང་། སྙན་ཞུ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་འབྱོར་བར་བརྟེན། ༡༩༠༥ ལོར་ལོགང་ས་མཆོག་སྟོན་ལཁོར་རྣམས་པེ་ཅིན་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་ཆིབས་ཞུལ་བསྐྱུལ།

སྦྱོང་ཆན།

དང་པོ།   སྦྱོང་ཆན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལན་གྱིས།

༡   ལོགང་ས་མཆོག་སྐད་ལྱུང་དང་རྒྱ་ནག་དུ་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་དོན་གང་རེད།

༢   དབྱིན་ཇིའི་དྲུག་པོའི་དོན་གཅོད་ལྟ་སར་འབྱོར་སྐབས། བོད་གཞུང་ལ་ཆིངས་འགྲིག་དོན་ཆན་གང་དང་གང་བརྟོན་ཡོད་དམ།

३ དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་དང་ཐང་ཀར་ ༡༩༠༥ ལོའི་
ཤིང་འབྲུག་ཆིངས་ཡིག་བཞག་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་གང་
ཡིན་ནམ།

༥ ལགོང་ས་སྐྱེ་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མན་རྩའི་གོང་མ་
ཀུང་ཤུལ་ཆུ་བོད་གྱི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་གང་དང་གང་གསུངས་
ཡོད་དམ།

གཉིས་པ། གལ་ཆེའི་མིང་ཆོག།

སྟོན་འཁོར།   ཉིན་ཆ་བས།   བཀའ་བསྐྱེད།

ཕྱོགས་ཞིག།   ཕྱོགས་གཡོལ།   བྱུང་ཆོད།

གུན་གསལ་སྟོག་ཆ།   མཇུག་དར་སྟེ་སྟོད།   གནང་སྟེས།

ཆུན་འཁྱུངས།   དངོས་ཤུགས།   གཟེངས་བསྟོད།

གསུམ་པ། རྒྱ་གསལ་གཙོད་རྩི་བ།

༡ དབྱིན་བོད་དབར་བཀའ་མོལ་ཐོག་མ་བྱུང་བའི་གནས་ལུལ་
དང་། ལོ་ཆིགས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་ཞུ་མཁན་
མི་སྣ་གཙོ་བོ་དོས་འཛིན་ཁྱོས།

༢ མན་རྩའི་ལུང་ཅུན་ཆུ་དམག་གིས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་བཙན་
དབང་བྱས་པའི་ལོ་ཆིགས་དང་། ཆུ་དམག་གི་འགོ་གཙོ་

བཅས་གང་དང་སྤྱི་ཡིན་ནམ།

༡ ལགོང་ས་མཚོག་སོག་ཡུལ་དང་བྱ་ནག་ལ་ཆིབས་བསྐྱར་

བསྐྱེད་ས་པའི་ལོ་ཆིབས་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ། རང་ཆོག་ཐོག་ནས་བྱིས།

༡ སློབ་ཚན་འདི་བསྐྱབས་ཤིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོད་རང་དབང་རང་

བཅན་ཡིན་པར་བདེན་དཔང་གང་དང་གང་ཆེད་ཐུག།

༡ ལྟུལ་དབང་མཚོག་སོག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་མཛད་

འཕྲིན་གང་བསྐྱེད་ས་སམ།

༡ ལགོང་ས་མཚོག་པེ་ཅིན་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཕྱི་ལྟུལ་གཞུང་ཆབ་

ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་སྐོར་བྱིས།

ལྔ་པ། ཟུར་བཏུང་སློག་དེབ།

ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལུན་གྱིས་མཛད་པའི་ཐོད་ཀྱི་སྤྱིད་

དོན་ལྟུལ་རབས། (སྤྱིད་ཆ་ ༡༩༩ ནས་ ༡༩༥ བར་)

སྒོ་བ་ཚན་བདུན་པ།
མན་རྩའི་དམག་གིས་བོད་ལ་
བཅན་འཇུལ་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་གྲུའོ་ཨར་ཡུང་དམག་དཔུང་དང་བཅས་ལི་
ཐང་། འབའ། ཆ་ཐིང་། ཆབ་མདོ། བྲག་གཡལ། སྤེ་དགེ་སྐྱེས་
བརྩུང་ལྷ་སར་སྤྱོད་ལམ་དུ་ས་གནས་དེ་དག་གི་དགོན་སྡེ་མེར་བསྐྱབས་པ་
དང་། སྐྱ་གསུང་བྲགས་རྟེན་གཏོར་བཤིག །སེར་སྐྱ་མི་མང་བཅས་མི་
རྒྱ་ཕྱགས་གསུམ་ལ་གསོད་དུང་འཕྲིག་བཅོམ་གྱིས་མནར་གཅོད་ཆད་མེད་
བདང་ཡང་། མན་རྩའི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་བོད་གཞུང་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་
འབོད་བསྐྱལ་ལ་བཅི་མཐོང་མ་བྱས་པའི་ཁ་ལ །ད་དུང་གྲུའོ་ཨར་ཡུང་
བོད་སྤྱོད་ཨམ་བན་ཐོག །ཟི་ཕྱོན་དང་ཡུན་ནན་མཐའ་མཆམས་ཀྱི་དོན་
གཅོད་སྟོན་ཆེན་ལ་བསྐོ་བཞག་བྱས།

༡༩༠༥ ལོར་མན་རྩའི་ཨམ་བན་ཀྱང་ཡིན་ཐང་གིས་ལྷ་ས་ནས་
བོད་གཞུང་གི་སྐྱ་ཆབ་དུ་ཞབས་པད་ཆ་རོང་མཉམ་བྱིད་ཀྱིས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་

འབྱུང་ཏེ་དབྱིན་བོད་ཚོང་དོན་སྐྱོར་ལ་བཞག་པའི་གྲོས་ཚད་ནང་། ཚོང་རུ་
 ཁག་ལ་ཁྲིམས་སྤྱང་གྱུ་དམག་དུག་སྤྱང་འཇུགས་སྤྱུ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐབས་དེར་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཐུབ་བསྟན་གྱུ་མཚེ་གྱུ་སོག་ཡུལ་གྱུར་བཞུགས་
 མུས་ལ་བརྟེན་ཞབས་པད་ཚ་རོང་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་བྱེད་ཚོག་པའི་
 དབང་ཚད་མེད་པ་ལ། མན་ཇུའི་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་གཡོ་ཇུས་འོག་མིང་དགས་
 བབ་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཆིངས་ཡིག་འདིར་བོད་གཞུང་ནས་ཁྲིམས་
 མཐུན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་མེད་ལ། ཞབས་པད་ཚ་རོང་ལྷ་
 སར་འབྱུར་རྗེས་སྤྲོག་ཐོག་གི་ཉིས་ཆད་ཀྱང་ཐོག་ཡོད་པ་རེད།

དེ་རྗེས་ཀྱང་ཡིན་ཐང་ལྷ་སར་འབྱུར་ཏེ་བོད་ཁྲོའངས་ཡར་རྒྱས་
 འཇུགས་སྤྱུན་ལ་ཁ་གཡུར་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཉམ་འབྲོག་བྱ་རྒྱུའི་སྒོ་
 ངན་བཅངས་པ་དང་། བོད་མིའི་ཚོས་དང་གོམས་གཤིས་ལ་དོག་རྒྱུ་
 དང་། བོད་འདི་གྱུ་མིའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་ཞིག་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཇུས་ངན་
 ལ། བོད་གཞུང་དམངས་ཡོངས་ནས་ཞི་དྲག་གི་ངོ་གྲོལ་དང་འཐབ་ཅོད་
 ཡོངས་ཁབ་བྱས་པར་གྱུ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྗེས་ཀྱི་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཕྱོགས་
 ཀྱིས་ཅི་ཁྲོན་ནས་ལུའུ་ཅུན་གྱུ་དམག་ཁྲི་ཕྱག་བཞུལ་བ་བཟང་སྟེ་བོད་ལ་
 དྲག་ལུགས་རྗེ་ཆེར་བཟང་།

ལྷ་སར་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་།

སྤྱིད་ཚབ་བཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ།   བཀའ་ཤག་བཅས་ནས་མན་ཅུའི་
 གཞུང་ལ་གྲའོ་ཨར་ཕུང་གིས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་མི་གསོད་ཆུ་ཕྱོགས་སོགས་
 ཁྲིམས་འགལ་ཚོད་མེད་བྱས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིབ་གསལ་དང་འབྲེལ།   ལྷ་
 སར་ཁྲིམས་སྤང་ཆུ་དམག་འཇུགས་མི་དགོས་པ་དང་།   གལ་ཏེ་འཇུགས་
 དགོས་བྱུང་ན་བོད་དམག་འཇུགས་ཚོག་རྒྱར་བརྟེན།   བོད་མདོ་ཁམས་
 ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་ལས་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཕྱིར་
 འཐེན་དགོས་ལུགས་ཡང་ཡང་བཞེད་ཀྱང་དོན་ཕན་མ་བྱུང་།   དེ་ལས་
 རྩོག་སྤེལ་ལྷ་སྤོང་ཨམ་བན་ནས་ལྷ་སར་ཁྲར་ཡོད་ཆུ་དམག་ཐོག་དམག་སྤོན་
 དང་བཅས་ལུའུ་ཅུན་ཆུ་དམག་རྣམས་འཆར་གཞིའི་གོང་ལ་ལྷ་སར་
 འབྱོར་ཐུབ་པའི་འབོད་སྒྲུལ་གྲགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན།   བོད་
 དམག་དང་།   ཁམས་ཕྱོགས་སྤེད་ཐོན་སེར་སྒྲུ་མི་དམངས་བཅས་ནས་རྒྱ་
 མིར་གྲོལ་འཛིང་བྱེད་པའི་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་བྱས་ཀྱང་།   བཀའ་
 ཤག་དང་བོད་ཁྲིངས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ལགོང་ས་མཆོག་ད་ལྟ་ཆུ་སོག་ཡུལ་
 གྲུར་བཞུགས་མུས་སུ་ཡོད་སྐབས།   རེ་ཞིག་བཟོད་སྒྲོམ་དང་ཞི་བའི་ཐོག་
 ནས་འབྲིག་ཐབས་གནང་སྟེ།   ལགོང་ས་མཆོག་ཆུ་སོག་ཡུལ་ནས་ལྷ་སར་
 མ་ཐེབས་གོང་ལུའུ་ཅུན་ཆུ་དམག་རྣམས་མི་འབྱོར་བའི་ཐབས་ལ།
 བཀའ་ཤག་ནས་མཁན་རྒྱུད་བྱམས་པ་ཚོས་བཟང་ངོ་གཡོག་བརྒྱད་གཞུང་

ཡིག་དང་བཅས་ཏེ་བྱ་དམག་གར་འཕྲད་སར་མངགས་ཐོང་མཇད་དེ་བྱ་
 དམག་མདུན་སྒྲིད་བཀག་འགོག་ཆེད་བཏང་ནའང་། བྱ་དམག་ནམས་
 ཆབ་མདོ་ནས་ཐོན་དེ་ལམ་བར་དོ་འཕྲད་བྱུང་བ་ལ། ཆེན་མོ་ཆེན་མོ་བཅས་
 ལོང་མེད་པར་གོང་པོ་བྱ་མདའ་བར་བྲིད་དེ་བྱ་མས་ཚས་དོ་གཡོག་ནམས་
 སྒྲི་བཅད་དེ་དམར་གསོད་བཏང་བ་རེད།

སྒྲིང་ཚན།

- དང་པོ།   སྒྲིང་ཚན་ལ་བཏུས་དེ་དེ་ལན་བྲིས།
 ༡   བྲེ་ཨར་ཕྱང་དམག་དཔུང་གིས་ལི་ཐང་སོགས་སུ་གང་བྱས་
           སམ།
 ༢   ཨམ་བན་ཀྱང་ཡིན་ཐང་གིས་བོད་གཞུང་གི་ཞབས་པད་ཚ་
           རོང་ལ་གཡོ་ཐུས་ཇི་ལྟར་བྱས་སམ།
 ༣   བྱ་དམག་ལ་རེ་ཞིག་བཟོད་སྒྲིམ་དགོས་པའི་བྱ་མཚན་གང་
           རེད།
 གཉིས་པ།   གལ་ཆེད་མིང་ཆེན།

ཞབས་པད།	སྤྱོད་ཚབ།	རྒྱལ་ཚབ།
གཞུང་དམངས།	མེར་བསྐྱེགས།	འཕྲོག་བཅོམ།
མཐུན་ལམ།	གྲོས་ཚད།	བརྩི་མཐོང་།
གཡོ་ཁྲུམ།	རྒྱ་ཚབ།	སེར་རྒྱ།

གསུམ་པ། རྟོགས་གཅོད་རྩི་བ།

- ༡ ཞབས་པད་ཆ་རོང་ལ་ཉེས་ཆད་གང་ཐོག་པ་རེད་དམ།
- ༢ རྒྱལ་ཞུང་ལ་ཕུང་དམག་དཔུང་སྤྱིབས་པའི་ལོ་ཆིགས།
- ༣ མཐུན་ཆུང་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་ངོ་གཡོག་བརྒྱད་ཇི་ལྟར་
བསད་དམ།

བཞི་པ། རང་ཆིག་ཐོག་ནས་བྱིས།

- ༡ ཀྱང་ཡིན་ཐང་ལྷ་སར་འབྱོར་ཇིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཇི་
སྤྱག་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་ངམ།
- ༢ བོད་གཞུང་ནས་ལུ་ལུ་ཅུན་རྒྱ་དམག་འགོག་ཐབས་རིམ་པ་
གང་དང་གང་གནང་ངམ།
- ༣ བོད་དམག་དང་། ཁམས་ཁུལ་གྱི་སེར་རྒྱ་མི་མང་བཅས་
ནས་རྒྱ་མིར་གྲོལ་འདྲིང་བུ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་
ཡིན་རུང་། བོད་གཞུང་ནས་ཞི་མཐུན་འབྲིགས་ཐབས་

གྱིས་མདུན་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ཕྱི་དམག་འགོག་ཐབས་ལན་མང་ཕྱས་
 ཀྱང་ཕན་འབྲས་མ་བྱུང་། ལྷ་སྒྲིབ་ཨམ་བན་དང་ཁོར་ཁའི་གཞུང་ཆབ་
 བཅས་ལྟུལ་དབང་མཆོག་གི་མདུན་སར་བཅར་དེ། ཕྱི་དམག་ལྷ་སར་
 འཁྱེད་རྒྱུ་ལམ་སེང་ཆེང་ས་གསལ་ཆོང་རར་ཐོན་ཕྱི་ལས། དུ་ལའི་སྒྲིབ་
 མའི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཆན་དབང་དང་བོད་གཞུང་གི་ནང་སྤྱིད་ལ་བསྐྱུར་
 བཞོད་མི་གཏོང་བ་སོགས་ཁས་ལེན་ཞུས་ཀྱང་། ༡༩༡༠ ལོར་ཕྱི་དམག་
 ལྷ་སར་འཁྱེད་རྒྱུ་ལམ་སེང་ཆེང་ས་གསལ་སྒྲིབ་དང་འཕྲོག་བཅོམ་ཆད་མེད་ཕྱས་
 དེ་ཟིང་ཆ་ཆབས་ཆེན་བསྐྱངས། དེར་བརྟེན་ལྟུལ་དབང་ཐུབ་བསྐྱེད་ཕྱི་
 མཆོ་མཆོག་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་པ་ཆེ་སྒྲོན་སྤྱིང་ཕྱི་ལ་ཆབ་དུ་བསྐྱོད་བཞག་
 མཇུག་དེ། གླ་ ༡ ཆེས་ ༣ ཉིན་ནོར་སྤྱིང་ནས་ལོག་པ་ལྟུལ་ས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཆེབས་ཞབས། བཀའ་སྒྲོན་རྣམ་པ་
 བཅས་ཆེབས་ཐོན་གནང་སྟེ་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་དཀར་ཅི་དང་། བསམ་
 སྤྱིངས། སྐུ་རི་སོགས་བརྒྱད་ལྔ་མོར་ཉིན་གཡོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་།
 གནས་ཚུལ་དེ་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་གཤམ་འཕྲལ་དྲ་དམག་སྐུ་ཕམ་བརྒྱ་ཅམ་
 མངགས་ནས་རྒྱུ་ལམ་སེང་ཆེང་ས་གསལ་ཆོང་རར་ཐོན་ཕྱི་ལས་སྒྲིབ་
 བསམ་གནམ་གང་ངམ། གླ་བཟང་དགའ་འདུལ་གྱིས་དཔུང་རོགས་ཉི་ཤུ་
 ཅམ་གྱིད་དེ་ཕྱི་ཕྱོགས་ཟམ་དུ་ཕྱི་དམག་རྣམས་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཅམ་

འཁྲུག་པོ་དང་སྒྲིང་བཅུ་གཞི་མཉམ་པ་མཆོག་གི་ཁྲི་ཀ་ཏུ་ཕེབས་སྐབས།

བཀའ་སྤྱིལ་བྱས་སྟེ་ལོང་ས་མཚེག་ཕེབས་ལམ་བདེ་བཅོད་ཐུབ་པ་བྱང་།

ལསྐྱབས་མགོན་དྲུ་ལའི་སྤྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་གྲོ་
མོར་ཕེབས་རྗེས་མན་རྩའི་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་ཅིས་མཛད་ཀྱང་།
མུ་མཐུད་ཀྱི་དམག་གི་རྗེས་འདྲེད་ཡོང་བཞིན་པར་བརྟེན་ཀྱལ་ཅིར་བཅའ་
སྟོད་ཀྱི་གར་དབྱིན་གཞུང་གི་ཚོང་སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་གར་གཞུང་ལ་བཀའ་ཡིག་
གནང་སྟེ་ཀྱི་གར་དུ་ཉེན་གཡོལ་ལ་ཕེབས་ཚེག་པའི་རེ་འདུན་གནང་།
ཀྱི་གར་ས་མཚམས་སུ་ཕེབས་འབྱོར་རྗེས་ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཁག་
གིས་སྟེ་ལེན་དང་ཕེབས་བསུ་ཟེ་ཀྱིས་ཞུས། ལསྐྱབས་མགོན་དྲུ་ལའི་སྤྱ་
མ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀ་སྤྱག་ནས་དོར་སློང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་
བྱང་འཕྲལ། འབྲས་ལྗོངས་སྤྱི་ཁབ་ཅལ་སི་སྤེལ་ནས་ཀྱི་གར་དབྱིན་
གཞུང་གི་སྤྱ་ཆབ་བྱས་དེ་སྟེ་ལེན་ཞུས་པ་དང་། དོར་སློང་དུ་བཞུགས་
ཡུལ་དང་སྤྱང་ཆ་སོགས་ཕེབས་སྤྱིག་ཞུས།

ལསྐྱབས་མགོན་དྲུ་ལའི་སྤྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དོར་སློང་ནས་ཀ་ལི་ཀ་
དར་མི་སྤྱ་ཆེད་མངགས་གནང་སྟེ། བོད་ནང་ཡོད་པའི་མན་རྩའི་ཨམ་
བན་དང་། ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱི་བྱིད་རྩལ་ཞིབ་གསལ་ཐོག་
བོད་སྟོད་ཀྱི་དམག་ཡོངས་ཚོགས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་ཀྱི་ནག་གཞུང་
ལ་དར་འཕྱོན་ཐོངས་བདུན་ཅམ་བསྐྱལ་ཀྱང་། མན་རྩེ་གོང་མས་དྲུ་ལའི་

སྤྱི་མཐོང་དབུ་གནས་གནས་དབྱུང་བཤང་སྟེ་ད་ཆ་མི་མང་པལ་པ་ཡིན་ཚུལ་
དང་། ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མ་གསར་པ་གསེར་བུམ་དགུག་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
སྟེ་ལྷ་སར་ཨམ་མཁན་ནས་ཀྱང་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱས་པ་རེད།

དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་ལོ་ཤོད་ས་མཆོག་ནས་མན་ཁུའི་གཞུང་ལ་ཐང་
ཀར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་མཚམས་འདྲིལ་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥
ལོར་ལྷ་སར་དབྱིན་པོད་གཉིས་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་དོན་ལྟར་དབྱིན་
ཇི་གཞུང་ནས་མན་ཁུའི་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་
བཏོན་གནང་མཛད།

ལོ་ཤོད་ས་མཆོག་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ངོ་ཤེབས་ཀྱིས་བྱ་གར་བྱི་བྱལ་ཆ་བ་
ལོར་ཁྱེ་མེན་ཁོ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྦྱི་དང་།
ལྷག་པར་བར་ལམ་མན་ཁུ་ཤོད་མཐོང་དབུང་དམག་གིས་ཁྲིམས་འགལ་
བཅན་འཇུལ་བྱས་སྟེ་ར་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་གསལ་བཤད་གནང་བ་དང་
ཆབས་ཅིག ༡༩༠༥ ལོའི་དབྱིན་པོད་དབར་བྱི་ཆིངས་དོན་གཞིར་
བརྒྱུད་དབྱིན་གཞུང་གིས་བྱ་གར་སྟེ་ར་གོས་པའི་འཕྲོད་སྐྱལ་གནང་། བྱ་
གར་བྱལ་ཆ་བ་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མར་ཁུས་དོན་སྦྱང་པོར། སྤྱི་དོན་གལ་
ཆའི་དོན་གནད་རྣམས་ལ་དབྱིན་གཞུང་ནས་རྒྱུན་རིང་པོ་དགོངས་བཞེས་
གནང་དགོས་གཤིས། ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མས་བཀའ་གནང་བ་རྣམས་དབྱིན་

ཇིའི་གོང་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་སྡོན་སེང་ཞུ་ཆོག་པ་ལས། ད་ལྟ་དེ་ལྟག་ཞུ་
ཐབས་མེད་ཅེས་གསལ་བཤད་ཞུས། ཀ་ལི་ཀ་ཏར་བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་
ཆབ་ཀྱིས་འཆ་མས་འདྲི་གཟེར་སྒྲོར་དང་གཟེངས་བསྟོད་སྤེལ་ན་རྒྱ་ཆེ་ཞུས།

བོད་ནང་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་དབུ་གནས་པའ་པའི་སྒྲོར་ལ།
བོད་གཞུང་འབངས་ལྷ་སྤེལ་མི་སྤེལ་ཡོངས་ནས་ཨ་མ་བན་ལ་ངོ་སྤོལ་གྱི་ཡི་གེ་
ཐེངས་མང་སྤྲད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་དམག་ཡོད་སའི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
ཁག་ནས་རྒྱ་མིར་རྟ་ཁལ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་འབྱར་མ་བྱས་པར་རྒྱ་དམག་
ལ་དཀའ་ངལ་རྒྱ་ཆེ་འབྱད་པར་བརྟེན། མན་རྩ་གོང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཉེར་འབྱུལ་རྣམས་ཡིགས་པར་རྟོགས་དྲེ། ལྷ་སྤོད་ཨ་མ་བན་གཉིས་དྲོར་
སྤྲིང་དུ་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོ་འབྲུལ་དུ་བོད་ལ་གདན་ཞུའི་ཆེད་ངོ་བཙུང་དགོས་
པའི་བཀའ་ཁྲབ་བཏང་། ཨ་མ་བན་གཉིས་དྲོར་སྤྲིང་དུ་འབྱོར་དེ་ད་ཆ་
བོད་ནང་ཞི་འཇམ་སྤར་རྒྱན་ལྟར་ཡོད་པས་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོ་དུ་ཕྱིར་
ཐེབས་ཡོང་བ་ཞེས་ཡིག་ངག་གཉིས་ནས་སྡོན་སེང་མཐའ་ནན་ཞུས་ཀྱང་།
སྤྲི་ཕྱིའི་གནས་རྒྱལ་བྱུང་རྒྱུན་ཡོངས་ཚོགས་འཁོད་པའི་མན་རྩ་གོང་མར་
བཀའ་ཡིག་བསྐུལ་བ་ལས། ཕྱིར་ཐེབས་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མ་ཐོབ།

སྐབས་དེར་སུན་ཡ་ཙན་གྱི་འགོ་འཁྲིད་འོག་རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་
ཁབ་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་གསར་བཞིའི་ལས་འགུལ་ལངས་དྲེ། ༡༩༡༣ ལོར་

མན་ཐུ་གོང་མ་ཁྲི་ལས་ཕབ་པའི་གསར་འགྱུར་ལྷ་སར་འབྱོར་མ་ཐག།
 བོད་ནང་ཡོད་པའི་བྱ་དམག་རྣམས་ནས་མན་ཐུ་འི་དཔོན་རིགས་ལ་ངོ་
 ཚྏ་དང་། ཚྏ་ལ་འཛིངས་ཀྱིས་ནང་ཁྲལ་གསོད་རེས་བྱས་པ་སོགས་མན་
 ཐུ་གོང་མའི་སྲིད་དབང་ཕྱི་ནང་གང་སར་བྱས་མེད་དུ་བྱུ་པ། མན་ཐུ་འི་
 སྲིད་དབང་གོར་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱེན་ཏེ་བོད་མི་ཚོས་བོད་ནང་ཡོད་
 པའི་བྱ་མའི་དཔུང་དམག་རྣམས་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་ཆེད་ཚྏ་ལ་འཛིང་བྱས་
 ཏེ་ས་གནས་གང་སར་དམག་འབྱུག་ལངས།

ལགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་བྱ་གར་དུ་བཞུགས་མུས་སུ་བོད་
 དུ་ཡོད་པའི་བྱ་དམག་རྣམས་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་ཐབས་སུ་མདོ་ཁམས་
 ཁྲལ་གྱི་ཚྏ་གཞིས་དང་། དཔོན་འགོ། །དཔོན་གྱི་བཅས་ཀྱི་སེར་སྒྲི་
 ཆང་མས་དམ་ཆེག་དོག་ཅ་ཆེག་སྒྲིལ་ཐོག། །ཆང་མས་སྒྲི་དོན་ཐོག་ཞི་
 དག་གཞུང་དོན་བྱེད་སྒོ་གང་ཅིར་ཕྱར་བུ་མཉམ་འདེགས་དགོས་པའི་
 བཀའ་བྱ་དང་སྐབས་ས་གནས་སུ་སྒྲི་ཆབ་ཆེད་གཏོང་མཛད་པ་དང་།
 བོད་ནང་བྱ་དམག་མཐར་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཆགས་ཚུད་ཡོང་སྲིད་མཁན་
 ནུང་བུམས་པ་བསྐྱེན་དར་དང་། ཅིས་དཔོན་ཁྲི་སྒྲོན་ནོར་བུ་དབང་བྱལ་
 གཉིས་ལ་དམག་དོན་སྒྲིཁུབ་བསྐྱོད་བཞག་གནང་བ་དང་། དེ་ཐོས་བྱ་གར་
 ནས་སྒྲིན་བསལ་གནམ་གང་ལགས་དམག་སྒྲིར་བསྐྱོད་བཞག་མཛད།

ཐོད་ཚན།

དང་པོ། སྒྲིབ་དེབ་ལ་བལྟས་ནས་ལན་གྱིས།

༡ བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲུས་མི་དང་གོར་ཁའི་གཞུང་ཚབ།
ཀ་སྤྱིར་ཁ་ཆའི་འགོ་པ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱོད་མག་འགོག་ཐབས་ཇི་
ལྟར་བྱས་སམ།

༢ ལ་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་གྱི་མཚོ་མཚོག་གྱི་གར་དུ་ཉིན་
གཡོལ་ལ་ཐེབས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༣ ལ་གོང་ས་མཚོག་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ངོ་ཐེབས་ཀྱིས་མཇུག་འབྲིན་
གང་བསྐྱེད་སམ།

གཉིས་པ། གལ་ཆའི་མིང་ཆིག།

ལུ་ལུ་ཅུ་ན། བཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ། རྩ་བུ་པ།

འགོག་ཐབས། མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱུར། ཆིབས་ཞལ།

ཉིན་གཡོལ། སྟོན་འཁོར། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ།

སྤྱན་བསལ། དབྱིན་གཞུང་། མཐར་སྐྱོད།

གསུམ་པ། རྒྱགས་གཙོད་དྲི་བ།

༡ ལ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་གྱི་སོག་ཡུལ་གྱི་ནས་ལྟ་སར་ཐེབས་ལོ་

དང་། སྐབས་དེར་ཐེ་སྤྱིད་དང་འདྲ་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲུལ་
བསྐྱུལ་དམ།

༡ རྒྱ་དམག་ལྷ་སར་འཁྱུར་པའི་ལོ་ཆིགས་དང་། ལྒྱུལ་
དབང་མཆོག་གྲོ་མོར་ཕེབས་པའི་ལོ་ཆིགས་བཅས་བྱིས།

༢ མན་ུ་གོང་མ་ཁྲི་ལས་ཕབ་པའི་གསར་འཁྱུར་ལྷ་སར་
འཁྱུར་བསྐྱུན་བོད་མི་ཆོས་སྐབས་དེར་གང་ཉུང་ཡོད་དམ།

བཞི་པ། རང་ཆིག་ཐོག་ནས་བྱིས།

༣ མན་ུ་གོང་མས་ལྷ་ཐོད་ཨམ་བན་གཉིས་དོར་སྤྱིང་དུ་བཏང་
པའི་དགོས་པ་གང་རེད།

༤ ལགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་སྐབས་བོད་ནང་ཡོད་
པའི་རྒྱ་དམག་ནམས་མཐར་སློད་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་མཛད་
འཕྲིན་གང་བསྐྱེད་པའི་སྒོར་བྱིས།

ལྔ་པ། ཟུར་བཏུང་གི་སྒོག་དེབ།

ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་
དོན་རྒྱལ་རབས། (སྤྱིད་ཆ་ ༡༧༣ ནས་ ༣༡༤ བར་)

སྲོབ་ཚན་དགུ་པ།

ཐུ་དམག་ཕྱིར་འབུད་དང་།

བོད་རང་བཙན་གསལ་བསྐྱགས།

བོད་འབྲུར་ཐུ་དམག་རྒྱམས་དང་བས་ཀུན་སྒྲངས་ཀྱིས་ཁམས་
བརྒྱད་ཐུ་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཆེ་དག་པོའི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་འབུད་མ་
དགོས་པར་བོད་གཞུང་ནས་ལམ་ཆས་འབྲོ་སོང་དང་། ཉེ་ཁལ་སོགས་
ལྷ་སྤྱི་དགོངས་བཞེས་མཛད། འོན་ཀྱང་ཐུ་དམག་ཚོའི་ལག་པར་ལམ་
གྲོན་དངུལ་འབབ་ཕྱང་རྩིས་ཀ་ཀོར་བྱིས་དུས་ཐོག་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱ་པར་
བཞག། ད་དུང་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཐུ་དམག་རྒྱམས་ལྷ་སར་མཉམ་
བསྐྱུས་ཀྱིས་ཐུ་དམག་ ༡༧༠༠༠ ཅམ་ཡོད་པ་རྒྱམས་ནས་བོད་གཞུང་ལ་
དངོས་སུ་དམག་འཐབ་བྱས་ནས་ཐུལ་ཁ་ལེན་རྒྱུའི་རེ་ངན་བཅངས་ཏེ།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་དང་སེ་ར་བཅས་པར་ལོ་གཅིག་ཅམ་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་
དམག་འབྲུག་གི་ཟིང་ཆ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་གི་རྒྱས་
རྒྱ་ཆེ་ཕྱང་བ་དང་། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་གྲོང་ཁྱིམ་ལྷ་ས་ཡོངས་ཧྲོགས་

དམག་སར་གྱུ་ལ།

སྐབས་དེར་གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་སའི་སྐུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྱང་གོག་བཅོས་
པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ར་མོ་ཆེའི་རྒྱ་ཕེབས་སོགས་ལ་མི་
སྒྲིགས་དང་། མི་མདེལ་འཕྲིག་སྒྲིག་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ། སྤང་
ལམ་ཆང་མར་མི་དང་རྟ་བོང་སོགས་གྲི་བའི་བམ་རོས་ཁངས་དེ་ཁྱི་
འབྲུམས་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་ཆོའི་བ་ཟ་བ་སོགས་ཞི་བདེ་བག་ཕེབས་ཀྱི་བསྒྲི་
གནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྟ་ས་དེ་བཞིན་རེ་ཞིག་སྤིན་པོའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་
འཛིགས་གིང་ཡང་བ་ཞིག་དུ་གྱུ་ལ།

ལོ་གཅིག་ཙམ་རིང་དམག་འབྲུག་ལྟ་མཐུད་བྱུང་ཆེས་རྒྱ་དམག་
རྒྱམས་ཀྱི་དམག་རྒྱགས་དང་། རྒྱུ་མདེལ་རིམ་ཟད་དུ་གྱུར་པའི་
མཐུའ་མར་བོད་མིར་མགོ་བདུགས་ཞུས་པ་ལྟ་ལ། བོར་ཁའི་སྐྱ་ཆབ་
བར་བཞུགས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་
བཀའ་མོལ་གནང་སྒྲི་རྒྱ་དམག་རྒྱམས་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་ཆོ་ཁག་གསུམ་
བྱས་དེ་ཐོན་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་མིའི་གོ་ལག་རྒྱམས་བོད་གཞུང་ནས་ཅིས་ལེན་
ཉར་ཆགས་བྱེད་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་དོན་ཆན་གསུམ་ཡོད་པའི་གྲོས་
ཆོད་ཡིག་བཞག།

རྒྱ་དམག་ཆོས་གོང་གསལ་གྲོས་དོན་ལ་མ་གནས་པར་རྒྱ་ནག་དུ་

ཐོན་འགྲུངས་ཁོན་ཕྱས་དེ།   མཐའ་མ་བཅན་གྲགས་ཐོག་ཐོན་གཉིས་པ་
 དང་གསུམ་པ་རྩ་བསྐྱེལ་གྱིས་སྒྱུ་གར་བརྒྱད་ཚ་འདིད་ཕྱིར་ལོག་གཏོང་
 དགོས་ཕྱིང་།   འོན་ཀྱང་སྒྱུ་དམག་རྣམས་སྒྱུ་གར་ས་མཆམས་བར་ལམ་
 ཆས་འགྲོ་གྲོན་བོད་གཞུང་ནས་གནང་སྒྱུ་དང་།   སྒྱུ་མིའི་དངོས་པོ་གྲུ་
 ལུས་རྣམས་ལ་རིན་འབབ་གུན་གསལ་སྤྲོད་སྒྱུ།   སྒྱུ་རིགས་ཀྱི་བཟའ་རྒྱ་
 བོད་རིགས་བྱང་མེད་རྣམས་བཅན་ཤེད་མེད་ཕྱིན་རང་མོས་མཉམ་འབྲིད་
 ཚོག་པ།   དམག་འབྲུག་ཁོངས་ཐེ་གཏོགས་མེད་པའི་ཞི་པའི་སྒྱུ་རིགས་
 ཚོང་པ་རྣམས་རང་མོས་བཞིན་བོད་དུ་སྤྲོད་ཚོག་པ་མ་ཟད།   འགན་ཁུར་
 ཁག་ཐེག་ཡོད་རིགས་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་བོད་ཀྱི་མི་སེར་བྱེད་ཚོག་པ་
 བཅས་དེ་དུས་སྒྲུལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྟོན་དང་མཐུན་པའི་གྲ་ཡངས་ཀྱི་དགོངས་
 བཞེས་སྤྲོ་མེད་ཐོབ།

༡༩༡༡ ལོའི་རྒྱ་ ༡༡ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྒྲུལ་ཁའི་རྩ་བོ་ཆེ་
 བསྐྱབས།   ལ་ཁོང་ས་ལྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་སྒྲུལ་ས་ལྟ་སར་
 ཆིབས་བསྐྱར་གྱིས།   སྤར་ཡང་ཕོ་བྲང་པོ་དུ་ལའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་
 མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་བོད་འབངས་རྣམས་དགའ་བདེའི་
 དཔལ་ལ་སྤྱོར་བར་མཛད།   དེ་རྗེས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་
 སྒྱུ་དམག་ལྷག་ལུས་རྣམས་མཐར་སྤྲོད་གནང་སྒྱུའི་ཕྱག་ལེན་བསྟར་བཞིན་

པ་དང་། རྩལ་གཅིག་ནས་བོད་མི་དམངས་མེད་སྐྱེ་ཚང་མས་སྤང་སྤང་
བྱེད་ཆེ་ཅ་ཆེ་ག་དོན་ཚན་ལྟ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆུ་སྤང་ ༡༩༡༣ ལོའི་ཟླ་ ༡
ཆེས་ ༥ ཉིན་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱབས་མཛད།

ཅ་ཆེ་ག་དེའི་དོན་གནད་སྤྱང་པོར་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་
གསུམ་ནས་བརྩེད་དུ་ལྷའི་བར་བོད་ཇེ་རིམ་བྱོན་ནས་བོད་འདི་ཕུག་
མཚན་དུ་བདག་གིར་བཞེས་ཡོད་པ་དང་། སྤར་རིང་གིར་རྒྱལ་པོ་སོགས་
སོག་རྒྱལ་རིམ་པ་དང་། མིང་སོགས་རྒྱ་རྒྱལ་རིམ་པའི་དུས་སུ་མཆོད་
ཡོན་དུ་འབྲེལ་དེ་ཕན་ཚུན་སྤྱང་རེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་ལས། གཅིག་
འོག་གཅིག་དུ་གནས་མེད་པའི་བོད་རང་བཙན་གྱི་གནས་བབས་ཁྲབ་
བསྐྱབས་དང་བཅས་ཅ་ཆེ་ག་དོན་ཚན་ལས་དང་པོར། མངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དཔོན་མེ་མཁའ་ཁག་
ལ་ཉམས་གསོ་མཆོད་རྒྱུ་ལྟོད་མེད། གཉིས་ལ། དཔོན་མེ་ཁག་དུ་
དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་རང་ལུགས་ཕུག་བཞེས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ།
གསུམ་ལ། མཐའ་མཚམས་སུ་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་མི་
སེར་ལ་བདེ་བ་གསོག་དང་། ཁྲིམས་གཙོད་དུག་པའི་རིགས་མི་ཆོག་ལ།
བཞི་ལ། རང་ཇེ་རང་སྤྱང་སྤྱབ་པའི་དཔུང་དམག་གི་སྤྱི་འཕྲུལ་དང་།
རང་ས་རང་སྤྱོད་ཆེད་ས་མཚམས་ཁག་ལ་ས་སྤྱང་ལྟོད་མེད་དཔོན་ལ།

ལ་པ། བོད་ཀྱི་རི་རྒྱུང་བོད་མི་དང་རྒྱལ་མཉམ་ས་ཞིང་འབྲུ་སྒོག་བྱེད་པ་དང་།
 སྤྱི་ལུང་སྒྱུ་ཆེར་ཡན་གྱི་སྒྱུ་ཤིང་འདེབས་འཇུགས་བྱེད་པར་བཀག་འཁོག་
 མི་ཚུགས་པ་དང་། དེ་རིགས་ལ་ལོ་གསུམ་ཁྲལ་འབབ་ཆག་ཡང་བསྐུལ་བྱ་
 བཅས་འཁོད་ཡོད།

ཆུ་སྐང་ ༡༩༡༣ ལོར་བོད་དང་། ཕྱི་སྐབས་གཉིས་དབར་སྐབས་
 ཤིང་རྒྱལ་ས་ཁྱུར་གར་ (ད་ལྟོ་ཨོ་ལན་སྤུ་ཐུར་) ཏུ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་
 རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་། བོད་དང་སྐབས་པོ་གཉིས་ཀ་མན་ཏུ་གོང་
 མའི་དབང་འོག་ཏུ་མེད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་དང་། བོད་དང་སྐབས་པོ་
 གཉིས་ཀ་རང་བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པར་ཕན་ཚུན་ངོས་འཛིན་
 གྱུ་བྱ། སྐབས་བོད་དབར་ཕན་ཚུན་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནང་ཆོས་དང་གེས་
 རིག་བཅས་མཇེལ་འབྲེལ་སྤེལ་ལྷག་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་བྱུར་གཉིས་མས་
 གུང་།

གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་
 མའི་མཚན་གནས་བསྐྱར་གསོ་ཡིན་ལུགས་ཞུས་པར་ངོས་བཞེས་མ་
 གནང་བ་དང་། བོད་མི་སེར་སྒྱུ་ཡོངས་ཚྭ་གསལ་ལ་དོན་ཚན་ལ་འཁོད་གྱི་
 ཅ་ཆོག་ཁྲལ་བསྒྲགས་མཇེད་པ་དང་། བོད་སྐབས་དབར་རང་བཅན་རྒྱལ་
 ཁབ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་བཅས་ཀྱིས་བོད་རང་བཅན་ཡིན་

པར་གཞུང་འབྲེལ་དྲིལ་བསྐྱབས་གནང་བར་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

བར་དེར་དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་དམག་རྒྱམས་མར་མེ་སྒྲུལ་
ཟད་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་མཐར་སྐྱོད་བཏང་ཟིན་ནའང་། ད་དུང་མདོ་སྐྱོད་ཁུལ་
དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྒྱམས་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཡོད་སྐབས།
བཀའ་སློན་སྐུ་མ་བུམས་པ་བསྐྱེད་དར་མདོ་ཁམས་སྤྱི་ཁབ་དང་། དམག་
སྤྱི་གཅིག་ཉུགས་སུ་བསྐྱོད་བཞག་བསྐྱེད། ཁམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དུ་ཡོད་
པའི་རྒྱ་དམག་རྒྱམས་རིམ་བཞིན་མཐར་སྐྱོད་བཏང་རྗེས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་
དམག་བྱེད་གཏོ་ཁག་བཙོན་འཇུག་དང་། དེ་བྱེད་ས་རྒྱམས་ལྷ་ས་དང་དེ་
ནས་རྒྱ་པར་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་དུ་ལུགས་མཐུན་སྤྱིལ་སྤྱོད་གནང་།

རྒྱ་བྱི་ ༡༩༡༡ ནས་བརྒྱུད་ལོ་གས་རིང་ཁམས་ཁུལ་རྒྱ་བོད་
དབར་དམག་འབྲུག་རྒྱན་རིང་བུས་སྐབས་ས་གནས་མི་མེར་ལ་དཀའ་
ངལ་བདེ་བ་གསེག་རྒྱ་ཆེ་བུང་ཡང་། གཞུང་དམག་དང་། ཡུལ་དགོན་
མེར་སྐྱོ་ཆང་མས་མཉམ་སྤྱེལ་གྱིས་རྒྱ་དམག་ལ་ཆོལ་འཛིང་བུས་ཏེ་རྒྱལ་
ཁ་ཐོབ་བཞིན་པར་བརྟེན། མཐའ་མ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁམས་ཁུལ་
དམག་འབྲུག་མཆམས་འཇོག་ཡོང་བཅས་སུ་བར་བཞུགས་བཀའ་མོལ་
ཡོང་བཞིས་དབྱིན་གཞུང་ལ་རེ་འདུན་བཏོན་པ་ལྟ་ས། སྐབས་དེའི་རྒྱ་
ནག་ཟི་ཁྲོན་བྱི་དབྱིན་གཞུང་ཆོང་དོན་སྐྱོ་ཆབ་ཨེ་རིག་གྱི་ཅེ་མན་གྱིས་བར་

བཞུགས་པཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་རྒྱ་པོད་དབར་ཁྱ་འཕྲོས་མི་འཕེན་མཚམས་
 འཛིག་སྤྲད་དམག་སྒར་ཨ་མ་རོང་བ་ཚ་ནས་ཐེ་དགེ་ལུང་རར་ཕྱིར་འཕྲེན་
 བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་པོད་སྤྱོད་ཚབ་དབར་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་ས་ན་ ༡༩༡༨
 ལོར་ཆབ་མདོར་བཞུག་སྟེ་རེ་ཞིག་དམག་མཚམས་ཚོད།

ལགོང་ས་མཚོག་རྒྱ་གར་ནས་པོད་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་
 ཡར་རྒྱས་འཛུགས་སྤྱོད་མང་པོ་གནང་བའི་ཁོངས་ནས་དྲག་པོའི་སྤྱིག་
 འཛུགས་ལ་ལེགས་བཅོས་དང་། པོད་དདུལ་ཤོག་ལོར་དང་། གསེས་
 དདུལ། ཟངས་བཅས་ཀྱི་ཉམ་ཁ། སྤྱག་ཐམ། སྤྱག་དགས།
 བཅས་གསར་བསྐྱོན་ལམ་སྤོལ་བཏོད།

སྤྱོད་ཚན།

- དང་པོ།   སྤོབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ལན་གྱིས།
- ༡   རྒྱ་དམག་ནམས་ཕྱིར་ལོག་གཏོང་སྐབས་པོད་གཞུང་ནས་
               མཐུན་འགྱུར་གང་གནང་ཡོད་དམ།
- ༢   ཞི་བདེ་བཟ་ཕེབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་དེ་རེ་ཞིག་སྤིན་པོའི་གོང་ཁྱིར་

ལྷ་བྱར་ཇི་ལྷ་རྩུ་རྩུ་དམ།

༡ རྩུ་དམག་ནམས་བོད་མིར་མགོ་བདགས་ཞུས་པའི་ཇིས་སྤྱ་
གནས་ཚུལ་གང་བྱང་ཡོད་དམ།

༢ བོད་རང་བཙན་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱི་ཅ་ཆིག་དེར་དོན་ཆན་ཇི་
ཙམ་ཡོད་པ་དང་སོ་སོའི་ནང་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་བྱིས།

གཉིས་པ། གལ་ཆེའི་མིང་ཆིག །

བྱང་གོག   །ཉར་ཆགས།   སྤྱ་བསྐྱེལ།

བཟའ་སྒྲ།   དམག་འབྲུག   །རྩ་བོ་ཆེ།

ཞབས་སོར་འཁོད།   ཅ་ཆིག   །ཆིངས་ཡིག།

རང་བཙན།   ཆ་འཛིག   །དངུལ་ལོ་པ།

གསུམ་པ། རྩུ་གས་གཙོད་དྲི་བ།

༡ ལགོང་ས་མཆོག་རྩུ་གར་ནས་ལྷ་སར་ཞབས་སོར་ག་དུས་
འཁོད།

༢ བོད་རང་བཙན་གཙང་མའི་ཅ་ཆིག་དེ་ག་དུས་གསལ་
བསྐྱབས་གནང་ངམ།

༣ ལགོང་ས་མཆོག་ལྷ་སར་ཕེབས་མ་ཐག་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོ་
གཉིས་བསྐྱེད་ས་ཡོད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ།   རང་ཚིག་ཐོག་ནས་བྲིས།

༡   མན་རྩའི་སྲིད་དབང་ཤོར་ཇིས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་
ཚོས་བོད་གཞུང་ལ་དམག་བརྒྱབ་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་
གང་བརྟུང་ཡོད།

༢   རྒྱ་དམག་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་ཇི་ལྟར་བཏང་སྐྱོར་ཡིག་སྤང་
བརྒྱུ་ལས་མི་ཉུང་བ་བྲིས།

༣   སློབ་ཚན་འདི་བསྐྱབས་ཇིས་བྲིས་རང་ལ་བསམ་ཚུལ་གང་
བྱུང་བ་རྟམས་གསལ་པོར་བྲིས།

ལྔ་པ།   ཟུར་བཞུའི་སློག་དེབ།

ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལྷན་གྲིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་
དོན་རྒྱལ་རབས། (སྤྱད་ཆ་ ༡༩༧༧ ལོ་ནས་ ༡༩༨༥ ལོར་)

སྒྲོབ་ཚན་བཅུ་པ།

གེང་རྟག་སེམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག།

ལགོང་ས་མཚན་གིས་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་བོད་
གཉིས་ཀྱི་ཅོད་རྩོལ་དང་། ས་མཚམས་དབྱེ་འབྱེད་གཙང་མ་འབྱུང་ཕྱི་ས་
དབྱིན་གཞུང་བར་བཞུགས་ཀྱིས་ཆིངས་དོན་གནང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲུལ་གནང་།
སྐབས་དེར་ཁམས་ཁུལ་གྱི་དམག་དང་བོད་དམག་དབར་དམག་འབྲུག་གྱི་
ཆི་ལངས་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་དམག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་
པ་བཅས་ལ་བརྟེན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་བོད་གཞུང་དང་ཆིངས་འབྲེགས་
བཀའ་མོལ་ཞུ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དབྱིན་གཞུང་བར་བཞུགས་
གནང་གི། རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་དབང་ཚད་འདྲ་མཉམ་ཐོག་མཐའ་
མར་ཆིངས་ཡིག་གི་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་རྒྱ་གསུམ་ཚང་མས་མོས་མཐུན་
བྱུང་བ་ལྟ་ས། བཀའ་མོལ་གནང་ཡུལ་གྱི་གར་སེམ་ལར་ཐུགས་གཏན་
འཁེལ།

སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཆ་བ་

གློན་ཆེན་བཤད་སྒྲུབ་དཔལ་འབྱོར་དོན་དང་ལས་རོགས། རྒྱ་གར་དབྱེན་
 གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཆ་ཚད་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཕྱི་འབྲེལ་གློན་ཆེན་མེག་མ་
 ཉིན་དང་ལས་རོགས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཆ་ཚད་ཡོད་པའི་སྐྱེ་
 ཆ་བ་ཞེ་མེན་ཅན་དང་ལས་རོགས་བཅས་བོད་རྒྱ་དབྱེན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་
 རྣམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལོའི་ཟླ་ ༧ ཆེས་ ༣ ཉིན་སིམ་ལར་ལྷན་
 འཛུགས་ཐོག་མར་གནང་སྟེ། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆའི་ལག་ཁྱེར་
 མེག་སྟོན་གནང་རེས་གནང་།

ཕྱི་ཉིན་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ཆིངས་དོན་འཇུག་མི་ལྷན་འཛུགས་
 ཐོག་ཐོས་བསྐྱར་དངོས་གཞི་འགོ་བཙུགས། ཆོགས་འདུའི་སར་བོད་
 གཞུང་སྐྱེ་ཆ་བ་གློན་ཆེན་བཤད་སྒྲུབ་ནས་ཐོས་འགོ་འདོན་གནང་མཛད་པར་
 དོན་ཆེན་དང་པོར། བོད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ལས་དོན་ཆང་མ་བོད་རང་ནས་བྱ་རྒྱ།
 གཉིས་པ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་གནད་གལ་ཆའི་རིགས་རེ་བྱུང་དབྱེན་གཞུང་
 ལ་གོ་བསྐྱར་ཙམ་གནང་རྒྱལ་སྤེལ་ཆང་མ་བོད་རང་ནས་ཐག་གཅོད་
 རྒྱ། གསུམ་པ། བོད་ནང་རྒྱ་མའི་ཆོང་རིགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཨམ་
 བན་དང་། ལས་བྱེད། དམག་མི་སོགས་གདོན་ནས་བཞག་མི་ཆོག།
 བཞི་པ། བོད་ཀྱི་ས་སྤེལ་འགའ་གས་བར་ལམ་རྒྱ་མའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་
 རིགས་ཐེ་བའི་གར་ཕྱོགས་ས་མཚམས་དར་ཅི་མདོ་ཚུན་བོད་ལ་ཕྱིར་

၂၇-၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ကလကတ္တမြို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဗမာ့အလင်းပါတီ အထွေထွေညီလာခံ

(အထွေထွေညီလာခံအတွက် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဗမာ့အလင်းပါတီ အထွေထွေညီလာခံ)

སྤྲོད་དགོས་པ་བཅས་དང་། མདོ་དོན་བོད་རང་དབང་རང་བཅན་གཙང་
མ་ཡིན་པ་དང་། ལྟུང་མ་མགོན་དུ་ལའི་སྤྲོད་མ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་
སྤྲོད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱ་བོད་གཉིས་
མཚན་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་སྤྲོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་
པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆིག་ཐོ། ས་ཐོ་སྐབས་ཡིག་ཆ་གསར་རྙིང་མང་
པོའི་ཐོག་ནས་ར་སྤྲོད་བྱས་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་བ་ནས་གྲོས་འཆར་དུ་བོད་ཁྲོད་ས་འདི་
བཞིན་ཇིང་གི་ར་ཁུང་གི་དུས་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པ་ལྟར་བོད་ནང་རྒྱ་
མིའི་དམག་མི་ཉིས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཛོག་རྒྱ་དང་། ལྷ་སར་ཨམ་
བན་འཇུགས་རྒྱ། བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དང་དུག་པོའི་བཀོད་བྱས་ཆང་མ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་སྤངས་འཛིན་འོག་གནས་རྒྱ། བོད་ཀྱི་སྤྲོད་དོན་གྱི་གནས་
སྤངས་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་ལྟར་གནས་དགོས་རྒྱ།
རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་དེ་གོང་པོ་རྒྱ་མདའ་ལ་ཆ་འཛོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་
བརྗོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་བ་ནས་ཅོད་གཞི་ཕལ་ཆེར་ངག་སྒྲོས་ཙམ་
ལས་རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཁུངས་སྒྲིལ་གང་ཡང་མེད་པ་
དང་། བོད་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ས་སྤྲོད་མངའ་ཁོངས་ཆང་མར་གནའ་སྤྲ་

མོན་ས་བོད་གཞུང་གིས་ཁྲལ་བསྐྱུ་ཁྲིམས་གནོན་བྱས་པའི་དེབ་གཞི། ས་
 མོ། ལས་བྱེད་དང་འགོ་པ་ཁག་གི་མིང་ཤོག །ཆོག་མོ། དགོན་ཕྱེ་
 ཁག་ལ་མཆོད་སྤྱོན་སྤྱོན་འཇགས། མཆོད་ཕྱགས་སྤྱོད་དེབ་སྤོགས་སྤྱོན་
 ཞུ་བྱས་ཏེ་ར་སྤྱོད་གསལ་པོ་བྱུང་བས། དེབ་སོ་སོའི་འགོར་དབྱིན་གཞུང་
 སྤྱོ་ཆབ་མེག་མ་ཉོན་གྱིས་ངོས་ལེན་བྱས་པའི་མིང་ཉལས་ཀྱང་བརྒྱབ་པ་
 རེད།

བོད་ཆུང་སྤྱོ་ཆབ་དབར་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་གནས་སྐངས་སྒྲིལ་
 ལ་ཕན་ཚུན་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པའི་བསམ་འཆར་དང་གོ་བསྐྱར་ལན་
 མང་བྱས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ། དབྱིན་གཞུང་སྤྱོ་ཆབ་མེག་མ་ཉོན་གྱི་དགོངས་
 འཆར་དུ་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་དང་། རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་ཀྱི་ཅོད་
 གཞིའི་ཐད་ཕྱོགས་ཆང་མར་སྐབས་བདེའི་སྤྱད་བོད་ཕྱི་མ་དང་། ནང་མ་
 ཞིས་དུམ་བུ་གཉིས་བཅོ་རྒྱ་དང་། བོད་ཐོག་རྒྱ་མིར་མིང་ཙམ་གྱི་བདག་
 དབང་ (Suzerainty) ཡོད་ཅེས། ཆིངས་ཡིག་དུ་འགོད་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་
 གསུངས་པ་ལ། བོད་ཕྱོགས་ནས་མིང་ཙམ་རྒྱ་ཁོངས་ཟེར་བ་དེ་དང་།
 རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་བཅོ་རྒྱར་མོས་མཐུན་མེད་ལུགས་བརྟེན་ཀྱང་།
 ཕྱིན་ཆད་ཆིངས་འགྲིགས་བརྟན་པོ་དང་ཞི་བདེ་འགྲིགས་འཇགས་ཡོང་
 ཆེད་མཐའ་མར་ཉན་འདོད་མེད་བཞིན་དུ་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀས་མེག་མ་

དོན་གྱི་བསམ་འཆར་དེ་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད།

མཐའ་མའི་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་ནང་དཔྱིན་ཇི་དང་། རྒྱ་
ནག་གཞུང་གཉིས་ནས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་མིང་ཙམ་གྱི་ཁོངས་གདོགས་ཞེས་
པར་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་། དཔྱིན་ཇིས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ལྷ་མོ་ཙམ་
ཡང་བདག་བརྩུང་མི་ཚོགས་པ་བཅས་ལ་ཐག་གཅོད་བྱུང་།

ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་ཁག་ཡིག་ཐོག་གདན་འབབས་བྱེད་
སྐབས་ཅུ་དོན་སྒྲིལ་ནས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་མིང་ཙམ་གྱི་ཁོངས་གདོགས་ཞེས་
པ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁའ་ནས་ཚོགས་འདུར་ངོ་མོལ་བྱགས་ཆེར་གནང་བར་
བདེན་ཆིངས་ཡིག་ངོ་མའི་ནང་ལ་ཆོག་བཞིན་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། ཡན་
ཚུན་ཡིག་འབྲུལ་ཐོག་གསལ་ཁ་བྱས་པའི་ནང་ལ་བོད་ཕྱི་མ་ནས་རྒྱ་མའི་
ཚོགས་འདུར་འབྲས་མི་གདོང་མ་དགོས་པ་དང་། དཔྱིན་ཇིའི་ཆོང་རྩའི་
སྤྱང་དམག་ཆེད་དམག་མི་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ་ལས་ལྷག་བཞག་མི་ཚོགས་པ་
གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གི་ཟིན་བྲིས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྐྱེ་ཁའ་ཀྱིས་
མིང་དྭགས་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་། ཆིངས་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་ངོ་མ་དེར་མིང་
དྭགས་དང་དམ་ཕྱག་རྒྱག་ཐལ་མ་བྱེད་ཅིས་སྐབས་མཚམས་སུ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་ཨེ་ཐེན་ཅན་ལ་བཀའ་བྲལ་བྱུང་བར་བདེན་མིང་དྭགས་ཀྱང་མ་

བརྒྱལ་པ་རེད།

དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གིས་སྤྱི་བོད་གཉིས་འབྲིག་ཐབས་སུ་ཆིངས་
ཡིག་ངོ་མར་སྤྱི་ཙམ་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་ནས་མིང་རྟགས་སྤྱི་དགོས་ལུགས་
བཀའ་མོལ་ལན་མང་གནང་ཡང་། སྤྱི་ཙམ་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཀ་ཀོར་ཞོ་
ན་བྱས་དེ་ཐག་གཅོད་མ་བྱས་སྐབས། སྤྱི་བོད་ཇི་སྤྱི་མཐུག་པར་བྱོས་
ཆོད་ལ་སྤྱི་ཙམ་གི་སྤྱི་ཚབ་ཀྱིས་མིང་རྟགས་བསྐྱུ་བ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་བཟོད་
མིང་དང་། དེ་མིན་དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་བྱོས་ཆོད་
ཆིངས་ཡིག་གཞན་ཞིག་འདོག་སྤྱིར་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྤྱི་ཡིན་པའི་གནས་
ཚུལ་བདང་བར་མཐའ་དོན་སྤྱི་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་ངོ་མར་མིང་རྟགས་
བསྐྱུ་བ་སྤྱི་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པར་བརྟེན། སྤྱི་ཙམ་གི་སྤྱི་ཚབ་ཡོད་ས་དེ་
རང་ལ་ཆིངས་ཡིག་ངོ་མར་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་སོ་སོ་ནས་དམ་
ཕུག་དང་མིང་རྟགས་བསྐྱུ་བ་པ་མ་ཟད། དབྱིན་བོད་གཉིས་དབར་ཟུར་དུ་
ཆིངས་ཡིག་གཅིག་བཞག་པ། དེར་ཡང་དབྱིན་བོད་སྤྱི་ཚབ་གཉིས་ཀྱིས་
སོ་སོའི་ཐམ་ག་དང་མིང་རྟགས་བསྐྱུ་བ་ཡོད།

དཔྱིན་པོད་དབར་བྱུང་དུ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ཆེན་གཞི་
གཙོ་བོར་སྐྱེས་པ་གཞུང་གིས་ཆིངས་ཡིག་དོ་མར་མིང་དྲགས་མ་བཞོད་པར་
བརྟེན། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་སྐྱེས་པ་གཞུང་ལ་ཐོབ་ཐང་གང་ཡོད་རྣམས་

ལ་དབྱིན་པོད་གཉིས་ནས་ཆ་འཛིན་མེད་ཅེས་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད།
 དབྱིན་པོད་དབར་བྱུར་དུ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་དེས། པོད་རང་དབང་
 རང་བཅན་གཙང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱར་དུ་གསལ་པོ་བཟོ་བྱུང་བ་མ་ཟད།
 རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་དང་ཆིངས་ཡིག་ཀྱང་ཐད་ཀར་འཛིན་ཚོག་པའི་དབང་
 ཚད་གསལ་པོ་བྱུང་བ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལོའི་སྐབས་པའི་ནང་མེག་མ་ཉོན་དང་།
 སློན་ཆེན་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཐད་ཀར་བྱུང་འབྲེལ་དང་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ནས་
 རྒྱ་གར་དང་པོད་དབར་གྱི་ས་མཚམས་སྒྲོར་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་ས་
 ཁྲའི་སྤང་ལ་ས་ཐིག་དམར་པོ་འཐེན་ནས་དྲགས་བརྒྱབ་པ་དང་། གནས་
 ཚུལ་མོས་མཐུན་བྱུང་བ་ནམས་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཞལ་བཞེས་གནང་།
 སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དང་པོད་དབར་གསར་དུ་གདན་འབེབས་བྱས་པའི་ས་
 མཚམས་དེར་དེང་སྐབས་ཡོངས་བྱགས་སུ་མེག་མ་ཉོན་ས་ཐིག་ཅེས་
 འཁོད།

ཐུང་ཚན།

- དང་པོ།   སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ལན་གྱིས།
- ༡   སེམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་ཐུགས་གདན་ཅི་ལྟར་ལུལ་
ལམ།
- ༢   བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་སློན་ཆེན་བཤད་སྒྲུ་མཆོག་ནས་ཆིངས་
ཡིག་ནང་ཁ་གསལ་བཀོད་དགོས་པའི་དོན་ཚན་མཛུབ་སློན་
གང་གནང་ཡོད་དམ།
- ༣   མཐའ་མཛུགས་ཆིངས་ཡིག་དེ་བཞིན་ངོ་བོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་ཐག་གཅོད་གདན་འབེབས་གནང་ཡོད་དམ།
- ༤   དཀྱིན་ཅི་དང་།   བོད་གཉིས་དབར་བྱུང་དུ་ཆིངས་ཡིག་
བཞག་པའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་གང་ལའོད་ཡོད་དམ།
- གཉིས་པ།   གལ་ཆེའི་མིང་ཆེན་།
དབྱེ་འབྱེད།	འདྲ་མཉམ།	ས་མཚམས།
སོར་ཆུད།	ཆིངས་ཡིག་ཟིན་གྱིས།	བཀོད་བྱས།
དག་སྒྲིམ།	ཁྲལ་བསྒྱུ།	ར་འཕྲོད།
ཐོས་ཆོད།	དམ་ཕྲག	ཐིག་དམར།

གསུམ་པ། རྟོགས་གཙོད་ཀྱི་པ།

༡ སེམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་ལོ་ཆོགས་བྱིས།

༢ སེམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་འཛོག་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཟུང་བྱིན་གསུམ་
ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་མི་སྒྲ་སྤང་སྤྱ་ཡིན་བྱིས།

༣ སེམ་ལའ་དབྱིན་བོད་དབར་བྱུར་དུ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་
དགོས་དོན་གང་ཡིན།

བཞི་པ། རང་གི་ཆོག་ཐོག་ནས་ལན་བྱིས།

༡ སེམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གི་གོ་རིམ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱིས།

༢ སེམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གིས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་
མཆོན་པ་ཡིག་སྤང་བཅུ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱིས།

༣ བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ནས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པའི་ཁྲུངས་སྒྲིལ་ཇི་
ལྟར་བྱས་ཡོད་དམ།

ལྔ་པ། ཟུར་བལྟའི་སྟོག་དེབ།

ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་
དོན་ཟུལ་རབས། (སྤྱད་ཆ་ ༡༡༩ ནས་ ༣༥༠ བར་)

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གལ་ཆེན་ལོ་ཆོག་གས་
རེ་ལྟ་མེད།

ཕྱི་ལོ།   གལ་ཆེན་དོན་གནད་ངོ་ཟླ་།

༡༥༣ བོད་སྐད་ཤོག་པའི་དམག་འཁྲུག་བྱས་ཏེ་བོད་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་
ཁ་ཐོབ།

༡༥༥ ཀུན་གཟིགས་པའ་ཆེན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཆབ་སྲིད་གྱི་
 ཐུགས་འགན་ལྷན་པ་དགའི་པོར་བསྐྱེད་སྤྱོད་དཔེ་དགོངས་ཁྱུ་ལྟ་
 པའི་ཆབ་དུ། ར་སྤྱོད་དག་དཔང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་
 མཆོ་སྲིད་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོས།

༡༥༥༥ ཁོར་དམག་གིས་བོད་ས་གཉེན་ནང་སྐབས་ལ་བཅན་འཇུལ་
བྱས་མཐར་ཁོར་བོད་ཁྱི་ཆེངས་འབྱིགས།

༡༩༩༩ ལྷང་ཐུར་དུ་དབྱིན་པོད་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་དང་པོར་བྱང་།

༡༥༧༧   བནས་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལྷན་བཞིན།   དེ་མོ་
 སྤྱལ་སྤྱུ་ས་ལྗེལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ར་ངན་གདང་
 བརྒྱབས་དངོས་ར་འཕྲོད།

༡༩༠༥   དབྱིན་པོད་གིང་འབྲུག་ལོའི་དམག་འབྲུག་བྱང་།   ལོ་དེར་

དབྱིན་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར་དེ་བོད་དབྱིན་དབར་ཆིངས་ཡིག་
བཞག །

༡༩༠༥ ལ་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་སྟོག་ཡུལ་དུ་ལོ་
གཉིས་བཞགས་རྗེས་སྤྱོད་ཐུག་ཕུམས་པ་སྤྱིང་དུ་ཕེབས།

༡༩༠༧ ལ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་མན་ཐུ་ཤོང་མས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་
ལྷ་ར་པེ་ཅེན་དུ་ཕེབས།

༡༩༡༠ མན་ཐུ་ལི་དམག་གིས་ལྷ་སར་བཅན་འཇུལ་བུས་པས།
ལ་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་རྒྱ་གར་དུ་ཉིན་
གཡོལ་ལ་ཕེབས།

༡༩༡༡ མན་ཐུ་ལི་སྤྱིང་དབང་མགོ་དྲིང་སྟོག་སྟེ་རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་
ཁབ་དུ་བྱུར་པ་དང་། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་དཔའ་ངར་ཆེན་
པོས་ལྷ་སྤྱིང་ཁམ་བན་དང་དཔུང་དམག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་
པར་བོད་ནས་མཐར་སྦྱོད་བཏང་། བོད་རང་བཅན་གྱི་
གསལ་བསྐྱབས་མཐོང་།

༡༩༡༣ སྟོག་ཡུལ་ཁྱུར་ག་རུ་བོད་སྟོག་དབང་ཆད་འདྲ་མཉམ་གྱི་
ཆིངས་ཡིག་བཞག་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་རང་བཅན་ཡིན་པར་
ངོས་འཛིན་བྱས།

༡༩༡༥ བོད་དབྱིན་རྒྱ་གསུམ་དབར་སེམ་ལར་ཆིངས་མོལ་གནང་།

ཚེས་འབྲུང་།

སྒོ་བ་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་པ།

འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ།

ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ནི། སྒོན་པ་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སྤང་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཤིང་
དེའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། ཡུམ་གྱིས་མཚན་མཁམ་
ལ་བསྟན་པས། དེས་མཚན་བཟང་མོ་དང་། ཞག་བདུན་གྱི་ཆེ་ལས་མི་
འདུག་ཟེར་བས། ཐམས་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ན། སྤལ་པ་དང་།
བྲམ་ཟེ། དགེ་སློང་ལྷ་བརྒྱུ་ལ་གསོལ་སྒོན་དངས་ན་རིམ་བཞིན་ཞག་
བདུན་དང་། ལྷ་བ་བདུན། ལོ་བདུན་འཛོལ་བུ། དེ་ནས་ཐམས་མེད་
ཟེར་བ། དེ་ལྟར་བྲམ་ཏེ་དགུང་ལོ་བདུན་དུ་ཉི་པ་ན། སྤམས་རང་གི་
བྱ་འཆི་བར་བལྟ་མ་རྒྱས་པར་གཡོག་དང་བཅས་ནགས་སུ་འབྱམ་དུ་
བཏང་། རིམ་བཞིན་བྲམ་ཟེས་རྩ་ཉེའམ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་དང་
མཇལ་ནས། སྐྱ་ཆེ་བསྐྱེདས་ཤིང་རབ་དུ་བྱུང་། ཕྱིས་སུ་བསྟན་པར་
རྒྱུགས་ནས་མཚན་ལ་དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གསོལ། གཞན་ཡང་

བྱང་སེམས་སྒོ་སྒོས་རིན་ཆེན་སོགས་ལས་ཀྱང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་
མང་དུ་གསན་དེ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུ་༥

བར་སྐབས་ཤིག་ལ་ཡུལ་དེར་སྤྱི་གཞི་ཆེན་པོ་བྱང་བས། མཁན་
པོས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་རྒྱ་ལེན་འོ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་པ་མཛད། རྒྱ་
མཚོའི་སྒྲིང་ལྷག་ཞིག་ནས་གསེར་འབྱར་གྱི་ཅི་བཞེས་ཤིང་། ཕྱོགས་
གཞན་ནས་འཛོལ་ཡོད་པུང་རྒྱམས་དངས་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་དགེ་
འདུན་རྒྱམས་ལ་འཛོལ་བ་ཤོངས་པ་མཛད་པ་སྒྱུར་བར་མཛད། སྐབས་དེར་
དགེ་འདུན་དུ་མ་བསྐྱབ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྒྲོང་ཕྱག་མང་པོ་གནས་ནས་
ཡུངས། སྐལ་ལྷན་རྒྱམས་ལ་སྤེ་སྤྱོད་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་དམ་པའི་
ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་དེ། སྤེན་སྤེན་པས་ཆོས་ལུས་
དང་པོ་བསྐྱོར་བ་དང་མཚུངས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལན་དང་པོ་བསྐྱབས།
དེའི་ཆེ་བ་དེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་
པའི་གཞུང་མང་པོ་བཅུ་མས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་བ་
མཐུང་དག་རིགས་པས་སྤེན་ཡུངས།

སྐབས་ཤིག་ན་སྐལ་ལྷན་རྒྱམས་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྤེན་པའི་དུས་
ཁྱིམ་པ་གཉིས་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་ན། འི་ཞིམ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཁྱལ། དེ་
གཉིས་སོང་བའི་རྗེས་དྲི་ངད་ཡལ་བས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས།

འཕགས་པ་ཐུགས་ལ་ན་ཞི།

ངེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་པོ་འཛོལ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ། མི་དྲི་མ་སྤྲོད་ཅན་
 བོ་ཤེས་པ་བྱུགས་པ་ཡིན་ཞུ། འོ་ན་དེ་ལྷ་པོ་ཅན་གང་དུ་ཡོད་དམ་
 རྟེན་པས། ཡལ་ལ་འདྲིའོ། ཟེར་བ་བཞིན་རྟེན་པས། ཡལ་གྱིས་
 སློབ་དཔོན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འབྱོན་ན་འབུལ་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱི་
 མང་པོའི་རྒྱུ་ལ་དགེ་ཅ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྤྲོད་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཀྱི་
 ཡུལ་ནས་གདན་འདྲེན་རྒྱ་སྐོག་དགེ་པ་དུ་མར་གཟིགས་དེ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱོན། ཀྱི་རྣམས་གྱིས་མཚན་པ་རྒྱ་ཆེ་དང་བཅས་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་
 བ་བཏབ་པ་ན། དེར་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱི་རྣམས་ཡིད་མག་སྟེ་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་བཞུགས་པར་ཞུས་ཀྱང་། ད་ལྟ་མཚན་དེ་ཉི་ཤེས་བཞེས་དགེ་པ་
 པ་སྐོག་གྱིས་ཁོམ་པ་མེད། ཕྱིས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཅེས་གསུངས་དེ་ཀྱི་
 འདམ་མང་པོ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྤྲོད་ཕྱག་བརྒྱ་པ། བཟུངས་རྣམས་
 གདན་དངས་དེ་འཛམ་བུའི་སྤྲོད་དུ་བྱོན། ཀྱི་རྣམས་གྱིས་སློབ་དཔོན་
 སྤར་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འབྱོན་རྒྱུ་ལྟའ་མ་ལྷ་པོར་འབུམ་གྱི་གཤམ་ནས་ཅུང་
 ཟད་མ་བསྐྱར་བས། བརྒྱད་སྤྲོད་པའི་དྲག་དུ་དྲ་དང་། ཆོས་འཕགས་
 གྱི་ལེའུ་གཉིས་རྗེས་སུ་འབུམ་རྒྱས་པའི་གཤམ་དུ་སྤར་བར་བྱུགས་སོ།

དེ་ནས་ལི་ཁ་ར་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། བསེར་འབྲུར་གྱི་སྤྱོད་
 རྣམས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཉམ་ཡོད། བཞུགས་བཅས། ཅམ་པ་ཀ།

ལྷ་རྒྱུ་སྒྲི ལྷ་པོའི་ཁབ། ལངས་པ་ཅན་དེ་ལྷ་ལ་དབུས་ཀྱི་ཤོང་
 ཁྱིའི་ཆེན་པོ་དུག་གིས་གཙོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་།
 མཚན་དེན་མང་པོ་བཞེངས། ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་གཞིའང་
 བཙུགས། ཤེར་ཕྱིན་གདན་དྲངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་རྣམས་པ་དེ་སྤྱོད་
 གསོ་མཛད་དེ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་གྱི་གདེངས་ཀ་
 ལྷ་པོ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱིས་པས་ལྷ་སྤྱོད་ཅེས་མཚན་ཆགས། ཁྱད་པར་
 དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤྱོད་ཅེས་པོ་ཆེའི་ཟབ་དོན་དབུ་མར་འབྲེལ་པའི་བསྟན་
 བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་མཛད་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ཆོས་
 འཁོར་བར་པ་བསྐྱོར་བ་དང་མཚུངས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དབུངས་
 གཉིས་པ་བསྐྱབས།

ལྷ་ཆེའི་སྤྱོད་ལ་གཙོ་ཆེར་ལྷ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རིམ་བཞུགས་དེ་
 མདོ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ལྷ་ཆེར་བསྐྱོར། ལྷ་པོ་ལ་ཆོས་
 དབྱིངས་བསྐྱོར་པ་སོགས་མཛད་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ཆོས་འཁོར་ཐ་མ་
 བསྐྱོར་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་བསྐྱབས་སོ།

མདོར་ན་གདུལ་བྱ་བབྲང་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 ལ་འཁྲིད་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་དང་། ལྷ་པོ་ལ་ཆེའི་དགོངས་
 འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། དེ་ལྷ་རྣམས་པའི་བྱ་བ་ལྷ་

ཆེར་མཛད་པ་ན། བདུན་ཕྱིག་དོ་ཅན་མ་བཟོད་པར། རྒྱལ་པོ་བདེ་
 སྤྱིད་ཀྱི་བུར་སྐྱེ་བ་སྤངས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་ཕྱིར་ཡབ་དང་སྐྱེ་ཆེ་གཅིག་པའི་
 སློབ་དཔོན་གྱི་དབུ་བསྤངས། ཁོང་ཕྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེར་
 བནས་སྐབས་གནང་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཅུ་ཀྱུ་ཤས་དབུ་བཅད་དེ་སྐྱེ་
 རྒྱལ་འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཕྱུང་། དབུ་དེའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་འདི་ནས་
 བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྱོ - །ཕྱིས་ནས་ལུས་འདི་ལ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར།
 ཞེས་ཆེག་ཕྱུང་བས། དབུ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་ལུས་ལ་འབྱར་དོགས་ཀྱིས་དཔག་
 ཚད་ཅམ་དུ་དོར་ཡང་། རིམ་གྱིས་ཇེ་ཉེར་སོང་སྟེ་མཐར་དབུ་སྐྱེ་ལུས་
 ལ་འབྱར་ནས་སྤར་ཡང་བསྟན་འགྱུའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པར་འགྱུར་རེ་
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཁོང་ལ་སློབ་མ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་ཡང་།
 བཙུ་པོ་ཐུགས་སྤྲུལ་བཞི་དང་། ཉེ་བའི་སྤྲུལ་གསུམ་སྟེ་བདུན་ཡོད།
 དང་པོ་བཞི་ནི། འུ་ཀྱུ་མི་བྱ། ལྷ་ག་པོ་རྟེ། ལྷ་ཅུ་དེ་ལྷ། མི་རྒྱུད་པ་
 དང་བཞི། བཙུ་པོ་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས།
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོ་རྣམས་སོ།།

ཐོང་ཚན།

དང་པོ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་བྲིས་ལན་བྲིས།

༡ སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་འི་ལྟར་བསྐྱངས་སམ།

༢ ཆོས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འི་ལྟར་བསྐྱབས་སམ།

གཉིས་པ། གལ་ཆེའི་མིང་ཆིག །

གསལ་སྟོན། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད། ཆོས་ལམ་པ།

ལྟ་སྟེད། བོ་བེ་སྐྱ་ བསྐྱབ་བྲིས་ལ་འཆལ།

ལྟལ་པོ་བདེ་སྟེད། ལྟལ་གྱི་གདེངས་ཀྱི། མདོ་ཐུགས།

གསུམ་པ། རྩོགས་གཙོད་བྲི་བ།

༡ སློབ་དཔོན་གྱི་ལྟལ་དུ་འབྱོན་གྱི་གཏའ་མ་གང་ཉར་རམ།

༢ ཁོང་གི་ཐུགས་སྐྱས་བཞི་དང་། ཉེ་བའི་སྐྱས་གསུམ་གང་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ། རང་ཆིག་ཐོག་ནས་བྲིས།

༡ སློབ་དཔོན་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་མཇུག་པ་ལ་བདུད་རྩིག་ཏོ་ཅན་

མ་བཟོད་པར་གཞོད་པ་འི་ལྟར་བྱས་སྟོར་བྲིས།

༡   བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་སྒྲོར་སྤྱིང་བསྐྱས་ཤིག་གིས།

ལྷ་པ།   ཆེག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

མཆན་མཁན།   མི་དཔྱད་དང་མཆན་མ་བཟང་ངན་བརྟག་མཁན།

ཆེ་བསྐྱངས།   ཆེ་རིང་དུ་བཏང་བ།

བསྟན་པར་ཐོགས།   དག་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་ནོད་པའམ་དག་སྤྱོད་བསྐྱབས་པ།

ཞལ་དུ་པ།   དག་འདུན་གྱི་གཉེར་པ་ལྟ་བུ།

ཡོ་བྱད།   ཅ་ལག་སྤྱིའི་མིང་།

མ་འབྲིན།   སྟོན་འདོགས་བྱས་པའམ་ལྟ་བུ་བཅུག་པའི་དོན།

གསེར་འབྱར་ཅི།   ལྷགས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བའི་ཅིའམ་མན་ངག །

སློབ་ཚན་བརྒྱ་གཉིས་པ།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ།

ལྷ་ཁྱེ་ལ།

སློབ་དཔོན་ལྷ་ཁྱེ་དེ་ལྷ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་ཀྱི་
སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཁོང་གིས་ལྷ་ཁྱེ་ལྷ་ཁྱེ་དཔལ་གྱི་རིམ་འཕགས་པ་གྱི་
སློབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་སའི་སྤང་ན་འབྲན་ཁྱི་
དང་བྲལ་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཆེན་པོར་གྱུར། སླབས་དེར་ལྷ་ཁྱེ་གསུང་
དབྱངས་གྱིས་རྒྱ་ལྷ་ཁྱེ་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ། ང་ལྷ་ཁྱེ་གསུང་
བྱ་བ་ཡིན། ང་ལྷ་ཁྱེ་ཁྱིད་རྣམས་ངའི་བྱུང་མཐུ་ལ་ཞུགས་དེ་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་ཆོས་རྣམས་བསྟེན་དགོས། དེའི་དཔང་པོ་ལྷ་ཁྱེ་པོ་ལ་
འཆོལ་བ་ཡིན་པས་དུས་ཐོབས་གིག་ཅེས་བསྟེན་པ་ན། རང་པོའི་
མཐུ་ལ་སླུ་ལྷ་ཁྱེ་ལྷ་ཁྱེ་པོར་མ་རྒྱུ།

སླབས་དེར་པརྟེ་དེ་ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ་ལྷ་ཁྱེ་གསུང་གི་ཅོད་པ་བསྟེན་

པའི་ཐབས་སུ་ཚོས་སྒྲིང་མགོན་པོ་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ན། ཚོས་སྒྲིང་
 གི་སྤྱལ་པས་ཕྱོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ནས་སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྤྱལ་ཡབ་སྐུ་
 གདན་འདྲིན་པའི་པོ་ཉ་ཕྱེད་པར་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར།
 འཕྲིན་ཡིག་གིས་དྲི་གཏོར་མའི་སྒྲིང་དུ་བཞག་ནས་མགོན་པོ་ལ་ཚོས་
 གཏོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤལ་བ་ན། མགོན་པོའི་རྣམ་སྤྱལ་བྱ་རོག་ཅིག་གིས་
 འཕྲིན་ཡིག་དེ་བྲིས་ནས་ཕྱོ་ཕྱོགས་དཔལ་རིར་སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྤྱལ་ལ་སྤལ།
 རྒྱ་ལྷན་རྒྱ་སྐྱེགས་ཏེ་དབྱངས་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྤྱལ་
 ཐེབས་པར་བརྩམས་པ་ན། སློབ་མ་ཁྱུ་དེ་མས། སློབ་དཔོན་ཐེབས་
 མི་དགོས། ཏེ་དབྱངས་བདག་གིས་གདུལ་རྒྱས་ཞེས་ཞུས་དེ་སློབ་དཔོན་
 ཁྱུ་དེ་མ་རྒྱ་ལྷན་རྒྱ་ཐེབས།

སྐབས་དེར་ཕྱི་ནང་གི་པརྟེ་ཏེ་འབྲམ་ཕྱག་དུ་མ་རྒྱ་ལྷན་རྒྱ་ལྷན་
 སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་ལྷན་རྒྱ་ལྷན་མཁན་ཞིག་ལ། ང་འོངས་སོ་གྱིས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དེས་ཀྱང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ང་འོངས་སོ་ཟེར་
 མཁན་ཞིག་རྒྱ་ཁར་འདུག་ཀྱང་པས། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གང་རུང་
 ཞིག་ཐེབས་པར་བསམས་དེ་མཚོན་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་མང་པོ་ཕྱོགས་དེ་
 ཐེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེ་ཞུས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཏེ་དབྱངས་རྒྱ་གཏོར་
 གཏོང་སར་བྱོན་དེ་ཅི་ཕྱེད་དིས་པས། སྤར་གི་བའི་པ་མེས་རྣམས་ལ་

འཇམག་པ་ལྷ་མོ།

སྒྲེར་བ་ཡིན་ཟེལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ངས་ཀྱང་ལྟོ་ཕྱོགས་དཔལ་རེར་གྱིང་
 སྐམ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཏོར་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཚུ་གཏོར་བས།
 ཏྲ་དབྱངས་གྱིས་དཔལ་གྱི་རེ་ལ་འདི་ནས་ཚུ་གཏོར་བས་པས་ཅི་ལ་ཕན་
 ཟེར་བས། སློབ་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་ཕ་མེས་ལྔར་གྱི་བ་ལ་ད་ལྟར་ཚུ་གཏོར་
 བས་པས་ཅི་ལ་ཕན་གསུངས། ཡང་ཏྲ་དབྱངས་འབབ་སྟེགས་སུ་ཁྱས་
 བྱེད་པའི་སྐབས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཅི་བྱེད་གསུངས་པས། རྩིག་པ་སྦྱོང་བ་
 ཡིན་ཟེལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གསེར་བུམ་མི་གཙང་བས་བཀང་ནས་ཕྱི་
 བཀྲུས་པས་ཏྲ་དབྱངས་གྱིས། མི་གཙང་བ་ནང་ན་ཡོད་པ་ལ་ཕྱི་བཀྲུས་
 པས་ཅི་ལ་ཕན་ཟེར་བས། སློབ་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་རྩིག་པ་སེམས་ལ་ཡོད་
 པར་ལྟས་བཀྲུས་པས་ཅི་ཕན་གསུངས།

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཚོགས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་སྤྱད་དུ་བཞུགས་
 པའི་སྐབས་ཏྲ་དབྱངས་གྱིས་ཚོགས་སུ་ལྔར་བཞིན་བབྱངས་པས་བྱངས་
 བཅིག་ལྟག་པ་ན། རྩོན་མེད་པའི་མགོ་རྒྱུ་གང་ན་ཡོད་ཟེར་བ་ལ་སློབ་
 དཔོན་གྱིས། མགོ་རྒྱུ་སྒྲིའི་སྒྲིང་ན་ཡོད་གསུངས་པས་ཅོད་པ་བྱེད་པར་
 བས་དེ། ཏྲ་དབྱངས་གྱིས་བྱེད་སྤྱར་མོར་བཅུག་སྟེ་འདི་འཆིའམ་གསོན་
 ཟེར་བས། དེ་ཁྱོད་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས། ང་ཕྱི་ནང་
 བང་དུ་འགྲོ་བ་འདུག་དེས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཁྱོད་གྱི་འདོད་དོན་

གང་ན་ཡོད་པ་དེར་རག་ལས་སོགས་སུངས། དེ་ནས་ན་དབངས་ཀྱིས།
 ད་རང་རེ་གཉིས་ཅོད་པ་བྱའོ་ཟེར་བ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
 རྒྱལ་པོ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་སྤུ་ཡམ་པ་དེ་གང་རྒྱལ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 ལ་འཇུག་དགོས་པ་བྱས། རྒྱལ་ཡམ་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་པརྟེ་ད་ཅོད་
 པ་མཐར་དབྱེད་གི་དཔང་པོ་དུ་མའི་བྱི་ཡང་བཤམས། ནངས་པར་བྱི་སོ་
 སོར་འཁོར་དང་བཅས་པ་འཁོད་པའི་དབྱས་སུ་ན་དབངས་ན་ཟེ། མིག་
 གཅིག་པ་འདི་ཅི་སྤྱོ་ཟེར་བ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། བརྒྱ་བྱིན་མིག་སྤྱོད་ལྟ་
 ཡང་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད། དྲག་པོར་མིག་གསུམ་ལྟ་ཡང་དེ་ཉིད་
 མཐོང་བ་མེད། །ཞུ་དེ་ལྟ་མིག་གཅིག་པ་ནི་གང་ཡིན་པས། །སྤྱིད་པ་
 གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་ཡི་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞིས་གསུངས་པས། ན་
 དབངས་ན་ཟེ། བྱིད་ཀྱིས་ངའི་ཅོད་སྤྱོ་མི་ཡོང་གིས། ངའི་སྤྱིད་མོ་འདི་
 དང་ཅོད་ཅིག་ཟེར་བ་ལྟར། སྤྱིད་མོ་ལྟ་མོ་ལྟ་མ་ཅོད་དུ་བྱུང་བས།
 དགེ་བསྟོན་ངོ་ཚ་མེད་པ་ལུས་གཅིར་བུར་བྱུང་བ་མཆན་མ་གྱིན་དུ་
 བསྐྱེདས་པ་ཞིག་དུ་སྤྱལ་པས་ལྟ་མོ་ལྟ་མ་ངོ་ཚ་ནས་བྱོས་སོ། །དེ་ནས་ན་
 དབངས་ཀྱིས་ངའི་ནི་ཅོ་འདི་དང་ཅོད་ཅིག་ཟེར་བ་ན། ཆངས་པའི་སྤྱལ་
 པ་ནི་ཅོ་ཅོད་དུ་བྱུང་བ་ལ། བྱི་ལ་བཏང་ནས་ནི་ཅོའི་སྟེ་བཅད་པས།
 ན་དབངས་ན་ཟེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་འཆི་བ་དང་སྟོག་གཅོད་

པ་འགལ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པ་འོང་ཟེར་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཞུ་བ་དེ་ལས།
 ལྟོ་ཕྱགས་དཔལ་གྱི་རེར་ཐེག་སྤྱོད་ཕའི་སློབ་དཔོན་བཞུགས་ཡོད་
 བསུངས། དེས་ཐེག་སྤྱོད་བྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱང་ངམ་ཟེར་བ་ལ།
 འོ་ན་གྱི་ལས་ནི་ཅི་བསད་པའི་ཐེག་པ་ང་ལ་འོང་ངམ་གསུངས། དེ་ནས་
 ཏ་དབྱངས་ཀྱིས། ངའི་ཐོད་ལེ་ཀོར་དང་ཅོད་ཅིག་ཟེར་ནས། ' ཁྱབ་
 འཇུག་གི་སྤྱལ་པ་ཐོད་ལེ་ཀོར་སོ་ལག་གི་སྤོང་དུ་བསྐྱར་བྱུང་བས། སློབ་
 དཔོན་གྱིས་མར་ནག་བསྐྱས་ནས་རི་མོ་མ་བྱུང་བས་ཏ་དབྱངས་ངོ་གནོང་
 ཞིང་སྤོངས་པར་གྱུ་། འོན་ཀྱང་ལྷར་དབང་ཕུག་གིས་མཆོག་བྱིན་པར་
 སློམ་སྟེ་སློབ་དཔོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཅོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཏ་དབྱངས་ཀྱི་
 འདོད་ཚུལ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་སྤོང་ཕྱག་
 གིས་སུན་ཕྱངས་དེ། ཏ་དབྱངས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡམ་པར་མཛད།

དེ་ནས་ཏ་དབྱངས་ཀྱིས། ད་ཏུ་འཕུལ་འབྲུན་ཟེར་ནས་བརྒྱ་
 བྱིན་མིག་སྤོང་ཡོད་པ་ཞིག་དུ་སྤྱལ་བར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་སྤོང་སྤྱན་སྤོང་
 དུ་སྤྱལ་དེ་ཟེལ་གྱིས་མནན། ཏ་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་ནས་མེ་ཕུང་བ་སློབ་
 དཔོན་གྱིས་ཞལ་ནས་ཆུ་ཕུང་སྟེ་བསད། ཏ་དབྱངས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་
 དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཏུ་འཕུལ་གྱི་སྤྱོད་གིས་བསུབས་པས།
 ཅོད་པ་དང་། ལུས་པ། ཏུ་འཕུལ་སོགས་སྟེ་དུ་མས་ཏ་དབྱངས་ཡམ་

མྱེ། རྒྱ་པོ་གཞུང་ཕྱེ་བས་པར་བརྩམས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དྲ་བྱངས་
 བཀའ་མྱེ་སྒོད་མིང་པོ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གིས་དུ་བཙུག། །དེར་
 དྲ་བྱངས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་བལྟས་པས་ཕྱོགས་
 འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ཕྱོལ་གིང་། ལྷག་པར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིགས་
 བམ་བཞགས་པས། སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྟུབ་ཡབ་སྐུ་ལྷང་གིས་ཟིན་ཚུལ་
 དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ལྷང་གིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཐོང་བས་རྒྱལ་
 བའི་བཀའ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་རབ་དུ་བྱང་
 བར་ཞུས་པ་བཞིན། སློབ་དཔོན་ཁྱུ་དེ་མས་དྲ་བྱངས་སློབ་དཔོན་ཁྱུ་
 སྟུབ་ཀྱི་སྟུན་སྤར་ཁྲིད་དེ་རབ་དུ་བྱང་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་
 དག་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་ན་
 ལེ་རྒྱར་ཡུན་རིང་བཞུགས་མཐར་སྐྱུ་མྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
 ཏོ།།

སྒྲིང་ཚན།

- དང་པོ།   སྒྲིབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ལན་གྱིས།
- ༡   རང་པའི་མཁས་པ་སྐུས་ཀྱང་དྲ་དབྱངས་ལན་བརྒྱུག་མ་རྣམས་
              པའི་སྐབས་པརྩེ་དྲ་ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ་གང་བྱུང་ངམ།
- ༢   སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་ལུ་ཐུའི་ཆུ་ལེན་མཁན་ཞིག་ལ་ཇི་སྐད་དུ་
              རྒྱས་སམ།
- གཉིས་པ།   གལ་ཆེའི་མིང་ཆོག །
- དཔལ་གྱི་པེ   བོ་ཉ།   ཆུ་གདོ་པ   སྤྱིག་པ་སྒྲིང་།
              ཅོད་ཀླ།   མགོན་པོ།   ཐོད་ལེ་ཀོ་པ།   སྤྱིགས་བམ།
- གསུམ་པ།   རྒྱ་གསུམ་གཅོད་དྲི་བ།
- ༡   དྲ་དབྱངས་གདུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་ཀླ་སྐྱུ་པ་རང་ཉིད་
              མ་ཐེབས་པའི་ཆུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།
- ༢   དྲ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆུལ་པོ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་ཅོད་པ་བྱས་
              མཐར་རང་ཉིད་འཆི་བར་བརྟམས་པའི་དོན་གང་ཡིན།
- བཞི་པ།   རང་ཆོག་ཐོག་ནས་གྱིས།

༡ སློབ་དཔོན་དང་རྟ་དབྱངས་གཉིས་ཅོད་པ་བྱས་སྐོར་རགས་
ཅམ་གྱིས།

༢ རྟ་དབྱངས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གང་
བྱུང་ངམ།

ལྔ་པ། ཆོག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

ཡབ་སྲས། སྐབས་དོན་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ།

ཕ་མེས། རང་གི་ཕ་དང་ཕའི་ཕ་སོགས། ཕ་མེས་ཡང་
མེས།

སྲིད་པ་གསུམ། ༡ ས་འོག་དང་། ས་སྒྲིང་། ས་སྒྲ་བཅས་
གསུམ།

༢ སྐྱེ་སྲིད་དང་། འཆི་སྲིད། བར་སྲིད་
བཅས་གསུམ།

གཅིར་བྱ། ཐོས་མ་བྱོན་པའི་ལུས་དམར་ཇིན།

ཕྱོགས་འཛིན། ཕྱོགས་ཞིན། ཕྱོགས་ལྗང་།

ཞེན་པ། སེམས་དགའ་གའམ་ཆགས་པའི་དོན།

སྒོ་བ་ཚན་བརྒྱ་གསུམ་པ།
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད།
 ཨ་སྟོན།

ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། ཡུམ་བུམ་ཟེ་མོ་
 གསལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ (ཡུམ་གྱི་ལ་) ལས་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲི་
 འབྲུངས། ཡུམ་གྱིས་ཁོང་ལ་སྒོ་རྩ་བའི་ཆོ་ག་དང་། རིག་གནས་མང་དུ་
 བསྐྱབས། ཁོང་གིས་ཡུམ་ལ། བདག་གི་རིགས་དང་། སའི་ལས་གང་
 ཡིན་ཞུས་པས། ཡུམ་གྱིས་ཁྱོད་རིགས་དང་ཁྲིམ་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་
 མིན་གྱི། རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་ཉམས་པར་མ་བཟོད་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 པས། ད་ཁྱོད་རབ་དུ་བྱུང་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག།
 ཅེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་བསྐྱན་པར་ཐོགས།

ཐེ་སྒྲོང་གསུམ་ལ་སྐྱུངས་པས་ལོ་ལྔའི་རིང་ལོ་རེར་ཆོགས་བཅད་
 འབུམ་ཕྱག་པེའི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་བྱང་རྒྱལ་པར་མཛད། འོན་ཀྱང་
 ཤིང་ཕྱིན་གྱི་སྐྱུ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བར་

འཕགས་པ་འོད་མེད་ལ་ན་མོ།

བདེན། རི་བོ་བྱ་རྒྱུད་ (ཀླག་ཀླུ་པུད་བཟླ་ཏེ་) ཅན་གྱི་བྲག་ཕྱག་དུ་ལྷག་
 པའི་ལྷ་ཨེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཐོན་པོ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་བསྐྱུབས་ཀྱང་འབུལ་
 པའི་རྟགས་མཚན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་སྐབས་ཕྱིར་ཐོན་པས། བྲག་ངོས་སུ་
 བྱ་སྒྲིམ་བྲག་ཟད་པར་གཟིགས་ཏེ་བཙུན་འབྲུས་དཔོན་པར་དགོངས་ནས་
 སྐར་ཡང་བྲག་ཕྱག་དུ་ལོ་གསུམ་བསྐྱུབས། དེས་ཀྱང་ལྷས་བཟང་བ་ཙམ་
 ཡང་མ་བྱུང་སྐབས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན། ཕྱག་པའི་སྒྲོར་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲག་
 ཀོང་ཀོང་བཟོས་པ་གཟིགས་ནས་ད་དུང་བཙུན་འབྲུས་དཔོན་པར་དགོངས་
 ཏེ་སྐར་ཡང་ཕྱག་པར་ལོ་གསུམ་བསྐྱུབས། ད་དུང་ལྷས་གང་ཡང་མ་བྱུང་
 སྐབས་བྲག་ཕྱག་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པས། མི་གན་ཞིག་གིས་རས་བལ་འཇམ་
 པོས་ལྷགས་གདུང་བདར་བཞིན་སྐར་ཡང་ཁབ་འདི་ཙམ་བཟོས་ཟིན། ད་
 དུང་འདིས་ཁབ་བཟོ་བ་ཡིན་བྱས་པས། བྱ་བ་ཕལ་པར་བཙུན་འབྲུས་
 འདི་ཙམ་དཔོན་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལ་བཙུན་འབྲུས་ཅི་མི་བྱེད་དགོངས་ཏེ།
 སྐར་བྲག་ཕྱག་དུ་བཞུགས་ནས་ལོ་གསུམ་བཙུན་ཁྱོན་མི་ལོ་བཙུ་གཉིས་
 བར་བསྐྱུབས་ཀྱང་རྟགས་མཚན་བཟང་བ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་སྐབས།
 བྲགས་ཤིན་དུ་སྒྲི་ཞིང་སྐྱུབ་ཕྱག་གི་ཕྱིར་ཐོན་པའི་ལམ་དུ་ཁྱི་མོ་ལུས་སྐད་
 འབྲས་འཛོམས་པ་ཞིག་གཟིགས་པར་སྤིང་ཨེ་ལྷག་པར་སྒྲིམ་ནས་རང་གི་
 ལུས་ཀྱི་ག་གོག་སྤེ་དེའི་སྤིང་ལྷགས་ཀྱིས་འབྲུ་རྣམས་སྤངས་པར་བཙུམས་

པས་ལས་སྒྲིབ་དག་ནས་ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དངོས་སུ་ཞལ་
གཟིགས།

དེ་ནས་ཇི་བཅུན་གྱིས་ཇིས་སུ་བབྱང་སྟེ་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་
ཆོས་འཛིན་དུ་ཁྱིད་ནས་ལོ་ཉིས་ལཱི་རིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་
པས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བསྟན་དང་། སྒྲས་དོན། ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ཆ་ཆང་རྟོགས་ནས་འཕགས་པའི་ས་ཐོག་ ༥ ཇི་བཅུན་ལས་མངོན་རྟོགས་
བྱུ། མདོ་སྟེ་བྱུ། དབྱ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད།
རྒྱུད་སྒྲུ་མ་སྟེ་བྱམས་ཆོས་སྟེ་ལྟ་གསན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ཕྱིབས། མ་ག་
རྒྱའི་ཡུལ་པི་ལུ་བ་ན་ར་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་ལུ་དགོན་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས། གནས་དེར་མངོན་ཤིས་དང་རྩ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་བརྟེན་ཤིང་།
མདོ་སྟེ་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྟོབ་མ་མང་པོ་བྱུང་། སྟོབ་དཔོན་འདིས་
མངོན་པ་ཀུན་བདུས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ཏེ་སྟོམ་རྣམ་གཉིས་དང་། ས་
སྟེ་ལྟ་སྟགས་མཇེད་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བའི་སྟོལ་བྱིས་པས་ཤིང་དེའི་
སྟོལ་འབྱེད་ཅེས་ཞུ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱལ་ཕྱོགས་དང་ཉི་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ས་ག་རིར་ཕྱིབས།
དེར་ཕྱོགས་བཞི་ནས་དགེ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་སྟོབ་མར་འདུས་པར་ཆོས་མང་
དུ་བསྟན་པས་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་ཅིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

དོན་ལ་མཁས་པ་སྒྲིང་ཕྱག་བཞུགས་པ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་ཟུང་མའི་ཕྱོགས་
 ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ལ་མངོན་གཤམ་ཡོད་མེད་བཟླ་ཕྱིར། མ་དེ་ནག་པོ་ས་
 དཀར་བྱུག་པ་ཞིག་ཁྱིམ་དུ་སྐྱུ་གསུམ་པ་བྱུགས་ནས་
 ཁྱ་སྒྲིང་ཅིས་པ་ཀང་སྒྲིང་སྒྲིང་གིས་བཏུམས་པ་ཞིག་ལག་དུ་བཟུང་སྒྲིང་ཁྱིམ་འདི་
 ན་ཅི་ཡོད། ལག་དུ་བཟུང་བ་འདི་གང་ཡིན་ཞུས་པར་ལན་མ་ནོར་བར་
 བསྐྱུངས། ད་དུང་གེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་གི་དྲི་བ་བསྐྱུམ་དང་། དོན་གྱི་དྲི་བ་
 བསྐྱུམ་ཡོད་ཀྱིས་དྲིས་པར་ལན་མ་ནོར་བར་བསྐྱུངས་པས། རྒྱལ་པོ་
 དང་སྒྲིང་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཉ་ལས་གིང་དད་གསུ་ལྷག་པར་འཕེལ་དེ།
 ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་ཉི་ལྔ་པ་སྐྱུ་པར་མཛད།

བནས་དེར་རང་གི་བཟུང་དབྱིག་གཉིན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱུ་
 པའི་སྒྲོར་བཅུག །ཞེ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ར་ར་རྩ་བ་བསྐྱུམ་གྱི་ལམ་དུ་རྩ་
 འཕྲུལ་གྱིས་དྲོ་ཡུན་གཅིག་ལ་སླེབས་པར་མཛད། བནས་དེར་བུམ་ཟེ་བུ་
 སུ་རྒྱ་འཁོར་ལྔ་བཅུས་མཛོད། བནས་དེ་དང་རྒྱལ་པོ་ཕྱོགས་ཨོ་ལྷན་གྱི་
 ཡུལ་གཉིས་སུ་མཛོད་དེན་བཅུ་ཕྱག་རེ་དང་། ལྷ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་རེ་
 བཞེངས། མ་ག་རྒྱར་མཛོད་དེན་བཅུ་དང་ཆོས་གཞི་ཉི་ལྔ་པ་བཅུགས།
 རྒྱང་བྱིར་ཨོ་རྒྱ་དང་ཉི་ཤེས་ཆོས་སྒྲིན་ཅིང་བཞུགས་པའི་སྐབས། བར་
 འོག་པའི་ (ཁ་ཆེ་) དམག་བྱུང་བར། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་ཆོགས་

སྒྲོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་།

ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད།   སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྟོལ་

གསར་དུ་ཕྱི་མཁན་ལ་ཟེར།

དྲོ་ཡུམ།

ཐུ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་གང་རུང་གི་དུས་ཡུམ།

ཆོས་གཞི།

ཆོས་དར་བའི་གནས་གཞི།

མཁན་པོ།

དགེ་འདུན་གྱི་དབུ་འཛིན།

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།

བསྐབས་དྲུག་།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ཡུམ་
གཅིག་པ་བུམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། ན་ར་སོན་པ་ན་ཡུམ་གྱིས་
བསྐྱེད་ཏེ་ནུལ་རྒྱུ་ལེན་པ་ལྟར་ལྟ་རྒྱུ་དུ་བྱུང་། སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་སོགས་
བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་དག་འདུན་བཟང་པོ་ལས་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛད་ཆེན་
མོ་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་
མཛད་དེ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་བཞེས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱ་བཟང་
ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་སྟོན་པར་མཛད།

དེ་ནས་ནུལ་རྒྱུ་ལེན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་
སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པ་ན། གཅིག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་པ་

འཕགས་པ་དབྱིན་གཉན་ལ་ན་མ།

ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྒྱམས་པ་གསན་ནས།   གྲི་མ་ཐོགས་
 མེད་ནགས་སུ་ལོ།   བཅུ་གཉིས་པར་དུ་དྲིང་འཛིན་བསྐྱབས།   །དྲིང་
 འཛིན་མ་འབྲུག་སྒྲུང་ཆེན་གྱི།   །རྒྱལ་ཁལ་ལོངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 བརྒྱམས།   །ཞེས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས།
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསན་པ་ན།   གཙུང་དབྱིག་གཉིན་ཐོག་ཆེན་
 གྱི་ཆོས་ལ་མ་དད་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།   སློབ་མ་གཉིས་ལ་མདོ་ཐེ་ས་
 བཅུ་པ་དང་།   སློ་བྱོས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་གཉིས་འཛིན་དུ་
 བཅུག་སྟེ།   །ཁྱོད་གཉིས་དབྱིག་གཉིན་གྱི་སར་སོང་ལ་སྟོད་དང་ཐོ་རེངས་
 ལ་ཐོན་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར།   དེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་བཏོན་པ་དབྱིག་
 གཉིན་གྱིས་གསན་པ་ན།   སྟོད་ལ་ཐོག་ཆེན་འདི་རྒྱ་བཟང་ཡང་འབྲས་བུ་
 ཁ་གཡེལ་བ་འདྲ་སྟེ།   ཐོ་རེངས་སུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་བཟང་བར་
 འདུག་པ་ལ།   ངས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལྟེ་འདིས་ལན་པས།   གཙོད་སྟམ་
 ནས་སུ་གྱི་འཆོལ་བའི་ཆེ།   །ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་བཅད་པར་མི་
 འཆོལ།   སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སློབ་པ་སྟོང་ཐབས་གཅིན་ལ་མངའ་བས་
 དེར་གཤེགས་པར་ཁྱུ་ཁྱས་པ་ལྟར།   གཅིན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་དེ་
 སྟོན་གྱི་ཉིས་པ་རྣམས་བཤགས་ཤིང་།   ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་གསན་དོ།

སྐལ་མ་དེར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཇི་
 བཅུན་ལ་ཞུ་བར་མཛད་པ་དེ། གཙུང་གིས་མཁྱེན་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་
 བདག་ལ་བསྟན་པར་ཞུ་ཞིས་ཞུས་པ་ན། རས་ཇི་བཅུན་ལ་ཞུའོ་གསུངས་
 ཅས་ཞུས་པ་ན། ཇི་བཅུན་གྱིས་ཁོ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཡིན་ཞིང་། དང་པོར་
 ཐེག་ཆེན་ལ་སྐར་བ་བདུག་པས། ཆེ་འདི་ལ་ང་མཛོང་བའི་སྐལ་བ་མེད།
 ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་འབྲེལ་བ་མང་དུ་
 ཅོམས། གཙུག་དྲོར་ནམ་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་སྒོས། སྒྲིབ་ཕྱི་མར་
 མཇུག་ཅིས་གསུངས། དེ་ལྷ་བུའི་རྒྱལ་གསན་པས་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉིན་ལྷག་པར་དད་དེ། ང་ཡི་ཕུ་བོ་ཁྱེད་འདྲ། །ང་ཅི་ཆར་ཐོན་བྱ་
 དང་འདྲ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །བྱ་ཡི་ཐེ་བར་སོང་བ་
 མེད། །ཅིས་གསུངས་པར་བྲགས།

སྒོ་བ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཛམ་སྒྲིང་ན་བཞུགས་པ་
 མཐའ་དག་ཐུགས་སྦྱ་རྒྱུད་ཅིང་། ལོ་རེའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་གཞོང་རིང་
 ཉིལ་མར་གྱིས་བཀའ་བ་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་ཉིན་མཆན་སྒྲེལ་མ་བཅོ་
 ལཱི་རིང་ལ་འབུམ་ཐེ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ལན་རེ་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད།
 རྒྱལ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་འདི་ལས་ཐོས་པ་རྒྱ་
 ཆེ་བ་སྦྱ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་

མཁས་པ་ཡོངས་ལ་བྱགས། ཐོགས་མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་
 རྒྱལ་རྒྱའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཉིན་རེར་ཆོས་ཐུན་ཉི་ཤུ་རེ་ཆགས་མེད་
 བཞང་། སྔོན་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་དྲུག་ཁྲི་ཡོངས་པ་བྱང་། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་
 བརྒྱ་ལ་ཉི་པའི་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཐར་དགོས་
 པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་དེ། དེར་གནས་པའི་
 དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་དེ་གནས་དེ་
 ཉིད་དུ་སྐྱེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ།།

སྔོང་ཆོན།

- དང་པོ།   སློབ་ཆན་ལ་བལྟས་ནས་དྲིས་ལན་བྲིས།
 ༡   སློབ་དཔོན་འདི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ་གནས་གང་དུ་ཐེགས་པ་
          དང་།   ཆོས་གང་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་སམ།
 ༢   བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་མཁས་པ་སྤྱིའི་དྲུང་དུ་གསན་
          ནམ།
 གཉིས་པ།   གལ་ཆེའི་མིང་ཆོག

ན་ར་སོན་པ། བོ་འཕང་བརྟེས། སྐར་བ་བདེ།

ཐོ་རེངས། ཁ་གཡེལ་བ། ཉིན་མཚན་སྤྲེལ་མ།

ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ།

གསུམ་པ། རོགས་གཅོད་དྲི་བ།

༡ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མང་དུ་

བརྩམས་པར། སློབ་དཔོན་འདིས་སྐར་བ་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་

བམ།

༢ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་ཁྲིངས་སེམས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་

གཅེན་གྱིས་ཐུགས་གང་གིས་བདུལ་དམ།

བཞི་པ། རང་ཆེག་ཐོག་ནས་བྲིས།

༡ དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་

ནས་བཤགས་པ་བྲས་སྒྲོར་བྲིས།

༢ སློབ་དཔོན་འདིས་ཇི་བརྩན་བྱམས་མགོན་གྱི་ཞལ་མཇལ་

འདྲོད་ཡོད་ཀྱང་མཇལ་སྐལ་མེད་པའི་སྡུ་མཚན་སྒྲོར་བྲིས།

ལྔ་པ། ཆེག་གནད་མཚན་འབྲེལ།

ཐུགས་སུ་རྟུང་། ཐུགས་ལ་མངའ་བའམ་མཁྱེན་པ།

ཐུ་གི།

སྐལ་བ།

ཆར་སྒྲོན་བྱེའུ།

རྫོང་ར་ཆེ་བའི་གྲི།

ལས་སྐལ་དང་བསོད་ནམས། རང་ལ་ཐོབ་

སྐལ་ལྟ་བུ།

ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འདུག་བྱེའུ།

སློབ་ཚན་བཙུག་པོ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ།

མཁའ་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ལ་སློབ་མ་རང་ལས་མཁས་པ་བཞི་
 བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་
 མི། རྒྱ་གར་ལོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱེད་མི་སྣ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཀླུ་འཁྱེད་ལྟ་བུ་དང་
 ཉེ་བར་བུམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྦྱོར་བྱུངས། རྒྱུ་དྲུའི་དུས་ནས་ཕྱི་ཕྱོགས་
 པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། བྱུང་མཐུན་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་
 ཏུ་མཁས་ཤིང་། མང་བཀུར་སྤྱི་ལའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བུའི་སྤྱི་པའི་བྱུང་
 མཐུང་འཛིན་པ་མཁན་པོ་སྒྲུང་པོ་བྱེད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཁན་པོའི་
 མཆོན་ཐུང་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཞེས་བྲགས་མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་
 གནས་མ་བུ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་སྤྱི་
 སྤྱོད་མཐུང་དག་བུམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་

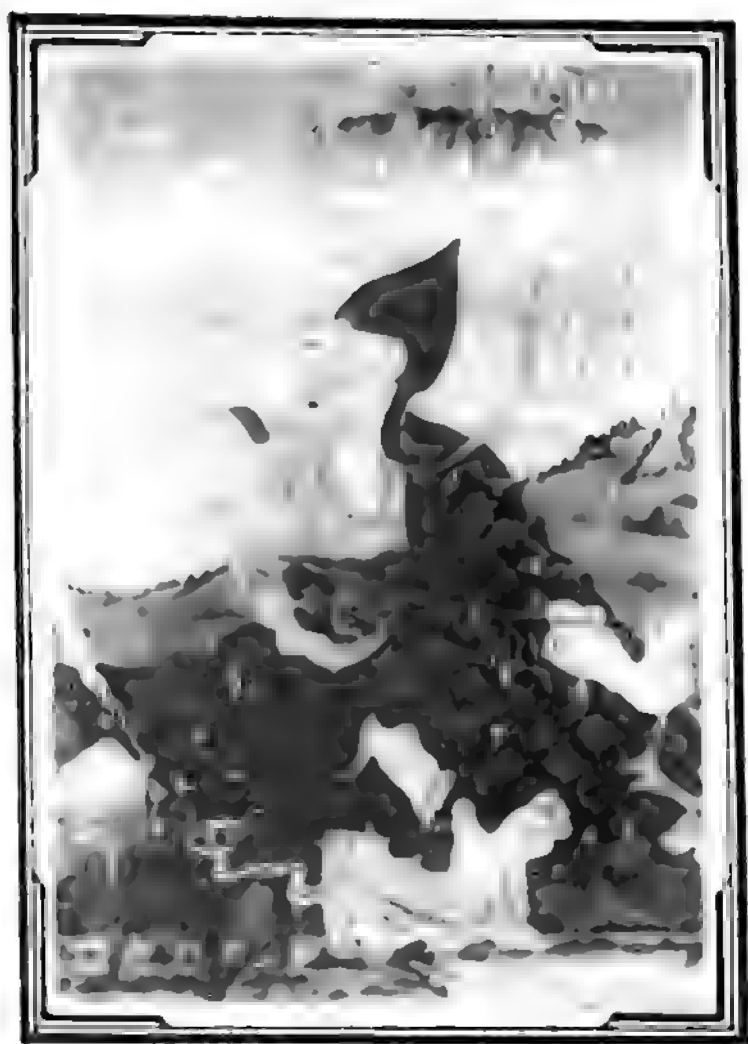

མྱེ་ལ་བརྒྱ་ཙམ་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་པར་བྲགས།

སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞིག་གི་དུང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཚས་
སྒྲོར་གསན་དེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྒྲུང་གསུང་གི་སྒྲུང་བ་
ནམ་འདོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་།

ཨོ་ཏེ་བི་ཤའི་ནགས་ཚལ་གིན་དུ་དཔོན་པའི་བྲག་ལྷག་ (སྒོ་ད་
སེལ་) དུ་བཞུགས་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་མཁའ་ལོ་
འགའ་འདས་པ་ན་གྲོ་རྒྱལ་རྒྱར་བྱོན་དེ་དྲོག་གའི་རིགས་པ་གིན་དུ་བྱང་ཞིང་
ཐུབ་པར་དཀའ་བ་བྲམ་ཟེ་སུ་དུ་ར་ཇ་ཡ་ཞེས་པ་དེས་གཙོས་ལྷ་སྒྲིགས་ཀྱི་
གྲོལ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ཚར་བཅད་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀོད། དེར་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་དུ་
མ་གསུངས་ཤིང་། དམིགས་བརྟག་སོགས་ཆད་མའི་བསྟན་བཙོས་བརྒྱ་
ཅ་གཅིག་མཛད།

སྒྲུར་ཡང་ཨོ་ཏེ་བི་ཤའི་ནགས་ཚལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྒྲིང་བ་བསམ་
གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བར་མཛད་པའི་སྐབས་གིག་དུ་སྒྲུར་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བརྒྱམས་པའི་ཆད་མའི་བསྟན་བཙོས་རྣམས་འཕྱོར་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་
པས་འཕྱོར་བ་བསྐྱེབས་པའི་བསྟན་བཙོས་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་

THE GREAT TREE

བཅུམ་པར་དགོངས་ཏེ་མཚན་བཟོད་དང་ཅུམ་པར་དམ་བཅའི་ཆིགས་
 བཅད་དུ། ཚད་མར་བྱར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞིན་པ། སྒོན་པ་བདེ་
 གཤེགས་སྒྲོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། ཚད་མ་བསྐྱབ་ཕྱིར་རང་གི་གཞུང་
 ཀུན་ལས། བདུས་ཏེ་སྒྲ་ཆོགས་འཐོར་ནམས་འདིར་གཅིག་བྲ།
 ཞེས་ཐོད་ལེ་ཀོར་ལ་བྲིས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་གཡོས་ཤིང་། སྤྲ་བྲགས་པ་
 དང་། འོད་ཀྱི་སྒྲ་བས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱར་པས་མུ་སྟེགས་ཐུབ་
 རྒྱལ་ནག་པོས་དེ་གང་གི་ལྷས་ཡིན་སྟུམ་དུ་ཟག་བཅས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་
 བརྟགས་པས་ཤེས་ཏེ། སྤྲག་དོག་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་བསོད་སྟོམས་ལ་
 ཐེབས་གུལ་དུ་འོངས་ནས་ལན་གཉིས་བསུབས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཐེངས་གསུམ་པ་བྲིས་ཏེ་འདི་ཀྱ་རེ་དང་། ཀུལ་ཀའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་
 དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མ་བསུབ་ཅིག སྤྲག་དོག་གིས་ཡིན་ན་ནི་སྒོ་
 ལ་ཡོད་པས་བསུབ་པའི་ངལ་བ་འབྲས་མེད་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆིག་དོན་
 མོར་ཏེ་ཅོད་པར་འདོད་ན་ལྷས་སྒྲ་བར་གྱིས་དང་། བཅུད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྲིས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་གུལ་དུ་བསུབ་དུ་འོངས་པས་ཡི་གེ་
 དེ་མཐོང་ནས་བསྐྱད་དོ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱིར་བྱོན་པ་དང་བསྐྱན་པ་རྒྱན་དུ་བཅུགས་ཏེ་དངོས་
 སྟེ་བཅུད་པས་ལན་མང་པམ་པས། ད་ཕྱིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ལ་

ཞུགས་ཤིག་ཅིས་གསུངས་པར་ཁོས་ཏུ་འཕུལ་འབྲན་དགོས་ཞེས་ཁ་ནས་
 མི་སྤར་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ན་བཟའ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱེགས་ནས་ཕྱིར་སོང་
 བ་ན། སློབ་དཔོན་ཐུགས་ཤིན་དུ་སྒྲི་སྒྲི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་
 ཅི། འདི་གཅིག་ཤུའི་དོན་ཡང་མི་རྣམས་ན། འདི་འདྲའི་སེམས་ཅན་མ་
 རུང་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་བྱ་རྣམས་པ་མི་འདུག་སྟམ་པ་དང་
 བཅས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་འདོར་བར་བརྩམས་དེ་ཐོ་ལི་ཀོར་ནམ་མཁར་
 འཕངས་པ་མར་བབས་མ་བྱུང་བས་ནམ་མཁར་གཟིགས་པའི་ཆེ་ཆེ་བཅུན་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས། ཤྲ། མ་བྱེད་མ་བྱེད་ཐེག་པ་
 དམན་དང་ཤྲད་པ་ལས་སློ་གྲོས་ངན་པ་སྒྲིས་དེ། བྱོད་ཀྱི་བསྐྱན་བཅོས་
 འདི་ལ་ཤུ་སྒྲིགས་ཆོགས་ཀྱི་གནོད་མི་རྣམས་པར་ཤེས། བྱོད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་སུ་ང་འབྱུར་གྱི། ཕྱི་མའི་དུས་ན་
 འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་དུ་འདི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་གི་གནང་བ་བསྐུལ་
 བ་ལྟར། ཆད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ཆོགས་པར་བརྩམས་སོ། །

དེ་ནས་བསམ་གཏན་ལ་ཅི་གཅིག་དུ་གཞིལ་བས་སངས་རྒྱས་
 མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མང་པོ་ཐོབ། ཕྱི་
 རོལ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དོག་གི་ཆར་ཡབ། རྣགས་ཆལ་དེའི་ལྗེན་ཤིང་
 དང་། མེ་དོག་རྣམས་ཀྱང་ངང་གིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་དུད་

པར་བྱུང་། སྒང་པོ་ཆེ་སྟགས་རེ་དྲགས་ནམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་
ལ་འདུད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ཡུལ་དེའི་ཚུལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཐོང་
ནས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་དེ་ཞབས་ལ་བྱག་བྱས་སོ།།

དེ་མེས་ལྷོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་མུ་སྟགས་པའི་གྲོལ་
ངན་ཆར་བཅད་ཅིང་། ཆོས་གཞི་ཉམས་པ་ཕལ་ཆེར་སོར་ཆུད་པར་
མཛད་དེ་སྤར་ཡང་ཨོ་ཏེ་བི་གའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྟོན་པོ་སྒྲ་དུ་པུ་ལི་ད་
སྟགས་ཚུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བཅུད། བུམ་ཟེ་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་མང་
པོ་བཞེངས་ཤིང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་མང་དུ་བཅུགས། སྐྱེ་བོ་ནམས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤྱད་ཨ་རུ་རའི་སྤྱང་པོ་སྐམ་པོ་ཞིག་
ལ་བདེན་ཆེག་བཟོད་དེ་སོར་ཆུད་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་འདིས་མུ་སྟགས་ཀྱི་གྲོལ་ངན་ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་རིགས་པས་ཆར་བཅད་པར་བརྟེན། ཅོད་པའི་བྱ་མཆོག་དུ་བྱགས་
ཤིང་། ཇི་སྤྱད་འཚོ་བའི་བར་སྤྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ངང་
ཚུལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེངས་དེ་མཐར་ཨོ་ཏེ་བི་གའི་
ནགས་ཆལ་དུ་དམ་པའི་རང་དྲགས་ངོམ་བཞིན་སྐྱེ་བུ་ངན་ལས་འདས་
སོ།།

ཐོབ་ཚན།

དང་པོ།   ཐོབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ལན་གྱིས།

༡   ཐོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་ཡུལ་གང་དང་རིགས་གང་དུ་སྐྱེ་
འབྱུངས་སམ།

༢   ཕྱོགས་ཀྱི་སྒང་པོ་ཞིས་མཚན་གསོལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

གཉིས་པ།   བལ་ཆེའི་མིང་ཆེན་

མང་བཀྱར་ཐེ་ལྷ།   དུམ་པ་གང་ཤོ།   བླ་པོ་པ།

ཐོ་ལེ་ཀོར།   སོར་ཆུད།   ལྷ་མཚམས།

གསུམ་པ།   དྲོགས་གཅོད་རྒྱུ་པ།

༡   ཆད་མ་ཀུན་བདུས་བཅུ་མ་པར་དགོངས་ཏེ་ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱི་
ངོས་སུ་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐབས་ལ་
མཚན་པའི་ལྟས་གང་བྱུང་ངམ།

བཞི་པ།   རང་ཆེན་ཐོག་ནས་ལན་གྱིས།

ལྷ་སྐྱོགས་ཀྱིས་ཐོབ་དཔོན་གྱི་ན་བཟའ་སོགས་བསྐྱོགས་ནས།

ཐོབ་དཔོན་ཐུགས་ཤིན་དུ་སྐྱོ་སྐབས།   འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་

ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་ཞལ་ནས་ཆིག་གང་གསུངས་སྒྲོར་
བྱིས།

ལྔ་པ།   ཆིག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

རིག་བྱེད།   བུམ་ཟེའི་རིག་གཞུང་།

སྒྲི་དང་གསུང་གི་སྒྲུང་བ།   སྒྲི་དང་གསུང་གི་དངོས་སྒྲུང་དང་ཉམས་སྒྲུང་
གཉིས་ལས་སྔ་མའོ།

མཐར་གྱིས།   རིམ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

གཞིལ་བ།   བབས་པའམ་གནས་པའི་དོན།

ཇི་སྲིད་འཛོལ་བའི་བལ།   ཇི་སྲིད་སྟོག་འཛོལ་ཞིང་གནས་པའི་བལ།

བས་མཐའ།   བས་ནི་ས་མཐའི་དོན་ཏེ།   དེའང་གྲོང་དང་
གྲོང་ཁྱིམ་ཟད་པའི་མཐའ་ལ་བས་མཐའ་ཞེས་
ཟེས།

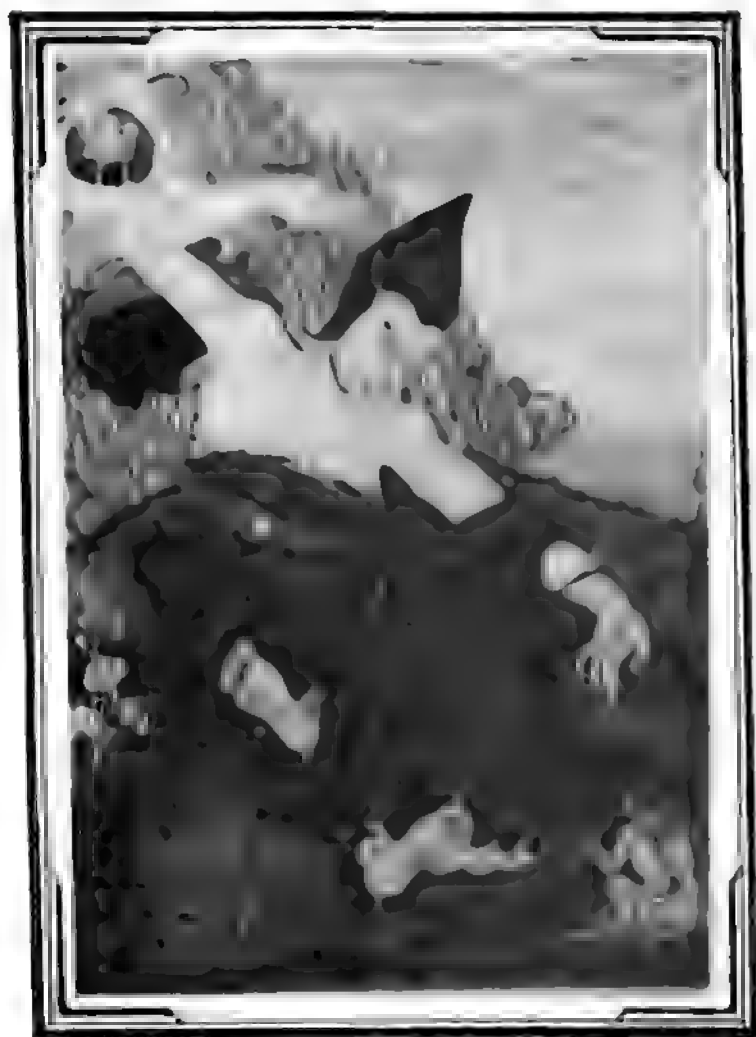
སློབ་ཚན་བརྒྱུད་པ། དཔལ་ལྷན་ཚས་གྲགས།

དཔལ་ལྷན་ཚས་གྲགས་ནི།   རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱགས་ཡུལ་དེ་མ་ལ་
 ཡར་ཡབ་བུམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་ལསྐྱུངས།   དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ཚུན་ལ་
 སུ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཐུབ་མཁའ་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པར་སྐྱངས།   སྐབས་ཤིག་ན་
 རང་པའི་གསུང་རབ་འགའ་རེ་གཟིགས་པས།   ཤིན་དུ་དད་དེ་རང་གི་
 སློན་པ་སློན་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས།   རང་པའི་བསྟན་པ་ནམ་པར་དག་
 པར་གཟིགས་དེ་དགེ་བསྟན་གྱི་ཆས་སུ་བསྒྱུར་བས།   བུམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་
 གནས་ནས་བསྐྱད།   དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་དེ་སློབ་དཔོན་ཚས་སློང་
 ལས་རབ་དུ་བྱང།   ཟླ་སྟོད་གསུམ་སོགས་བསྟན་བཙོས་དུ་མར་མཁས་
 པར་སྐྱངས།   སློབ་དཔོན་དབང་ཕུག་ཟླ་ལས་ཚད་མ་ཀུན་བདུས་ལན་
 གསུམ་དུ་གསན་པ་ལས།   དང་པོའི་སྐབས་དབང་ཕུག་ཟླ་དེ་ཉིད་དང་
 མཉམ་པར་གྱུར།   གཉིས་པའི་སྐབས་ཕྱོགས་སྐང་དང་མཉམ་པར་གྱུར།
 གསུམ་པའི་སྐབས་དབང་ཕུག་ཟླ་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐང་གི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་

མ་ལོན་པར་མཐུན་ནས་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱག་སྡེ་ལ་ཞུས་པས་གིན་དུ་
 དེས་ཏེ། བྱིང་ནི་ཕྱོགས་སྒང་དང་མཉམ་སྒྲི། ངའི་ནོར་བ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱུན་ཕྱངས་ལ། ཚད་མ་ཀུན་བདུས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཡང་ཚུམས་
 བྱིག་ཅེས་སློབ་དཔོན་ལས་གནང་བ་ཐོབ།

དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དོ་ཇི་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་དབང་མཛོས་ཏེ་ལྷག་
 པའི་ལྷ་བསྐྱབས་པས་ཏེ་རུ་ཀས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཁྱོད་ཅི་
 འདོད་གསུངས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་
 འཆལ་ལོ། ཞུས་པས་ཏ་ཏ་ཉྱུ་ ཞེས་གསུངས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲང་
 བར་བྱུང་། དེ་ནས་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པ་འགྲན་གྱི་དོ་
 ལྷ་མེད་པ་བྲམ་ཟེ་གཞོན་ལྷ་རྩལ་པའི་དྲུང་དུ་གཡོག་པོར་བརྟུན་ཏེ་ཐབས་
 མཁས་ཀྱིས་ཕྱི་རྩལ་པའི་གསང་ཆོག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མཛད་དེ་
 བྲོས། ཇིས་སུ་གཞོན་ལྷ་རྩལ་པ་སོགས་ཕྱི་རྩལ་པ་གྲགས་ཅན་ལྷ་བརྒྱ་
 ཅམ་དང་བསྐྱེད་པ་རྒྱན་དུ་བཅུགས་ནས་བཅད་པས་གཞོན་ལྷ་རྩལ་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་དྲི་
 མ་མེད་པའི་རིགས་པས་སྐྱུན་ཕྱང་སྟེ་ཆར་བཅད། མཐར་གཞོན་ལྷ་རྩལ་
 པས་ཀྱང་ནང་པ་མཆོད་པར་བྱས་ཤིང་། བྲམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱ་བོ་དེ་རྣམས་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ངོ་།

མཆོད་རྟེན་འཁོར་ལོ་མཆོད་རྟེན་འཁོར་ལོ་

བར་སྐབས་ཤིག་ལ་ལྷ་རྒྱ་ཆ་སྤྱིར་ཐེབས་དེ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་
 པོས་གཙོས་དཔང་པོའི་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་མ་སྒྲེགས་
 པ་ལྷོ་ཀ་ར་ལྷའི་ཁྱེས་ཕྱ་བ་དང་བཅད་པས་དེ་ཉིད་ཡམ། དེའི་སློབ་མ་
 རྒྱ་ཏ་ལྷའི་ཡང་རིགས་པས་སུན་ཡུང་སྒྲི་བམ་ཟེ་སློ་ཅན་སྒྲིང་ཕྱག་ཅམ་
 རང་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཅུག། །གཞན་ཡང་བམ་ཟེ་བཟང་པོ་ཞེས་ཕྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དོག་གི་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་ཆར་བཅད་པའི་སྟན་
 བྲགས་ཀྱིས་ས་སྒྲིང་ཡོངས་ལ་ཁུབ། དེ་ནས་འབྲིགས་བྱེད་ཀྱི་རི་པོའི་
 ཁོངས་ན་རྒྱལ་པོ་མེ་དོག་ཀུན་དུ་རྒྱས་པ་ཞེས་ཕྱ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་ཤིན་དུ་ཆེ་
 བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པ་ན། རྒྱལ་པོས་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་
 པས། ཤེས་རབ་ཅན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་སྒྲི། །ཅན་གྱི་སྤྱི་བཟོད་པ་
 རྣམ་པར་དག། །སྟན་དང་གས་དཔའ་བོ་ལས་བྱང་སྤེལ་སྤྱོད་པ་མཁས།
 མེ་དོག་ཀུན་དུ་རྒྱས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ལྟ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་
 ང་མིན་སྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 ཞུས་པས། འཛིག་དེ་ན་ན་དེ་ལྟར་བྲགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

རྒྱལ་པོ་དེས་ངེ་ལྟར་གསོལ་བ་བདེ་བ་པ་ལྟར། །སློབ་དཔོན་དེར་
 བཞུགས་ནས་ཆད་མ་སྤེལ་བུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད་དེ། གལ་དེ་
 ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པ་ཡི། །སློབ་པའི་ཉི་མ་རྒྱུ་པ་ན། །ཚོས་རྣམས་གཉིད་

ལོག་ཡང་ན་གྱི། །ཆོས་མ་ཡིན་ནམས་ད་གདོད་ལོངས། །ཞེས་པའི་ཡི་
 བོ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིམ་དུ་བྲིས་པར་མཛད་དེ། རྩོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་
 པའི་ཇ་ཆེན་ཀུན་དུ་བསྐྱབས་པས་ཡུལ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ཆེས་
 ཆེར་དར་བ་བྲགས་སོ། །མདོར་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་སྤྱི་ཆེ་གང་པོར་
 བསྐྱན་པའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པར་
 བཅུག་པའི་གདུལ་བྱ་འབུམ་དུ་ཉི་ཤ་ཙམ་བྱུང་། མཐར་ཡུལ་ཀ་ལིང་
 ཀར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་སྤྱི་པོའི་ཚོགས་ལ་ཐ་མའི་ཆོས་མང་དུ་
 གསུངས་དེ་སྤྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་སོ། །

སློབ་ཚན།

- དང་པོ། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ལན་བྲིས།
 ༡ སློབ་དཔོན་འདིའི་འཁུངས་ཡུལ་གང་དང་། ལོ་ག་ཚེད་
 ཚུན་ལ་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་སམ།
 ༢ རང་གི་སྟོན་པ་སྟོན་ཅན་དུ་གཟིགས་དོན་ཅི་ཡིན།

གཉིས་པ།   གལ་ཆེའི་མིང་ཆེག །

གསུང་རབ།   ཚད་མ་ཀུན་བདུས།   ཉི་འུ་ཀ།

རྟོག་གེ་པ།   འབྲིགས་བྱེད།   སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ།

ཀ་ལིང་ཀ།   །སྒྲིབ་ཁང་།

གསུམ་པ།   རྟོགས་གཙོད་དྲི་བ།

༡   སྒྲིབ་དཔོན་དབང་ཕུག་སྒྲི་ལས་ཚད་མ་ཀུན་བདུས་ལན་
གསུམ་གསུན་པས་བྱུང་འབྲས་གང་བྱུང་།

༢   ལུ་སྒྲིགས་པའི་བྲམ་ཟེ་གཞོན་ཀུ་རྟོལ་པ་དང་མཁས་བྲགས་
ཅན་དུ་མ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་བཅུག་གས།

བཞི་པ།   རང་ཆེག་ཐོག་ནས་བྲིས།

༡   རྒྱལ་པོ་མེ་རྟོག་ཀུན་དུ་རྒྱས་པའི་བྲུང་དུ་བྱོན་ནས་གསུངས་
པའི་ཆེགས་བཅད་བྲིས།

༢   སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་སྒྲོ་ར་རང་གིས་
གས་ཆོད་ཅིག་བྲིས།

ལྔ་པ།   ཆེག་གནད་མཆན་འབྲེལ།

བྲམ་ཟེ།   དེག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་མཁན།

ལུ་སྒྲིགས།   ཕྱི་རྟོལ་པ།

དག་བཞེས།

བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་
སྒྲིམ་བྱ།

ཕྱོགས་ལས་རྣམ་ཐུལ།

སྐབས་དོན་ཅོད་པ་ལས་ཐུལ་ཁ་ཐོབ་པ་ལ་
ཟེལ།

སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།

སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་གྲུ་འོད།

མཁས་མཚན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་སློབ་མ་འདུལ་བ་རང་ལས་
མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི། ཡུལ་བཙམ་བརྒྱག་དུ་བུམ་ཟེའི་
རིགས་སུ་སྦྱ་འབྲུངས། རིག་བྱིད་དང་བསྟན་བཙམ་མཐའ་དག་ལ་
ལེགས་པར་སྦྱངས། བྱིས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་ཚོགས་ནས་
སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་དུང་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་ཟླ་ལྗོངས་སུ་མ་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཟླ་དུ་མ་ལ་ཡང་མཁས་པར་སྦྱངས། ཟླ་པ་ཐ་དང་
པའི་འདུལ་བ་མཐའ་དག་མཁས་པར་མཐུན་ནས། འདུལ་བ་འབུམ་ཟླ་
ཉིག་དུ་ཐུགས་ནས་འདོན་པར་མཛད།

ཡུལ་བཙམ་བརྒྱག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཨ་གུལ་རི་ཞིས་པར་
བཞུགས། ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པའི་དགེ་སློང་སློང་ལྷག་ལྟ་རེ་ཡོད་ཅིང་།
ཐམས་ཅད་བསྐམ་བུའི་ཉེས་བྱས་སྤྱ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་
ནམ་པར་དག་པ་ཡོད་ལ། མདོ་ཟླ་འཛིན་པ་དང་། མ་མོ་འཛིན་

Figure 10. 10. 10. 10. 10. 10.

ཐོག་པོའི་ལྷ་མོ་ལ་མཆོད་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ལྷ་མོ་

པའང་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། འདུལ་བ་འབུམ་སྡེ་ཐེག་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཅམ་མོ།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གྲི་ཏུ་རྒྱའི་
 སྟོན་པོ་མ་ཏུ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་མིག་ཕུང་བ་
 ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདིས་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོར་ཆུད། རྒྱལ་པོའི་
 སྒྲིམ་ར་གྱུར་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡོ་བྱད་དཔག་དུ་མེད་པའི་འདུ་བ་བྱུང་
 ཡང་དེ་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་དེ། རང་ཉིད་སྤངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ནི་མདོ་རྩ་
 བ་དང་། ལས་མཆོག་ཀུན་གྱི་ར་བ། ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་མཛད་དོ།
 སྟོབ་དཔོན་གྲུ་འོད་ནི། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་འབྲུངས།
 ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་འབྱོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པར་གྲགས། ཁོང་གིས་
 མཛད་པའི་འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས་སྟོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་
 དང་ཞི་བའི་འོད་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཡིན་པར་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་
 འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི།
 འདུལ་བ་སྤུངས་བརྒྱ་པ་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་འོད་ལྡན་སོགས་ཡིན་
 ཞེས་གྲགས་སོ།

སྒྲིང་ཚན།

དང་པོ།   སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ལན་བྱས།

༡   སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་འབྲུངས་ཡུལ་དང་རིགས་གང་
ཡིན་ནམ།

༢   སློབ་དཔོན་ཤུག་འོད་གནས་གང་དུ་སྐྱེ་འབྲུངས་སམ།

གཉིས་པ།   བལ་ཆེའི་མིང་ཆིག །

ཐེག་དམན།   མ་མོ་འདྲིན་པ།   བསྟན་པར་ཐོགས།

སོར་རྒྱ།   བསྟན་བཅོས།   ཡུལ་བཅོམ་བཞག།

གསུམ་པ།   རྟོགས་གཅོད་དྲི་བ།

༡   སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཡུལ་བཅོམ་བཞག་དུ་བཞུགས་
སྐབས་ལའོར་ག་ཆོད་ཡོད་དམ།

༢   ཤུག་འོད་རང་ཉིད་སློབ་དཔོན་སུའི་སློབ་མ་ཡིན་པ་གང་དུ་
གསལ་ལམ།

བཞི་པ།   རང་ཆིག་ཐོག་ནས་བྱས།

༡   སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བྱིན་མཐུས་ལན་ཅིག་གྱུལ་
པོའི་ཆད་པས་སློན་པོ་མ་རྒྱ་ཐོའི་མིག་ཕུང་བ་སོར་རྒྱ་དང་

ཐུབ་པ་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་གྲིས།

༣ སྒྲིབ་དཔོན་གྲུ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་གྲིས།

ལྟ་པ། ཆེན་གནད་མཆན་འགྲེལ།

མ་མོ། སྐབས་དོན། ཆོས་མངོན་པ།

ཉེས་བྱས། ལྷང་བ་ཕྱི་ལྟའི་ཞིག །

སྒྲིབ་ལམ། ཡིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་བཟོད་པ།

ཁ་ཆེའི་ཡུལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཞིག་གི་མིང་།

SECOND EDITION 2000 COPIES JAN. 1995

Published by: SHERIG PARKHANG
TIBETAN CULTURAL PTG. PRESS
DHARMSALA - 176215 (H.P.)